ROK 30 PAŹDZIERNIK 2020 NR 10 (358) ISSN 2657-4640

GAZETA GUMed

MIESIĘCZNIK GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

kontynuacja Gazety AMG

75 LAT GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

Temat numeru – Inauguracja jubileuszowego roku akademickiego | 04

Gazeta GUMed

Miesięcznik Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Wydawca
Gdański Uniwersytet Medyczny
ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a
80-210 Gdańsk

Adres redakcji
ul. Dębinki 7, 80-211 Gdańsk
telefon: 58 349 15 37
e-mail: gazeta@gumed.edu.pl
www.gazeta.gumed.edu.pl

Redaktor naczelna
Małgorzata Omilian-Mucharska

Przewodniczący Rady Programowej
Bolesław Rutkowski

Zastępca Przewodniczącego Rady Programowej
Wiesław Makarewicz

Rada Programowa
Barbara Kochańska
Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska
Antoni Nasal

Redakcja i korekta językowa
Joanna Śliwińska
Jolanta Świerczyńska-Krok

Skład i opracowanie graficzne
Izabela Szeibelis-Deskiewicz

Współpracownicy
Janusz Limon
Paweł Kabata
Marek Bukowski
Agata Knurowska
Karolina Hecold (Dział Studencki)
Oliwia Rak (Dział Studencki)
Paweł Sudara
Janusz Springer
Paweł Paszko

Druk
Bernardinum Sp. z o.o.
ul. Biskupa Dominika 11, 83-130 Pelplin

Nakład
700 egzemplarzy

Warunki prenumeraty

Cena rocznej prenumeraty krajowej (11 zeszytów) wynosi 100 zł, pojedynczy numer – 9 zł.

Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem prenumerata *Gazety GUMed*

Santander Bank Polska S. A.
Oddz. Gdańsk
76 1090 1098 0000 0000 0901 5327

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni

Zdjęcie na okładce
Paweł Sudara

Koncepcja i opracowanie graficzne okładki
Izabela Szeibelis-Deskiewicz

OD REDAKCJI

75 LAT GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

75 lat temu, w lutym 1945 r. ówczesne Ministerstwo Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia wysyła do Gdańska w ślad za przesuwającą się linią frontu lekarską ekipę, której zadaniem jest zabezpieczenie terenów dawnego Szpitala Miejskiego. W marcu, zanim delegaci dotrą do Gdańska, miasto obraca się w ruinę po zmasowanych nalotach bombowych i ostrzałach artyleryjskich Armii Czerwonej. Przewodniczący zespołowi dr Stefan Michalak przejmuje szpital: *przepełniony rannymi, chorymi i uciekinierami, brak wody, światła, żywności, środków transportowych, bielizny.* Prof. Edward Grzegorzewski jako delegat ministerialnego Departamentu Zdrowia składa projekt utworzenia Akademii Lekarskiej w Gdańsku; 24 kwietnia uzyskuje zgodę Rady Ministrów, a w lipcu wszelkie pełnomocnictwa do zorganizowania Uczelni.

Do Gdańska przybywają nowi mieszkańcy miasta – wśród nich profesorowie, asystenci, a także chętni do studiowania. Wielu przyszłych studentów latem 1945 r. dołącza do Brygady Pracy, która odgruzowuje i porządkuje tereny tworzącej się Uczelni.

W październiku zajęcia rozpoczyna 70 kobiet w Szkole Pielęgniarstwa przy ALG pod dyrekcją Jadwigi Romanowskiej. W tym samym miesiącu blisko 900 kandydatów przystępuje do egzaminu, konkurując o 200 miejsc na pierwszy rok studiów medycznych. 8 października wchodzi w życie Dekret o utworzeniu Akademii Lekarskiej w Gdańsku… →

Ogłoszenie list przyjętych na studia; kadr z archiwalnego filmu z pierwszej inauguracji ALG

Szanowni Czytelnicy,

tegoroczna inauguracja roku akademickiego była bezprecedensowa – odbyła się dokładnie w 75 rocznicę powołania naszej Uczelni, otwierała nową kadencję władz, a my z powodu pandemii uczestniczyliśmy w niej tylko przez Internet. Dodatkowo rozpoczęła kolejny trudny okres, w którym nie możemy się swobodnie spotykać na wykładach, konferencjach, w pracy…

Oddajemy zatem w Wasze ręce wyjątkowy numer *Gazety GUMed* – jubileuszowo-inauguracyjny. Powstał w takiej formie, by dopełnić poczucie dumy i akademickiej wspólnoty w tym szczególnym czasie deficytu spotkań, więzi i bezpośrednich relacji. Otwiera go przemówienie inauguracyjne rektora prof. Marcina Gruchały (s. 4), prezentacja władz na kadencję 2020-2024 (s. 12); zapowiadamy także nowy projekt kulturowy, którego celem jest wzmacnianie atmosfery wzajemnego zrozumienia, równości i empatii w środowisku akademickim (s. 26).

Tytułem wstępu, przywołujemy relację z czasów, kiedy powstawała nasza Uczelnia, opartą o najstarszy wpis kronikarski z ręcznie opracowanego albumu *Historia Akademii Lekarskiej* z zasobów Muzeum GUMed. To prolog do celebrującego trzecie ćwierćwiecze działu w naszym piśmie. Rocznica powołania do istnienia ALG jest wyjątkową okazją do wydania jubileuszowej publikacji i filmu (s. 38), zaprezentowania wybranych elementów tradycji akademickiej i szczególnych momentów z dziejów Uczelni (s. 35) oraz wspomnień bezpośrednich uczestników tych wydarzeń (s. 40 i 45).

Zapraszamy zatem do naszej wspólnoty – zapraszamy do lektury! ■

MGR MAŁGORZATA OMILIAN-MUCHARSKA
Redaktor naczelna *Gazety GUMed*

SPIS TREŚCI

PAŹDZIERNIK 2020

Z ŻYCIA UCZELNI

04 **Przemówienie inauguracyjne rektora profesora Marcina Gruchały / Inauguration speech of Professor Marcin Gruchała, the Rector of our University**
12 **Władze Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego kadencji 2020-2024**
21 **Kanclerze GUMed**
22 **Spotkanie Rektora z władzami dziekańskimi dwóch kadencji**
23 **Uroczyste posiedzenie Senatów dwóch kadencji**
23 **Rektor GUMed przewodniczącym KRAUM**
Joanna Śliwińska
24 **Rektor naszej Uczelni w ministerialnych zespołach doradczych**
Joanna Śliwińska
25 **Powstanie Centrum Wsparcia Badań Klinicznych**
Joanna Śliwińska
26 ***Kultura szacunku/Culture of Respect* – kampania edukacyjno-informacyjna | *Kultura szacunku/Culture of Respect* – education and information campaign**
Ewa Kiszka, Joanna Śliwińska, Jacek Kaczmarek
29 **Najlepsi studiują w GUMed**
Sławomir Wójcik
31 **Spotkanie reprezentantów Uczelni z przedstawicielami NAWA**
Joanna Śliwińska

JUBILEUSZ 75-LECIA UCZELNI

32 **Kalendarium 75-lecia Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego**
35 **Świętujemy trzecie ćwierćwiecze. Cz. 1 | Inauguracja**
Bartłomiej Siek
38 ***Gdański Uniwersytet Medyczny to ludzie***
40 **Początki administracji polskiej na terenie obecnej Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Fragmenty publikacji z 1946 r.**
Stefan Stanisław Michalak
45 **Wspomnienia studenta pierwszego rocznika Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Fragmenty publikacji z 1995 r.**
Leon Birn

SYLWETKI PROFESORÓW TYTULARNYCH

48 **Prof. dr hab. Edyta Szurowska**
Wywiad przeprowadziła Małgorzata Omilian-Mucharska

BIBLIOTEKA INFORMUJE

54 **Funkcjonowanie bibliotek Uczelni w I semestrze roku akademickiego 2020/2021**
Małgorzata Florianowicz, Piotr Rysztowski, współpraca Małgorzata Pawlak

57 **POLECAMY CZYTELNIKOM**
58 **KADRY GUMed**
59 **NEKROLOGI**

PREZENTACJE JEDNOSTEK KLINICZNYCH

60 **Centrum Medycyny Rodzinnej**
Grażyna Dijakiewicz

WIADOMOŚCI Z UCK

61 **Uniwersyteckie Centrum Kliniczne. Podsumowanie działalności za rok 2019/2020**
Jakub Kraszewski

DZIAŁ STUDENCKI – *RemediuM*

65 **Z Rektorem Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o czasach studenckich**
Rozmawiają Karolina Hecold i Oliwia Rak
68 **A gdyby tak zacząć żeglować…**
Z Alicją Bielachowicz, zastępcą kapitana Sekcji Żeglarskiej AZS GUMed rozmawiała Karolina Hecold
69 **How to Detox from Distraction – A Practical Guide**
Shan Ali
70 **Stomatologia oczami studenta – @stomatolook**
Natalia Kempa
71 **OHNE – marka modowa okazją do poruszenia ważnych dla świata tematów**
Jakub Redo

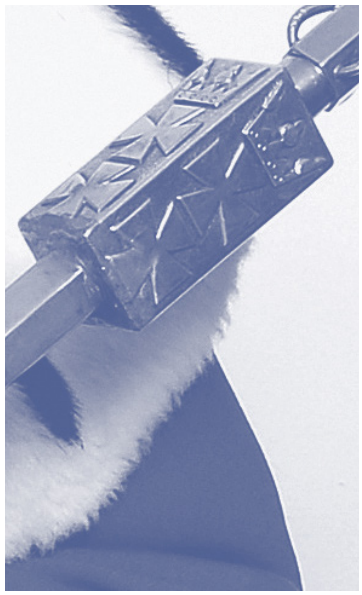

Przemówienie inauguracyjne rektora profesora Marcina Gruchały

Wysoki Senacie,
Dostojni Goście,
Drodzy Studenci, Doktoranci
i Pracownicy naszej Uczelni,
Szanowni Państwo,

Obecna sytuacja epidemiczna istotnie zmieniła nasze życie. Od miesięcy uczymy się niejako żyć na nowo, dostosowując się do obowiązujących ograniczeń, obostrzeń i zaleceń, mających na celu troskę o zdrowie i bezpieczeństwo nas wszystkich. Z uwagi na to również dzisiejsza uroczystość ma charakter inny niż zdążyła nas przyzwyczaić 75-letnia tradycja naszej Uczelni. Po raz pierwszy w historii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego wkraczamy w nowy rok akademicki w ograniczonym gronie, ze skromniejszym ceremoniałem, ale z niezmiennym zadowoleniem i podekscy-

→

Inauguration speech of Professor Marcin Gruchała, the Rector of our University

Members of High Senate,
Honourable Guests,
Dear Students, PhD Students
and members of MUG administration,
Ladies and Gentlemen,

The current epidemic situation has changed our lives significantly. For months we have been learning to somehow live anew, adapting to the obligatory restrictions, limitations and recommendations aimed at keeping us all healthy and safe. Therefore, today's ceremony is different from those we grew accustomed to over the past 75 years of our university's traditions. For the first time in the history of the Medical University of Gdańsk, we are celebrating the inauguration of a new academic year in more modest manner, with the a limited number of participants. No-

→

Ogłoszenie wyników 21 edycji Rankingu Szkół Wyższych Perspektywy 2020. Nagrodę dla najlepszej uczelni medycznej w kraju odebrała prorektor ds. klinicznych prof. Edyta Szurowska | fot. Paweł Sudara / GUMed

towaniem, że kolejne pokolenie młodych i zdolnych osób dołącza do wspólnoty budującej godność naszej Uczelni oraz stanu akademickiego.

Drodzy Studenci, tak jak Wy już za chwilę poprzez uroczyste ślubowanie staniecie się pełnoprawnymi członkami uniwersyteckiej społeczności i rozpoczniecie jeden z ważniejszych etapów w swoim życiu, tak również ja wraz z władzami Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego rozpoczynam swoją drugą czteroletnią kadencję. Przed nami wiele wyzwań, nowych projektów i inicjatyw, które odważnie będziemy podejmować na rzecz dalszego rozwoju naszej *Alma Mater* oraz podległych jej podmiotów leczniczych.

Stojąc w obliczu nowych wyzwań i możliwości pamiętajmy, jak wiele już osiągnęliśmy. Jesteśmy jedną z wiodących uczelni publicznych w Polsce i najlepszą szkołą medyczną w kraju. Uniwersytetem, którego wysoki potencjał naukowy, badawczy i rozwojowy doceniło międzynarodowe grono ekspertów, plasując GUMed w prestiżowym gronie 10 uczelni badawczych. To wielka szansa i zobowiązanie, z którego wywiążemy się najlepiej jak tylko umiemy. Jesteśmy uczelnią, której wielką wartością są nie tylko doświadczone i renomowane zespoły badawcze, rosnąca liczba prestiżowych międzynarodowych publikacji i grantów, jak również szeroki zakres i jakość prowadzonych badań. Naszym prawdziwym bogactwem są ludzie – pełni pasji i zaangażowania, silni specjalistyczną wiedzą i kompetencjami, ale również prezentujący nienaganną postawę moralną, wierność ideałom humanizmu i prawość postępowania. Jako rektor jestem dumny ze świadectwa, jakie w ostatnich miesiącach dali nasi pracownicy, studenci i doktoranci w obliczu nieznanej i groźnej choroby. Dziękuję za to, że w tej wyjątkowej sytu-

→

netheless, we enter this new year with unwavering satisfaction and great excitement about the new generation of talented young people joining the community which continously elevates the prominence of the University and the dignity of its academia.

Dear Students, through a solemn oath you are about to become the members of the academic community and begin one of the most important stages of your lives. Similarly, together with the the authorities of the Medical University of Gdańsk I am about the begin my second four-year term as the head of this university. There are many challenges, new projects and initiatives ahead of us. We will face them and undertake them courageously for the sake of the further development of our *Alma Mater* and its subordinate medical entities.

When facing the new challenges and opportunities, let us remember how much we have already achieved. We are one of the leading public universities in Poland and the best medical school in the country. We are the University whose high potential in scientific research and development has been appreciated by an international group of experts, placing the MUG in the prestigious group of 10 in the prestigious group of top 10 research universities in Poland. This is a great opportunity and a commitment that we will fulfil to the best of our abilities. However, the great value of our University lies not only in our experienced and renowned research teams, not only in the growing number of prestigious international publications and grants, and not only in a wide scope of quality research. Our greatest asset is the people – with their passion, committment, specialist knowledge and competence, as well as impeccable moral deme-

→

Studenci podczas pracy w punkcie testowym COVID-19 w Gdyni | fot. Paweł Sudara / GUMed

acji wykazaliście się profesjonalną i dojrzałą postawą, stając na pierwszej linii walki z epidemią. Swoim zaangażowaniem i bezinteresowną chęcią niesienia pomocy zdaliście najważniejszy egzamin z odpowiedzialności za drugiego człowieka, służenia zdrowiu i życiu ludzkiemu bez względu na okoliczności.

Warto przypomnieć, że to z inicjatywy naszych naukowców z Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej GUMed już w kwietniu br. powstało pierwsze w kraju mobilne Centrum testowe COVID-19 *drive-thru*. Jego unikatowa formuła pozwoliła w niezwykle efektywny sposób odciążyć szpitalne izby przyjęć i zmniejszyć ryzyko zakażenia pacjentów zgłaszających się z innymi dolegliwościami. W kolejnych tygodniach, przy wsparciu wojewody pomorskiego Dariusza Drelicha i Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz przychylności włodarzy Trójmiasta, udało się uruchomić dwa kolejne Centra testowe – przy Stadionie Energa Gdańsk oraz na terenie kampusu Uniwersytetu Gdańskiego. Ich funkcjonowanie było możliwe dzięki naszym studentom, którzy jako wolontariusze 7 dni w tygodniu pracowali w punkcie pobierania wymazów, jak również obsługiwali infolinię, przeprowadzając telefonicznie kwalifikację do badania.

Niebagatelną rolę w walce z pandemią COVID-19 odegrały nasze podmioty lecznicze. W Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Gdańsku już pod koniec marca br. powstało laboratorium wirusologiczne, w którym wykonujemy testy w kierunku koronawirusa. Według najnowszych danych

anour, faithfulness to the ideals of humanism and personal integrity. As the Rector, I am proud of the example that our employees, students and PhD students set in recent months in the face of an unknown and dangerous disease. Thank you for demonstrating your professional attitude and mature demeanour while standing at the forefront of the fight against the pandemic during this unprecedented times. With your commitment and selfless willingness to help you have passed the most important test, i.e. taking the responsibility for other human beings, protecting their health and saving their lives regardless of the circumstances.

It is worth noting that thanks to the initiative of our scientists of the Institute of Maritime and Tropical Medicine of the MUG, the first drive-thru COVID-19 testing centre in Poland was established in April. This unique solution made it possible to effectively relieve admissions rooms and reduce the risk of infection of the patients with other ailments. In the following weeks, with the support of the Pomeranian Voivode Dariusz Drelich, the Pomeranian State Provincial Sanitary Inspector, and Tri-City authorities, we successfully launched another two drive-thru test centres: one located at Energa Gdańsk Stadium and the other at the campus of the University of Gdańsk. These centres became operational thanks to our students who worked as volunteers 7 days a week collecting swabs and operating the helpline, qualifying the patients for the tests.

w Pracowni Diagnostyki Molekularnej Wirusa SARS-CoV-2 realizujemy średnio 20% wszystkich badań wykonanych dziennie w województwie pomorskim. Standardowo wyniki otrzymujemy po kilku godzinach, a w krytycznych sytuacjach po około trzech kwadransach. W swoich działaniach UCK wspierało również Pomorskie Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy, delegując wysoko wykwalifikowany personel medyczny, jak też przekazując nowoczesny sprzęt na potrzeby Oddziału Intensywnej Terapii.

Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni było natomiast pierwszym szpitalem w regionie w pełni przygotowanym do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentami zakażonymi koronawirusem. W jednostce z końcem lutego br. decyzją Wojewody Pomorskiego wprowadzono stan podwyższonej gotowości. Oznaczało to m.in. wstrzymanie zaplanowanych wcześniej przyjęć i przyjmowanie wyłącznie pacjentów znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, jak również poszerzenie bazy łóżkowej, utworzenie dodatkowych stanowisk intensywnej terapii oraz zabezpieczenie personelu medycznego w stałej gotowości do udzielania świadczeń zdrowotnych. Ze swoich zadań Szpital wywiązał się wzorowo. Za te niezwykle cenne inicjatywy i ogromne zaangażowanie pragnę gorąco podziękować dyrekcji i pracownikom obu szpitali klinicznych.

Słowa wdzięczności kieruję również w stronę kierownictwa i personelu Centrum Medycyny Rodzinnej oraz Uniwersyteckiego Centrum Stomatologicznego za zaangażowanie w niesienie pomocy chorym, w tym również osobom potencjalnie narażonym na zakażenie, przebywającym w kwarantannie lub potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2. Nasze działania nie byłyby możliwe bez partnerskiej współpracy z Wojewodą Pomorskim, Marszałkiem Województwa Pomorskiego, Prezydentami Gdańska i Gdyni, Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gdańsku oraz ofiarności darczyńców, zarówno tych indywidualnych, jak i instytucjonalnych. Za życzliwość i nieocenioną pomoc w tym trudnym czasie, jak również okazane nam wsparcie finansowe i materialne wszystkim Państwu serdecznie dziękuję.

Szanowni Państwo,

Nie zapominajmy, że sytuacja w kraju i na świecie wymusiła istotne zmiany w obszarze dydaktyki i konieczność przeorganizowania nauczania w sposób pozwalający studentom uzyskać efekty uczenia się przypisane do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w sposób bezpieczny i z zachowaniem rygoru sanitarno-epidemiologicznego. Od wielu członków naszej akademickiej społeczności wymagało to dodatkowego nakładu czasu i pracy związanego m.in. z koniecznością powszechnej digitalizacji materiałów dydaktycznych. Uważam, że społeczność Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego poradziła sobie dobrze z nowymi zadaniami w tej nadzwyczajnej sytuacji, na którą w większości nie byliśmy przygotowani. Za trud, zaangażowanie i nieocenione rady dziękuję

Our university clinics played a significant role in the fight against the COVID-19 pandemic. At the end of March, the University Clinical Centre in Gdańsk opened a virological laboratory in which we test for the coronavirus. According to the latest data, the SARS-CoV-2 Virus Molecular Diagnostics Laboratory carries out an average of 20% of all daily tests conducted in the Pomeranian Voivodeship. Normally, the results are available within just a few hours. In emergency situations the waiting period is about 45 minutes. The University Clinical Centre has also supported the Pomeranian Centre for Infectious Diseases and Tuberculosis by delegating highly qualified medical personnel and providing modern equipment for their intensive care unit.

The University Centre of Maritime and Tropical Medicine in Gdynia, in turn, became the first hospital in the region fully prepared to provide professional care for the patients infected with the coronavirus. The state of high alert declared by the Pomeranian Voivode at the end of February meant that hospitals had to suspend all planned admissions while admitting only the patients with life-threatening conditions. It also meant increasing the number of hospital beds, creating additional intensive care units and securing medical staff to provide continual health care. Our hospitals fulfilled their new tasks perfectly. I would like to take this opportunity and thank the management and the employees of the two afeorementioned clinical hospitals for their invaluable initiatives and for their relentless commitment.

I would also like to express my gratitude to the management and staff of the Family Medicine Centre and the University Dentistry Centre for their involvement in helping the patients, including those at risk of infection, those in quarantine or those with confirmed SARS-CoV-2 infection.

Our efforts would be futile had it not been for close cooperation with the Pomeranian Voivode, the Marshal of the Pomeranian Voivodship, the Mayors of Gdańsk and Gdynia, the Provincial Sanitary and Epidemiological Station in Gdańsk and the generosity of many individual and institutional donors. I would like to thank you all for your kindness and invaluable support, for the financial help and other donations in this difficult time.

Ladies and Gentlemen,

Let us not forget that the current situation in Poland and around the world has forced significant changes in the field of academic teaching. We needed to reorganise teaching in such a way as to allow our students to achieve learning outcomes and learn practical skills in a safe manner, following the guidelines for the infection prevention. For many members of our academic community this required additional work and digitisation of teaching materials. In my opinion,

Otwarcie Centrum testowego COVID-19 w Gdańsku; na zdjęciu rektor prof. Marcin Gruchała, dyrektor naczelny UCK Jakub Kraszewski ze studentami wolontariuszami | fot. Sylwia Mierzewska / UCK

szczególnie prof. Jackowi Bigdzie – prorektorowi ds. rozwoju i organizacji kształcenia, na którym spoczął ciężar koordynacji tych działań. Za ogrom pracy dziękuję także pracownikom badawczym, badawczo-dydaktycznym i dydaktycznym, pracownikom Biura ds. Kształcenia i Rozwoju, Dziekanatów, Działu Rekrutacji, służbom informatycznym i wszystkim zaangażowanym w ten niezwykle wymagający proces.

Przed nami kolejne miesiące tzw. nauczania hybrydowego, łączącego zajęcia w formie bezpośredniej, kontaktowej z tymi realizowanymi z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W przypadku uczelni medycznych to niebagatelne wyzwanie. Nauczania w odpowiedzialnych zawodach medycznych lekarza, lekarza dentysty, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, fizjoterapeuty, farmaceuty i diagnosty laboratoryjnego, w tym zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, nie da się zrealizować z pominięciem bezpośredniego kontaktu z nauczycielem i pacjentem, w oderwaniu od warunków laboratorium, ambulatorium czy szpitala klinicznego. Decyzją władz Uczelni w roku akademickim 2020/20201 zajęcia laboratoryjne oraz przedmioty kliniczne, wymagające bezpośredniego kontaktu z pacjentem, będą realizowane w istotnej części w formie bezpośredniej, zgodnie z obowiązującymi zaleceniami sanitarno-epidemiologicznymi. Ponadto praktyczna nauka zawodu odbywać się będzie z wykorzystaniem nowoczesnych pracowni fantomowych wyposażonych w symulatory wysokiej wierności.

Nowa rzeczywistość wymaga od nas nie tylko zmian w sposobie kształcenia, ale również wymusza wstrzemięźliwość finansową. Od początku wybuchu epidemii wirusa SARS-CoV-2 nasz

the community of the Medical University of Gdańsk coped well with these challenges in that extraordinary situation that took us by surprise. I would like to especially thank the Vice-Rector for Development and Education Prof. Jacek Bigda, MD, PhD, who was responsible for coordinating these changes, for his effort, his commitment and his invaluable advice. I would also like to thank for the hard work the research staff, research and teaching staff and teaching staff, employees of the Office for Education and Development, Dean's Offices, the Admissions Office, IT services and everyone else who has been involved in this extremely demanding process.

Further months of the so-called hybrid teaching, combining regular classes with distance learning, are ahead of us. It presents a major challenge when it comes to the medical universities. Teaching the responsible medical professionals, i.e. the future doctors, dentists, nurses, midwives, paramedics, physiotherapists, pharmacists and laboratory diagnosticians requires teaching practical skills and cannot be done without direct contact with teachers and patients, away from the labs, clinics and teaching hospital wards. By the decision of the university authorities, in the academic year 2020/2021, the laboratory classes and the clinical subjects requiring direct contact with patients will be conducted mostly in a stationary form, in accordance with the applicable sanitary and epidemiological recommendations. In addition, the practical, professional training will be carried out with the help of modern phantom laboratories, equipped with high fidelity simulators.

Uniwersytet, podobnie jak inne uczelnie w kraju, ponosi nadzwyczajne wydatki, które istotnie obciążają standardowy budżet. Wynika to nie tylko z konieczności zapewnienia środków ochrony osobistej pracownikom i studentom, ale również ze spadku przychodów własnych w związku z ograniczoną rekrutacją na studia anglojęzyczne, zawieszeniem świadczenia usług zakwaterowania w akademikach czy wreszcie mniejszą aktywnością w obszarze działalności usługowej i projektowej. To koszty liczone w milionach złotych, na które nie jest przygotowana ani żadna uczelnia, ani szpital kliniczny, na bazie którego realizowane jest nauczanie praktyczne. Mamy jednak świadomość, że nie możemy szukać oszczędności kosztem bezpieczeństwa naszych pracowników, studentów oraz pacjentów. Wspólnie z rektorami zrzeszonymi w Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych aktywnie zabiegamy o zrozumienie i niezbędne wsparcie w tym zakresie przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz wszystkich podmiotów współpracujących w procesie kształcenia. Żywię nadzieję, że nasze racje zostaną wysłuchane.

Szanowni Państwo,

W tak uroczystym dniu nie zapominamy o zmarłych w minionym roku zasłużonych nauczycielach i pracownikach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Choć Ich pożegnaliśmy, na zawsze pozostaną w naszej życzliwej pamięci. Pozwólcie Państwo, że wymienię Ich nazwiska.

Elżbieta Kalinowska – wieloletni pracownik gospodarczy w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych; zatrudniona w Uczelni od 1991 r. (†28 listopada 2019 r.)

prof. dr hab. Leon Żelewski – kierownik Katedry i Zakładu Biochemii Farmaceutycznej w latach 1967-2001; nauczyciel wielu pokoleń studentów i biochemików (†12 grudnia 2019 r.)

dr hab. Tadeusz Badzio, prof. nadzw. – pracownik Katedry Analityki Klinicznej w latach 1960-1996 (†3 marca 2020 r.)

Teresa Romejko – wieloletni pracownik Wydziału Farmaceutycznego; zatrudniona w Uczelni od 1985 r. na stanowisku samodzielnego technika († w marcu 2020 r.)

Anna Parczewska – radca prawny, zatrudniona w Zespole Radców Prawnych w latach 1988-1999 (†8 kwietnia 2020 r.)

dr n. farm. Krystyna Wierzchowska-Renke – emerytowany adiunkt Katedry i Zakładu Biologii i Botaniki Farmaceutycznej; kierownik jednostki w latach 1994-1995; nauczyciel akademicki i wychowawca wielu pokoleń farmaceutów (†14 kwietnia 2020 r.)

dr Stanisław Bardzik – pierwszy doktorant i przez 50 lat współpracownik prof. Stefana Raszei, wieloletniego kierownika Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (†28 kwietnia 2020 r.)

The new reality not only demands changes to the way we teach, but also requires financial restraints. Since the SARS-CoV-2 virus outbreak, our university, like many other in the country, has incurred unplanned expenses that have significantly burdened our budget. This is partially due to the need of providing personal protective equipment to our employees and students, but also due to the loss of income from now limited recruitment for the English Division, from the students accommodation services, as well as from other services and projects. These revenue loses are counted in millions of zlotys. No university or a teaching hospital had been really prepared for that. However, we are aware that we cannot look for savings at the expense of the safety of our employees, students and patients. Together with the rectors associated in the Conference of Rectors of Academic Medical Universities (pol. KRAUM) we actively seek the understanding and the necessary support from the Ministry of Health, the Ministry of Science and Higher Education, as well as other entities involved in education. I do hope our pleas will be heard.

Ladies and Gentlemen,

On such a solemn day, let us not forget the distinguished teachers and employees of the Medical University of Gdańsk who passed away last year. Even though we have paid our last respects to them, they will always remain in our fond memories. Allow me to mention their names here:

Elżbieta Kalinowska – long-term employee of the Facilities and Maintenance at the Department of Foreign Languages; MUG employee since 1991 († November 28th, 2019)

Prof. Leon Żelewski, PhD, DSc (Pharm) – Head of the Department of Pharmaceutical Biochemistry from 1967 to 2001; teacher of many generations of students and biochemists († December 12th, 2019)

Tadeusz Badzio, MD, PhD, DSc, University Professor – employee at the Department of Clinical Analytics from 1960 to 1996 (†March 3rd 2020)

Teresa Romejko – long-term employee of the Faculty of Pharmacy; since 1985 an independent technician at the Univeristy († March 2020)

Anna Parczewska – legal advisor, employed in the Legal Advisers Team from 1988 to 1999 († April 8th, 2020)

Krystyna Wierzchowska-Renke, PharmD – retired assistant professor at the Department of Biology and Pharmaceutical Botany, academic teacher and educator of many generations of pharmacists; Head of the Department of Biology and Pharmaceutical Botany from 1994 to 1995 († April 14th, 2020)

Stanisław Bardzik, PhD – the first PhD student and for 50 years collaborator of Prof. Stefan Raszeja; Head of the

Alfred Jarosz – najstarszy członek Chóru Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, śpiewający w Zespole od 1951 roku. (†12 maja 2020 r.)

Stanisława Truszkowska – wieloletni pracownik Dziekanatu Wydziału Lekarskiego, a następnie Działu Organizacyjnego (†13 sierpnia 2020 r.)

Regina Baranowska – wieloletni pracownik Działu Socjalno-Bytowego Studentów (†15 sierpnia 2020 r.)

dr n. farm. Danuta Zimna – emerytowany adiunkt Katedry i Zakładu Chemii Analitycznej (†24 sierpnia 2020 r.).

Proszę Państwa o powstanie oraz uczczenie Ich pamięci chwilą ciszy.

Szanowni Państwo,

W rok akademicki 2020/2021 wkraczamy bogatsi o wiedzę i doświadczenie wyniesione z ostatnich miesięcy pracy realizowanej w znacznej większości w formie zdalnej, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość. W ten sposób udało nam się nie tylko z powodzeniem zrealizować proces dydaktyczny, ale również przeprowadzić wybory rektora nowej kadencji, członków Senatu oraz rad dyscyplin naukowych. Za sprawne i niebudzące zastrzeżeń ich procedowanie dziękuję przewodniczącej Uczelnianej Komisji Wyborczej prof. Ewie Bryl, przewodniczącej Kolegium Elektorów dr hab. Aleksandrze Gaworskiej-Krzemińskiej oraz wspierającym je pracownikom administracji.

Pozostając w obszarze spraw związanych z bieżącą sytuacją epidemiologiczną, pozwolę sobie zapowiedzieć tradycyjny wykład inauguracyjny, który w tym roku wygłosi dr hab. Tomasz Smiatacz, kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych naszej Uczelni, wojewódzki konsultant w dziedzinie chorób zakaźnych, członek Zespołu doradczego do spraw działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Jestem wdzięczny, że Pan Profesor przyjął zaproszenie i zgodził się wygłosić dla Państwa wykład zatytułowany *Lekcja COVID-u.*

Szanowni Państwo,

Kończąc swoje wystąpienie, chciałbym raz jeszcze podziękować członkom społeczności akademickiej za okazane dotychczas zaufanie i powierzenie mi na kolejne cztery lata ważnej funkcji rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Dziękuję moim najbliższym współpracownikom minionej kadencji – Prorektorom, Dziekanom i Prodziekanom, Senatowi, członkom Rady Uczelni i Rad Wydziałów, Kanclerzowi i kierownictwu administracji za nieoceniony wkład w funkcjonowanie naszej Uczelni. Za odważne podjęcie się nowych, niełatwych zadań dziękuję władzom prorektorskim

Department of Forensic Medicine for many years († April 28th, 2020).

Alfred Jarosz – the oldest member of the Medical University of Gdańsk Choir, singing in the Ensemble since 1951. († May 12th, 2020)

Stanisława Truszkowska – a long-term employee of the Dean's Office of the Faculty of Medicine, next an employee of the Organizational Department (†August 13th, 2020)

Regina Baranowska – a long-term employee of the Student Welfare Unit (†August 15th, 2020)

Danuta Zimna, PharmD – retired assistant professor at the Department of Analytical Chemistry (†August 24th, 2020).

Please rise and join me for a moment of silence to remember them.

Ladies and Gentlemen,

We enter the 2020/2021 academic year richer with the knowledge and experience gained in the last months of working from home using the latest telecommunication technologies. Not only did we manage to facilitate distance learning, but we also managed to conduct the elections of the new Rector, Senate members and scientific councils. I would like to thank the chairman of the University Electoral Commission prof. Ewa Bryl, MD, PhD, DSc, the chairwoman of the Electoral College Aleksandra Gaworska-Krzemińska, PhD, DSc. and their supportive staff for ensuring efficient and undisturbed elections.

Coming back to the topic of our current situation, the annual inaugural lecture will be given by Tomasz Smiatacz, MD, PhD, DSc., Head of the Department of Infectious Diseases of our University, Provincial Consultant in the field of infectious diseases, member of the Advisory Team for activities related to the prevention and combating of COVID-19. I am grateful that he accepted my invitation and agreed to give a lecture on *Lesson of COVID-19.*

Ladies and Gentlemen,

Concluding my speech, I would like to thank the members of the academic community once again for entrusting me with the important function of the Rector of the Medical University of Gdańsk for the next four years. I would like to thank my closest associates of the past term in office – Vice-Rectors, Deans and Deputy Deans, the Senate, members of the University Council and Faculty Councils, the Chancellor and administration management, for their invaluable contribution in the functioning of our University. I would like to thank the Vice-Rector and Dean authorities of the current term for co-

Zespół rektorski kadencji 2020-2024 | fot. Zbigniew Wszeborowski / GUMed

i dziekańskim obecnej kadencji. Jestem Państwu niezwykle wdzięczny, że uwierzyliście w moją wizję rozwoju naszej Uczelni i zgodziliście się wspierać mnie w codziennej odpowiedzialnej, ale satysfakcjonującej pracy i budowaniu silnej pozycji Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

W nowy rok akademicki wkraczamy z nowymi planami oraz nadziejami. Wszystkim pracownikom, studentom i doktorantom Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego życzę wielu sukcesów zawodowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym. Zapału i wytrwałości życzę zwłaszcza najmłodszym studentom, rozpoczynającym w tym roku naukę w naszym Uniwersytecie. Gratuluję bardzo dobrych wyników matury, które otworzyły Wam trudną, ale bardzo satysfakcjonującą drogę do zdobycia umiejętności i wiedzy potrzebnych do wykonywania wybranego przez Was zawodu. Niech rok akademicki 2020/2021 spełni pokładane w nim nadzieje.

urageously undertaking the new and difficult tasks. I am very grateful that you believed in my vision of the development of our University and that you agreed to support me in my responsible but very rewarding daily work and building a strong position of the Medical University of Gdańsk.

We enter the new academic year with new plans and hopes. I wish all the employees, students and PhD students of the Medical University of Gdańsk professional success and all the best in your personal lives. I wish the youngest students starting their studies at our university this year a lot of enthusiasm and perseverance. Congratulations on your excellent high school leaving exams results, which opened the door for you and allowed you to step onto this difficult, but very rewarding path leading to the acquisition of both skills and knowledge you need to pursue your chosen profession. May the 2020/2021 academic year fulfil the hopes you have placed in it.

Quod felix, faustum fortunatumque sit.

Rok akademicki 2020/2021 w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym ogłaszam za otwarty. ■

PROF. DR HAB. MARCIN GRUCHAŁA
Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

I declare the academic year 2020/2021 at the Medical University of Gdańsk is officially open. ■

PROF. MARCIN GRUCHAŁA, MD, PhD
Rector of the Medical University of Gdańsk

Władze Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego kadencji 2020-2024

Rektor prof. dr hab.
MARCIN GRUCHAŁA

Prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia prof. dr hab. **JACEK BIGDA**, pierwszy zastępca Rektora

Prorektor ds. nauki prof. dr hab. **MICHAŁ MARKUSZEWSKI**

Prorektor ds. klinicznych prof. dr hab. **EDYTA SZUROWSKA**

Prorektor ds. studenckich dr hab. **TOMASZ SMIATACZ**

→

Dziekan prof. dr hab.
RADOSŁAW OWCZUK

WYDZIAŁ LEKARSKI

Prodziekani:

Prodziekan
ds. nauki i rozwoju kadr
prof. dr hab.
EWA SŁOMIŃSKA

Prodziekani ds. dydaktycznych:

dr hab. **MARIA BIENIASZEWSKA**
dr hab. **AIDA KUSIAK,** prof. uczelni
dr hab. **PAWEŁ ZAGOŻDŻON,** prof. uczelni
dr hab. **KAMIL CHWOJNICKI**

Dziekan prof. dr hab.
WOJCIECH KAMYSZ

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

Prodziekani:

Prodziekan ds. dydaktycznych
oraz zastępca dr hab.
BARTOSZ WIELGOMAS

Prodziekan ds. dydaktycznych
dr hab. **MAGDALENA PROKOPOWICZ**

Prodziekan ds. nauki i rozwoju kadr
dr hab. **DANUTA SILUK**

Dziekan prof. dr hab.
PRZEMYSŁAW RUTKOWSKI

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU Z INSTYTUTEM MEDYCYNY MORSKIEJ i TROPIKALNEJ

Prodziekani:

Prodziekan ds. nauki
i rozwoju kadr oraz zastępca
prof. dr hab. **PIOTR LASS**

Prodziekan ds. dydaktycznych
prof. dr hab. **PIOTR WĄŻ**

Prodziekan ds. jakości kształcenia
i praktyk studenckich
dr hab. **AGNIESZKA ZIMMERMANN**

Prodziekan ds. promocji i rozwoju
dr hab. **ALEKSANDRA GAWORSKA-KRZEMIŃSKA**

Dziekan dr hab.
EWELINA KRÓL, prof. UG

MIĘDZYUCZELNIANY WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII UG i GUMed

Prodziekani:

Prodziekan ds. studenckich
i kształcenia dr hab.
MARIUSZ GRINHOLC,
prof. UG

Prodziekan ds. nauki
dr hab. **RAFAŁ SĄDEJ,** prof. uczelni (GUMed)

Prodziekan ds. umiędzynarodowienia i rozwoju
dr hab. **ANNA ŻACZEK,**
prof. uczelni (GUMed)

PROF. DR HAB. **MARCIN GRUCHAŁA,** rektor

Nauczyciel akademicki, lekarz, specjalista w zakresie chorób wewnętrznych i kardiologii, profesor nauk medycznych. W latach 2012-2016 prorektor ds. studenckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, rektor Uczelni od 2016 r. Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych w kadencji 2020-2024.

Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku ukończył w 1996 r. Stopień naukowy doktora otrzymał w 2000 r. na podstawie pracy pt. *Rola polimorfizmu genów układu renina-angiotensyna-aldosteron, przedsionkowego czynnika natriuretycznego oraz glikoprotein płytkowych w chorobie niedokrwiennej serca* przygotowanej pod kierunkiem prof. Andrzeja Rynkiewicza. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2006 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy zatytułowanej *Wewnątrznaczyniowy transfer genów do ściany tętnicy szyjnej królika przy pomocy wirusów zapalnych związanych z adenowirusami i wektorów adenowirusowych*. Specjalizował się w zakresie chorób wewnętrznych i kardiologii. W 2016 r. otrzymał tytuł profesora nauk medycznych.

Przez całe życie zawodowe związany z macierzystą Uczelnią – początkowo jako doktorant w I Klinice Chorób Serca, następnie od 2000 r. kolejno jako asystent i adiunkt. W 2010 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Zastępca koordynatora Klinicznego Centrum Kardiologii UCK od 2012 r. Kierownik I Katedry i Kliniki Kardiologii GUMed od 2013 r.

W 1996 r. odbył trzymiesięczny staż kliniczny w Thorax Center Szpitala Uniwersyteckiego w Rotterdamie w ramach programu TEMPUS, a w latach 2000-2002 podoktorski staż naukowy w A. I. Virtanen Institute for Molecular Medicine Uniwersytetu Medycznego w Kuopio w Finlandii jako stypendysta Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

W latach 2008-2012 i 2012-2016 członek senackiej komisji ds. budżetu i finansów. Pełnił funkcję pełnomocnika rektora GUMed ds. budowy Centrum Medycyny Nieinwazyjnej. Wieloletni opiekun Studenckiego Koła Naukowego uhonorowanego dwukrotnie nagrodą Czerwonej Róży dla najlepszego studenckiego koła naukowego Trójmiasta.

Promotor 8 ukończonych przewodów doktorskich oraz 3 otwartych, opiekun specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych i kardiologii. Aktywny członek Sekcji Niewydolności Serca Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Autor i współautor ponad 120 publikacji w czasopismach o zasięgu międzynarodowym o łącznym wskaźniku oddziaływania IF ok. 255 i 2705 pkt. KBN/MNiSW.

Główne zainteresowania naukowe i kliniczne to: choroba wieńcowa, niewydolność serca, transplantacja serca i mechaniczne wspomaganie krążenia, czynniki genetyczne i środowiskowe rozwoju miażdżycy i jej powikłań, hipercholesterolemia rodzinna. ■

PROF. DR HAB. **JACEK BIGDA,** prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia

Specjalista w zakresie biologii komórki i immunologii. Prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia oraz pierwszy zastępca Rektora w kadencji 2016-2020. W latach 2005-2012 prorektor ds. rozwoju i współpracy międzynarodowej; dziekan (1999-2005) i prodziekan (1996-1999) Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed.

Pracuje w Uczelni od 1986 r., aktualnie na stanowisku profesora. Doktorat obronił w 1990 r., stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1996 r., a tytuł profesora

→

w 2005 r. Staż podoktorski odbywał w latach 1991-1993 w Instytucie Weizmanna w Izraelu, ponadto przebywał na krótszych stażach w Amsterdamie oraz Hanowerze.

Od 2001 r. jest kierownikiem Zakładu Biologii Komórki MWB UG i GUMed. Jak wspomniano, w latach 1996-1999 pełnił funkcję prodziekana, a w latach 1999-2005 dziekana Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii, unikatowej jednostki w skali całego kraju. W tym czasie uzyskał dla Wydziału grant finansowany ze środków Piątego Programu Ramowego Unii Europejskiej. W latach 2003-2006 był koordynatorem projektu Centre of Excellence BIOMOBIL. Efektem jego działań było także pozyskanie finansowania inwestycji Trójmiejskiej Akademickiej Zwierzętarni Doświadczalnej (TAZD) i nadzór nad jej budową. Powstanie TAZD umożliwiło prowadzenie badań na zwierzętach w nowoczesnych warunkach, odpowiadających europejskim standardom.

W latach 2005-2012 pełnił funkcję prorektora odpowiedzialnego za rozwój i współpracę międzynarodową, następnie nadzorował pracę Biura Rektora ds. Strategii i Współpracy Międzynarodowej. W kadencji 2016-2020 pełnił funkcję prorektora ds. rozwoju i organizacji kształcenia oraz pierwszego zastępcy Rektora. Obok nadzoru nad obszarem organizacji dydaktyki, uczestniczył aktywnie w przygotowaniu Uczelni do wdrożenia Ustawy 2.0, w tym opracowaniu nowej strategii, statutu, regulaminu organizacyjnego i regulaminu pracy, a także projektu w ramach uczelni badawczej. Uczestniczy również w planowaniu rozwoju metropolii i regionu.

Kierował przygotowaniami projektów unijnych – Centrum Geriatrii, Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Pracowni Warsztatowych Zintegrowanej Opieki i Telemedycyny wraz ze wsparciem pracowni symulacyjnych, a także ogólnouczelnianego projektu POWER 3.5 obejmującego kompleksowy program działań organizacyjnych, szkoleniowych i infrastrukturalnych.

Członek Rady Programowej Obszaru Metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot oraz Pomorskiego Forum Terytorialnego – ciała doradczego Marszałka Województwa.

Aktywną działalność organizacyjną łączy z dydaktyczną i naukową, będąc promotorem 12 zakończonych doktoratów. Ponadto w kierowanej przez niego jednostce 4 osoby uzyskały habilitacje. Jest autorem 62 publikacji oraz 6 patentów, kierownikiem i wykonawcą grantów KBN, Ministerstwa Nauki i NCN. Obszarem badawczym Profesora jest biologia nowotworów.

Jego żona Justyna jest chirurgiem ogólnym i transplantologiem. Lubi czytać tradycyjne papierowe książki i oglądać filmy, niektóre nawet często. Dla zdrowia spaceruje z psem Solo i amatorsko stara się biegać, nie przesadzając jednak z intensywnością. ■

PROF. DR HAB. **MICHAŁ MARKUSZEWSKI,** prorektor ds. nauki

Naukowiec, nauczyciel akademicki, farmaceuta, profesor nauk farmaceutycznych. W latach 2012-2016 prodziekan, a w latach 2016-2020 dziekan Wydziału Farmaceutycznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Studia na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Gdańsku ukończył w 1995 r. Stopień naukowy doktora otrzymał w 2000 r. na podstawie pracy pt. *Porównawcza analiza chromatograficzna i chemometryczna faz stacjonarnych do wysokosprawnej chromatografii cieczowej* (promotor prof. dr hab. Roman Kaliszan). Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2007 r. na podstawie dorobku naukowego i osiągnięcia zatytułowanego *Metabolomika: analizy metabolomiczne w oparciu o elektroforezę kapilarną*. W 2017 r. otrzymał tytuł profesora nauk farmaceutycznych.

Od początku drogi zawodowej związany z macierzystą Uczelnią – początkowo jako pracownik techniczny zatrudniony z grantu, a później kolejno jako asystent, adiunkt, profesor nadzwyczajny oraz profesor w Katedrze i Zakładzie Biofarmacji i Farmakodynamiki. W latach 2008-2012 kierował Katedrą i Zakładem Toksykologii CM im. L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu. W 2013 r. ukończył studia podyplomowe *Zarządza-*

→

nie projektem badawczym w Akademii Morskiej w Gdyni. W latach 2012-2016 pełnił funkcję kierownika Studiów Doktoranckich na Wydziale Farmaceutycznym. Zastępca przewodniczącego Konwentu Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych przy KRAUM w kadencji 2016-2020.

W 1996 r. odbył dwa trzymiesięczne staże naukowe w renomowanych europejskich ośrodkach badawczych na Uniwersytecie w Bremie w ramach programu TEMPUS oraz w Eindhoven University of Technology w Holandii, w ramach współpracy dwustronnej między Polską i Holandią. W latach 2000-2002 odbył podoktorski staż naukowy w Himeji Institute of Technology (aktualnie University of Hyogo) w Japonii fundowany przez JSPS.

Promotor 7 ukończonych przewodów doktorskich oraz 3 otwartych. Przewodniczący Zarządu Polskiego Towarzystwa Metabolomicznego. Kierował bądź koordynował licznymi grantami, także we współpracy międzynarodowej. Laureat licznych nagród w tym Ministra Zdrowia oraz Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Medalu im Prof. A. Waksmundzkiego. Autor i współautor ponad 130 publikacji w czasopismach o zasięgu międzynarodowym (indeks h = 29).

Główne zainteresowania naukowe obejmują zagadnienia dotyczące metabolomiki, bioanalityki, w tym zastosowania zaawansowanych technik rozdzielania w analizach klinicznych i środowiskowych, farmakokinetyki, biofarmacji oraz analiz bioinformatycznych. ■

PROF. DR HAB. **EDYTA SZUROWSKA,** prorektor ds. klinicznych

Nauczyciel akademicki, lekarz, specjalista w zakresie radiologii i radiodiagnostyki, profesor nauk medycznych. Od 2016 r. prorektor ds. klinicznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku ukończyła w 1993 r. Stopień naukowy doktora otrzymała w 2003 r. na podstawie pracy pt. *Zastosowanie wielofazowej spiralnej tomografii komputerowej i tomografii rezonansu magnetycznego w różnicowaniu litych zmian ogniskowych w wątrobie* przygotowanej pod kierunkiem prof. Michała Studniarka. Stopień doktora habilitowanego uzyskała w 2012 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy zatytułowanej *Ocena zmian współczynnika dyfuzji w nowotworach wątroby leczonych ablacją prądem o wysokiej częstotliwości*. W 2019 r. otrzymała tytuł profesora nauk medycznych.

Przez całe życie zawodowe związana z macierzystą Uczelnią i Zakładem Radiologii – początkowo jako asystent od 1995 r., jako adiunkt od 2005 r., a następnie jako kierownik II Zakładu Radiologii, który utworzyła w 2011 r. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego została powołana w 2014 r.

Odbyła wiele staży zagranicznych, w tym w 1993 r. w Klinice Anestezjologii w Szpitalu Uniwersyteckim w Leuven, w 2012 r. na Uniwersytecie Ruprechta i Karola w Heidelbergu, a w latach 2015 i 2018 w Szpitalu Mount Sinai na Oddziale Diagnostyki Obrazowej u prof. Davida Yankelevitza w Nowym Jorku.

Główne zainteresowania naukowe i kliniczne to: neuroradiologia, diagnostyka obrazowa w onkologii, radiologia gastroenterologiczna i uroradiologia.

Przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Spraw Klinicznych od 2016 r., koordynator ds. realizacji zadań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji w GUMed oraz nadzorowanych przez GUMed Szpitalach Klinicznych, od 2016 r. przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Nagród i Medali.

Za zasługi dla Uczelni została uhonorowana nagrodami rektorskimi. Otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi oraz Odznakę honorową za zasługi dla ochrony zdrowia przyznaną przez Ministra Zdrowia.

Promotor 7 ukończonych przewodów doktorskich oraz 3 otwartych. Autor i współautor ponad 170 publikacji w czasopismach o zasięgu międzynarodowym o łącznym wskaźniku oddziaływania IF ok. 16 i 3328 pkt. KBN/MNiSW.

Mama dwóch dorosłych synów (studentów) – Piotra i Michała, żona Pawła – chirurga. Jej zainteresowania pozazawodowe to literatura piękna, jazz oraz wyprawy piesze i rowerowe, a także dalsze podróże. ■

DR HAB. **TOMASZ SMIATACZ,** prorektor ds. studenckich

Prorektor ds. studenckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego od 2016 r. Specjalista w zakresie chorób wewnętrznych i chorób zakaźnych. Konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób zakaźnych.

Urodzony w Gdańsku, gdzie ukończył IX Liceum Ogólnokształcące. Absolwent Akademii Medycznej w Gdańsku z 1988 r. Studia ukończył z wyróżnieniem, otrzymał również nagrodę *Primus Inter Pares*. Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Klinice Chorób Zakaźnych AMG, w której pracuje do dziś, od 2007 r. na stanowisku kierownika.

W 2008 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy oceniającej przydatność badania subpopulacji limfocytów krwi obwodowej i płynu mózgowo-rdzeniowego w diagnostyce chorób zakaźnych.

W 1993 r. odbył staż w Instytucie Wirusologii Uniwersytetu La Sapienza w Rzymie, w 1994 r. kurs epidemiologii HIV/AIDS w Centers for Disease Control and Prevention (Atlanta, USA), a jako stypendysta American Foundation for AIDS Research był w 1995 r. stażystą w *Yale University AIDS Program* (Yale-New Haven, USA). W 1997 r. obronił rozprawę doktorską, której tematem było zakażenie wirusem HCV wśród osób stosujących dożylne środki odurzające w województwie gdańskim. Zarząd Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych nagrodził tę rozprawę nagrodą im. Jana Kostrzewskiego.

Członek Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych (w latach 2009-2015 był przewodniczącym oddziału gdańskiego PTEiLChZ), Polskiego Towarzystwa Naukowego AIDS, *European Association for the Study of the Liver*, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Pełnił funkcję rzecznika dyscyplinarnego dla studentów GUMed.

Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, otrzymał również nagrodę Rektora AMG II stopnia za pracę zespołową.

Główne kierunki zainteresowań zawodowych to: zakażenie HIV i choroba AIDS, zakażenia wirusami hepatotropowymi oraz choroby zakaźne ośrodkowego układu nerwowego.

Żonaty, ojciec trojga dorosłych dzieci. Prywatnie lubi podróże, kulturę Portugalii, fotografowanie i literaturę piękną. ■

PROF. DR HAB. **RADOSŁAW OWCZUK,** dziekan Wydziału Lekarskiego

Specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii. Jest kierownikiem Katedry i Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii GUMed od 2018 r., a konsultantem krajowym w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii od 2016 r.

Jest absolwentem Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i jest z nim związany od początku swojej drogi zawodowej. Stopień doktora uzyskał w 2001 r., a doktora habilitowanego w 2010 r. W 2016 r. otrzymał tytuł profesora nauk medycznych. Ukończył studia podyplomowe *Medycyna bólu* na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Zastępca Przewodniczącego Rady do spraw Anestezjologii i Intensywnej Terapii przy Ministrze Zdrowia, członek Krajowej Rady Transplantacyjnej i przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii.

Współautor programu specjalizacji oraz kilku wytycznych i standardów w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii.

Od 2012 r. redaktor naczelny czasopisma *Anaesthesiology Intensive Therapy*, pełni funkcję recenzenta w licznych czasopismach polskich i zagranicznych.

Promotor pięciu doktoratów, recenzent w kilkunastu przewodach habilitacyjnych i doktorskich.

Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Otrzymał nagrodę Ministra Zdrowia za rozprawę habilitacyjną z wyróżnieniem oraz zespołową nagrodę naukową II stopnia Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Członek licznych ciał doradczych m.in. zespołu przy Rzeczniku Praw Pacjenta ds. opracowania standardów postępowania w terapiach medycznych stosowanych w okresie kończącego się życia, zespołu doradczego Polskiej Akademii Nauk ds. COVID-19.

Zainteresowania naukowe obejmują: wpływ znieczulenia na układ krążenia, leczenie sepsy i wstrząsu septycznego, intensywną terapię w urazach wielonarządowych. ■

PROF. DR HAB. **WOJCIECH KAMYSZ,** dziekan Wydziału Farmaceutycznego

Nauczyciel akademicki, chemik, profesor nauk farmaceutycznych, od 2008 r. kierownik Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej, przewodniczący Gdańskiego Oddziału PTChem na kadencję 2019-2021.

Absolwent Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego z 1998 r. W czasie trwania studiów ukończył studium pedagogiczne. Stopień naukowy doktora nauk chemicznych otrzymał w 2003 r. (Katedra Chemii Organicznej, UG). Stopień doktora habilitowanego nauk farmaceutycznych uzyskał w 2008 r. na podstawie pracy *Projektowanie, synteza i badania peptydów przeciwdrobnoustrojowych* (Wydział Farmaceutyczny, Akademia Medyczna w Gdańsku). W 2017 r. otrzymał tytuł profesora nauk farmaceutycznych.

W 2002 r. pracę zawodową związał z Akademią Medyczną w Gdańsku. Wraz z ukończeniem rozprawy doktorskiej został zatrudniony na stanowisku asystenta, a potem adiunkta w Katedrze Chemii Fizycznej AMG. Od 2005 r. pełni funkcję kierownika Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej.

W 2005 r. ukończył studium podyplomowe *Zarządzanie zasobami ludzkimi* na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. W 2010 r. odbywał staż w Instytucie Chemii Fizycznej PAN na stanowisku asystenta.

Założyciel i wieloletni opiekun koła naukowego działającego przy Katedrze i Zakładzie Chemii Nieorganicznej, uczestnik paneli i recenzent w Narodowym Centrum Nauki, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz w programie InnoDoktorant. Przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji *Współczesne zastosowanie metod analitycznych w farmacji i medycynie* organizowanej przez Wydział Farmaceutyczny Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Aktywność naukowa Profesora została doceniona licznymi nagrodami, m.in.: Stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2004), Nagroda Naukowa Fundacji Polpharmy (2005), Stypendium Polityki (2005), Nagroda Gdańskiego Towarzystwa Naukowego (2006), Stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców (2010).

Promotor 7 rozpraw doktorskich (3 kolejne w toku) oraz około 50 prac magisterskich. Autor i współautor ponad 200 publikacji o łącznym współczynniku oddziaływania IF ok. 530, Indeks h = 29.

Specjalizuje się w poszukiwaniu nowych antybiotyków peptydowych i walce z antybiotykoopornością wśród drobnoustrojów. Obecnie zainteresowania naukowe skupia przede wszystkim nad rozwijaniem metodologii syntezy peptydów oraz zwiększaniem aktywności antybiotyków peptydowych. Intensywnie rozwijane są współpracę w zakresie wykorzystania peptydów w modyfikacji biomateriałów (współpraca z Katedrą Chemii Analitycznej i Biomateriałów, WUM oraz Centrum Inżynierii Biologicznej, Portugalia). ■

PROF. DR HAB. **PRZEMYSŁAW RUTKOWSKI,** dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu

Nauczyciel akademicki, lekarz, specjalista w zakresie chorób wewnętrznych, nefrologii i transplantologii klinicznej, profesor nauk medycznych. W latach 2016-2020 prodziekan ds. studenckich i spraw socjalnych studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku ukończył w 1994 r. Stopień naukowy doktora otrzymał w 2000 r. na podstawie pracy pt. *Wpływ polimorfizmu genu syntazy tlenku azotu na powstawanie i progresję przewlekłej niewydolności nerek*, której promotorem był prof. dr hab. med. Władysław Grzeszczak. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2009 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy zatytułowanej *Pochodne nikotynamidu – nowa rodzina toksyn mocznicowych*. Specjalizował się w zakresie chorób wewnętrznych, nefrologii i transplantologii klinicznej. W 2019 r. otrzymał tytuł profesora nauk medycznych.

Przez całe życie zawodowe związany z macierzystą Uczelnią – początkowo jako asystent, a od roku 2000 adiunkt w Klinice Nefrologii Transplantologii i Chorób Wewnętrznych. Od 2013 r. adiunkt w Zakładzie Pielęgniarstwa Ogólnego. W 2016 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

W 2005 r. odbył roczny staż naukowy w Zakładzie Toksykologii Uniwersytetu w Wurzburgu w ramach stypendium Nephrocore.

W latach 2009-2020 członek komisji egzaminacyjnych z zakresu nefrologii. Pełni funkcję członka Komisji Stypendialnych Studiów Doktoranckich.

Promotor 2 ukończonych przewodów doktorskich oraz 3 otwartych, opiekun specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych i nefrologii. W latach 2016-2019 prezes oddziału Gdańsko-Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego. Obecnie drugą kadencję członek Komisji Rewizyjnej przy Zarządzie Głównym PTN. Autor i współautor ponad 250 publikacji z IF ok. 130 oraz 1798 pkt. KBN/MNiSW.

Główne zainteresowania naukowe i kliniczne to: przewlekła choroba nerek, kłębuszkowe choroby nerek, dializoterapia, przeszczepianie nerek, nadciśnienie tętnicze. ■

DR HAB. **EWELINA KRÓL,** PROF. UG, dziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed

Wirusolog molekularny, pracownik badawczo-dydaktyczny, zatrudniona na stanowisku profesora Uniwersytetu Gdańskiego.

Wirusolog molekularny, pracownik badawczo-dydaktyczny, zatrudniona na stanowisku profesora Uniwersytetu Gdańskiego.

W 2004 r. ukończyła studia magisterskie na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, a w 2011 r. obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską zatytułowaną *Zastosowanie wirusa klasycznego pomoru świń (CSFV) jako modelu do badania aktywności nowych inhibitorów rozwoju wirusa zapalenia wątroby typu C (HCV).* Stopień doktora habilitowanego uzyskała w lutym 2020 r. na podstawie dorobku naukowego dotyczącego opracowania innowacyjnych strategii zwalczania infekcji wirusowych u ludzi poprzez zastosowanie chemicznie zsyntetyzowanych inhibitorów.

W czerwcu 2020 r. została powołana na stanowisko profesora uczelni.

W latach 2016-2020 członek Senatu Uniwersytetu Gdańskiego, członek Rady Wydziału MWB UG i GUMed, członek Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, kierownik Zespołu ds. organizacji imprez promocyjnych i edukacyjnych na MWB UG i GUMed.

Autorka wielu publikacji naukowych w prestiżowych czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Na realizowanie własnych badań skutecznie uzyskuje fundusze z różnych instytucji, m.in. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (granty Iuventus Plus), Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (grant LIDER) oraz Narodowego Centrum Nauki (Preludium, Sonata, a ostatnio grant w ramach szybkiej ścieżki dostępu do funduszy na badania nad COVID-19).

Za swoje osiągnięcia naukowe otrzymała wiele nagród: m.in. stypendium habilitacyjne *L'Oreal – UNESCO dla kobiet i nauki*, Nagrodę Gdańskiego Towarzystwa Naukowego i Prezydenta Miasta Gdańska, Indywidualne oraz Zespołowe Nagrody Rektora UG, Stypendium Naukowe dla Młodych Doktorów UG. Laureatka prestiżowego stypendium MNiSW „TOP500 Innovators Science-Management-Commercialization", w ramach którego odbyła staż na Stanford University w Kalifornii. W 2019 r. została zaliczona do grona „50 śmiałych kobiet 2019 roku" w *Gazecie Wyborczej*.

W ramach pracy naukowej koncentruje się na badaniu modyfikacji białek strukturalnych wirusów, które mogłyby być wykorzystywane, jako skuteczne szczepionki nowej generacji w przyszłości. Obiektem jej naukowych zainteresowań są m.in. wirus kleszczowego zapalenia mózgu, wirus Zika czy ostatnio wirus SARS-CoV-2. Ponadto zajmuje się badaniem wpływu zahamowania procesu dojrzewania białek strukturalnych na infekcyjność wirusów przy zastosowaniu chemicznie zsyntetyzowanych inhibitorów procesu glikozylacji, które mogłyby być podstawą przyszłych skutecznych terapii antywirusowych. ■

fot. Paweł Sudara / GUMed

Kanclerze GUMed

MAREK LANGOWSKI, kanclerz

Absolwent Wydziału Ekonomiki Transportu Uniwersytetu Gdańskiego. Z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym związany od 2002 r., początkowo jako zastępca dyrektora administracyjnego ds. eksploatacyjnych. Od 2005 r. kanclerz Uczelni. Współutor koncepcji przebudowy Szpitala.

Kanclerz zarządza całokształtem spraw w obszarze finansów i mienia Uczelni oraz kieruje podległymi jednostkami administracyjnymi. Reprezentuje Uczelnię we wszystkich sprawach administracji niezastrzeżonych do wyłącznej kompetencji rektora i prorektorów. ■

ZBIGNIEW TYMOSZYK, zastępca kanclerza ds. finansowych – kwestor

Absolwent zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego i studiów podyplomowych Psychologia przywództwa Uniwersytetu SWPS. Posiada wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu obszarami finansów, procesów oraz kontrolingu strategicznego na stanowiskach menedżerskich. Związany z Uczelnią od 2019 r.

Do obowiązków zastępcy kanclerza ds. finansowych – kwestora należy nadzór nad gospodarką finansową, rachunkowością, a także kontrola zgodności operacji gospodarczych i finansowych Uczelni z przyjętym planem rzeczowo-finansowym. ■

KATARZYNA GRZEJSZCZAK, zastępca kanclerza ds. strategii i rozwoju

Ukończyła ekonomię ze specjalizacją w obszarze integracji europejskiej na Uniwersytecie Gdańskim i Podyplomowe Studia Zarządzania Projektami w Szkole Głównej Handlowej. Ma wieloletnie doświadczenie w pozyskiwaniu środków ze źródeł europejskich oraz realizacji interdyscyplinarnych przedsięwzięć. Związana z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym od 2017 r.

Obszarem działalności zastępcy kanclerza ds. strategii i rozwoju są przede wszystkim projekty finansowane z krajowych i unijnych źródeł, strategia Uczelni oraz szeroko pojęta promocja GUMed. ■

PAWEŁ ZDRODOWSKI, zastępca kanclerza – dyrektor ds. infrastruktury

Ma dyplom inżynierii środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, związany z GUMed od 2019 r. Doświadczenie w branży instalacyjnej oraz eksploatacji obiektów wykorzystuje z powodzeniem w zarządzaniu nieruchomościami.

Do obowiązków zastępcy kanclerza – dyrektora ds. infrastruktury należy zapewnienie optymalnych technicznych i gospodarczych warunków dla sprawnej działalności Uniwersytetu. ■

Spotkanie Rektora z władzami dziekańskimi dwóch kadencji

Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Marcin Gruchała spotkał się z władzami dziekańskimi minionej i nowej kadencji. Za dobrą współpracę oraz wspólne budowanie prestiżu naszej Uczelni podziękował kończącym pracę Dziekanom i Prodziekanom kadencji 2016-2020 oraz wręczył nominacje ich następcom.

Pierwsze spotkanie odbyło się 26 sierpnia br. z władzami Wydziału Nauki o Zdrowiu z IMMiT. Nowym dziekanem został **prof. dr hab. Przemysław Rutkowski**. Za pełnienie funkcji dziekana w kadencji 2016-2020 Rektor podziękował **prof. dr. hab. Andrzejowi Basińskiemu**.

Z obecnymi i byłymi władzami Wydziału Farmaceutycznego prof. Gruchała spotkał się 27 sierpnia. Wręczył nominację nowemu dziekanowi **prof. dr. hab. Wojciechowi Kamyszowi** oraz jego najbliższym współpracownikom. Rektor podziękował dotychczasowemu dziekanowi Wydziału **prof. dr. hab. Michałowi Markuszewskiemu**, który od 1 września br. pełni obowiązki prorektora ds. nauki.

Przedstawiciele władz dziekańskich Wydziału Lekarskiego spotkali się z Rektorem GUMed 28 sierpnia br. Nominację na funkcję dziekana odebrał **prof. dr hab. Radosław Owczuk**. Za dotychczasową współpracę prof. Gruchała podziękował zespołowi dziekańskiemu kadencji 2016-2020, na czele z dziekan **prof. dr hab. Marią Dudziak.**

Z dotychczasowym dziekanem Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed **prof. dr. hab. Igorem Koniecznym** rektor Gruchała spotkał się 31 sierpnia br. Podziękował mu za partnerską i udaną współpracę oraz życzył powodzenia w realizacji nowo powierzonych zadań na stanowisku dyrektora Międzyuczelnianej Szkoły Doktorskiej Biotechnologii UG i GUMed. ■

SEKCJA DS. KOMUNIKACJI

fot. Zbigniew Wszeborowski / GUMed

Uroczyste posiedzenie Senatów dwóch kadencji

Tradycyjnie 1 września odbyło się uroczyste posiedzenie połączonych Senatów GUMed kadencji 2016-2020 i 2020-2024. Podczas uroczystości ślubowanie złożył Rektor-Elekt, a przewodnicząca Kolegium Elektorów dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska odczytała protokół z przeprowadzonych wyborów.

Okolicznościowe przemówienia wygłosił rektor prof. dr hab. Marcin Gruchała oraz Senator Senior kadencji 2016-2020 prof. dr hab. Michał Woźniak. Z uwagi na stan epidemiczny w naszym kraju posiedzenie zostało zorganizowane z zachowaniem wytycznych sanitarnych przy wykorzystaniu internetowej platformy komunikacyjnej. ■

fot. Zbigniew Wszeborowski / GUMed

Rektor GUMed przewodniczącym KRAUM

Profesor Marcin Gruchała, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego został wybrany na przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM) na kadencję 2020-2024. Do tej pory funkcję pełnił prof. Przemysław Jałowiecki, rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Warto przypomnieć, że w latach 2012-2016 przewodniczącym KRAUM był ówczesny rektor naszej Uczelni prof. Janusz Moryś.

– Jestem zaszczycony decyzją podjętą przez Rektorów polskich uczelni medycznych, którzy zdecydowali o powierzeniu mi odpowiedzialnej funkcji przewodniczącego KRAUM na nadchodzące 4 lata – mówi **prof. Marcin Gruchała**, rektor GUMed. – Dziękuję za zaufanie, jakim mnie obdarzono i deklaruję reprezentowanie środowiska akademickiego w duchu partnerskiej współpracy z Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz wszystkimi polskimi uczelniami wyższymi.

KRAUM tworzą rektorzy wszystkich publicznych wyższych szkół medycznych działających w Polsce. Celem jego działania jest wypracowywanie wspólnego stanowiska rektorów oraz wyrażanie opinii w sprawach związanych z kształceniem przed i podyplomowym w zakresie nauk medycznych oraz we wszystkich innych sprawach dotyczących społeczności akademickiej publicznych wyższych szkół medycznych. Do zadań KRAUM należy również inspirowanie i koordynowanie współpracy publicznych wyższych szkół medycznych oraz podejmowanie w granicach obowiązującego prawa wszelkich czynności zmierzających do rozwoju wyższego szkolnictwa medycznego oraz nauk medycznych. Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych ściśle współpracuje z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP). ■

JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzecznik prasowy

Rektor naszej Uczelni w ministerialnych zespołach doradczych

Profesor Marcin Gruchała, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych został jednym z członków Zespołu do spraw opiniowania zmian w ochronie zdrowia. Grono ekspertów powołał 18 września 2020 r. minister zdrowia Adam Niedzielski. Głównym zadaniem Zespołu będzie wskazanie obszarów, które wymagają zmian oraz zaproponowanie modyfikacji istniejących rozwiązań.

W skład Zespołu weszli: prezes Okręgowej Izby Aptekarskiej **mgr farm. Michał Byliniak**, prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych **Zofia Małas**, prezes Naczelnej Rady Lekarskiej **prof. dr hab. Andrzej Matyja**, prezes Polskiej Fundacji Opieki Zintegrowanej **lek. Andrzej Zapaśnik**, przewodniczący porozumienia rezydentów Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy **lek. Filip Płużański**. Przewodniczącym został dyrektor Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego **prof. dr hab. Tomasz Hryniewiecki**.

Jak podkreślił minister Niedzielski, Zespół planuje oprzeć swoją pracę na trzech fundamentalnych założeniach: pakiecie badań profilaktycznych dla osób powyżej 40 roku życia, zniesieniu limitów w części świadczeń w leczeniu specjalistycznym oraz poprawie poziomu lecznictwa szpitalnego w dziedzinach onkologii i kardiologii. Ważnym założeniem strategii rozwoju systemu opieki zdrowotnej w czasie epidemii COVID-19 jest psychologia i psychiatria, zwłaszcza najmłodszych pacjentów.

Warto również przypomnieć, że Rektor naszego Uniwersytetu został powołany przez szefa resortu nauki i szkolnictwa wyższego do Zespołu do spraw koordynacji działań w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zagrożeniem wystąpienia COVID-19. Pracom przewodniczy Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jego zastępcą jest **dr Anna Budzanowska** – podsekretarz stanu w MNiSW, a członkami: **prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska** – przewodnicząca Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, **dr hab. Dariusz Surowik** – przewodniczący Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, **prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk** – przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, **prof. dr hab. Waldemar Tłokiński** – przewodniczący Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, **prof. dr hab. Jerzy Duszyński** – prezes Polskiej Akademii Nauk, **Dominik Leżański** – przewodniczący Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, **Aleksy Borówka** – przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów, **Grażyna Żebrowska** – dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, **Dawid Solak** – członek zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, **Bartłomiej Banaszak** – dyrektor Departamentu Nauki, **Marcin Czaja** – dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego, **Przemysław Skrodzki** – dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej, **Piotr Ziółkowski** – dyrektor Biura Programów i Przedsięwzięć Ministra oraz **Maciej Wróbel** – pełnomocnik do spraw Ochrony Informacji Niejawnych w Biurze Ministra.

Rektor GUMed prof. dr hab. Marcin Gruchała | fot. Sylwia Mierzewska / UCK

Do głównych zadań Zespołu należy analiza sytuacji w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, a także opracowanie propozycji rekomendacji dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Ponadto grono ekspertów koordynuje działania związane z przepływem informacji dotyczących COVID-19 w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. ■

JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzecznik prasowy

Powstanie Centrum Wsparcia Badań Klinicznych

Ponad 10 mln zł dofinansowania z Agencji Badań Medycznych otrzyma Gdański Uniwersytet Medyczny na utworzenie Multidyscyplinarnego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych. Będzie to jedna z dziecięciu jednostek w kraju, które pozwolą na lepszą koordynację badań klinicznych w Polsce. W ramach konkursu dotyczącego tworzenia i rozwoju Centrów Wsparcia Badań Klinicznych do Agencji wpłynęło 30 wniosków na łączną kwotę ponad 300 mln zł.

Wśród beneficjentów, oprócz GUMed, znalazło się dziewięć ośrodków: Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Wojskowy Instytut Medyczny, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Gliwicach, Narodowy Instytut Kardiologii Stefana kardynała Wyszyńskiego, Instytut Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher.

Placówki, które otrzymują granty, utworzą CWBK jako centrum usług wspólnych, zapewniające kompleksowe i systemowe wsparcie realizacji badań zarówno komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Wsparcie to będzie dotyczyć m.in: planowania, zarządzania, rozliczania czy koordynowania badań. Infrastruktura CWBK będzie zawierać przede wszystkim część pozwalającą na realizację wizyt pacjentów w trybie ambulatoryjnym, strefę relaksu pacjenta, salę telekonferencyjną oraz pokoje do pracy dla przedstawicieli sponsora.

Celem sieci CWBK jest zapewnienie jednolitego standardu realizacji badań, wysokiej jakość obsługi pacjentów oraz zwiększenia liczby komercyjnych i niekomercyjnych badań klinicznych. Powstanie sieci pozwoli na utworzenie wystandaryzowanych ośrodków na wzór struktur istniejących na zachodzie Europy. Staną się one flagowymi instytucjami w ochronie zdrowia prowadzącymi badania o najwyższym standardzie, z troską o bezpieczeństwo uczestników badań. Badania kliniczne w Polsce będą dzięki temu prowadzone w sposób przyjazny zarówno dla szpitala, jak i pacjenta. Pierwsze inwestycje w placówkach, które otrzymały grant ABM planowane są jeszcze w tym roku. ■

JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzecznik prasowy

PROF. DR HAB. EDYTA SZUROWSKA
Prorektor ds. klinicznych

W konkursie dotyczącym tworzenia i rozwoju Centrów Wsparcia Badań Klinicznych wzięło udział 30 ośrodków. Bardzo się cieszę, że wśród 10 beneficjentów wybranych w konkursie znalazł się Gdański Uniwersytet Medyczny. Jest to kolejny sukces w pozyskiwaniu projektów z Agencji Badań Medycznych przez naszą Uczelnię.

W tym roku 6 naszych naukowców uzyskało finansowanie na realizację projektów na łączną kwotę około 90 mln zł. Na Centrum Wsparcia Badań Klinicznych uzyskaliśmy ponad 10 mln zł. Będą to środki przeznaczone na jeszcze lepszą organizację badań klinicznych, ciągłe podnoszenie jakości oraz współdziałanie naszego Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego z Uczelnią, jak również z innymi ośrodkami badań klinicznych.

Chciałabym bardzo podziękować dr Magdalenie Leszczyńskiej-Wiloch i Piotrowi Kraszewskiemu z Działu Niekomercyjnych Badań Klinicznych GUMed oraz dr Blance Sekleckiej z Ośrodka Badań Klinicznych Wczesnych Faz UCK za przygotowanie tego projektu. Jestem przekonana, że zapewnienie kompleksowego i systemowego wsparcia realizacji badań przełoży się na wzrost liczby badań zarówno komercyjnych, jak i niekomercyjnych, co jest szczególnie ważne dla naszych pacjentów i rozwoju badań naukowych w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.

Kultura szacunku/ Culture of Respect – kampania edukacyjno-informacyjna

Wzmacniamy atmosferę wzajemnego zrozumienia, równości i empatii w środowisku akademickim

Charakter medyczny uczelni nadaje jej szczególną rolę w społeczeństwie, wynikającą z troski o ochronę życia, zdrowia i godności człowieka, niezależnie od wieku, rasy i pochodzenia etnicznego, narodowości, wyznawanej religii, statusu społecznego, orientacji seksualnej, stanu zdrowia, pozycji społecznej i innych czynników. Wielką wartością Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego jest jego znaczne umiędzynarodowienie i wynikająca z niego wielokulturowość, które ubogacają i są jednym z głównych czynników stymulujących rozwój całej naszej społeczności akademickiej.

Od wielu lat dbamy o to, aby wszyscy nasi studenci, pracownicy i pacjenci w murach naszego Uniwersytetu znaleźli przyjazne warunki uczenia się, rozwoju naukowego i osobistego, a także powrotu do zdrowia. Każdy z nas jest niepowtarzalną jednostką, jednak łączy nas wzajemny szacunek i życzliwość, niezależnie od dzielących nas różnic, często bardzo fundamentalnych. Sporo, jak dotąd, udało nam się dokonać, jednak mamy świadomość, że wciąż są obszary oraz sytuacje, które wymagają poprawy – uzmysłowiła nam to m.in. kampania *Black Lives Matter* w USA i reakcja na nią wśród naszej społeczności akademickiej.

→

Kultura szacunku/ Culture of Respect – education and information campaign

We strengthen the atmosphere of mutual understanding, equality and empathy in the academic environment

The nature of the medical university implies its special role in society, due to the care and protection of life, health and human dignity, regardless of age, race, ethnicity, nationality, religion, social status, sexual orientation, health condition, social position and other factors. The great values of the Medical University of Gdańsk is its significant internationalization and the resulting multicultural academic environment, which enrich us and help our entire academic community grow and develop better and stronger.

For many years, we have ensured that all our students, employees and patients find favourable and friendly conditions for learning, scientific and personal development, as well as recovery, at our University and academic hospitals. Each of us is a unique individual, but we are united by mutual respect and kindness, regardless of all and any differences between us. We have managed to accomplish a lot so far, but we are aware that there are still areas that require improvement – we realized it, among others, during the *Black Lives Matter* campaign in the USA and through the response it triggered in our academic community.

→

KULTURA SZACUNKU

CULTURE OF RESPECT

DR HAB. TOMASZ SMIATACZ
Prorektor ds. studenckich

Uniwersytet jest nie tylko szkołą dającą wyższe wykształcenie. Z definicji jest miejscem, w którym osoby znajdujące się na różnych etapach życia zawodowego i osobistego, spotykają się ze sobą i... rozmawiają. Uniwersytet jest niezwykłym miejscem, w którym możemy otwarcie i swobodnie mówić i uczciwie dyskutować o wszystkich sprawach ważnych, ciekawych, rzadkich lub zaskakujących – i w efekcie konfrontacji różnych punktów widzenia takie spotkania owocują postępem nauki, a także osobistym rozwojem uczestników.

Każdy z nas jest inny i niepowtarzalny. Nikt nie jest idealny. Różnią nas sprawy oczywiste (wiek, płeć, kolor skóry, osiągnięcia i doświadczenia) oraz nieoczywiste, niewidoczne na pierwszy rzut oka (wyznanie, orientacja seksualna, wrażliwość, stan zdrowia...). Aby nasze spotkania były twórcze dla wszystkich, powinniśmy odnosić się do siebie z szacunkiem, a nie fasadową życzliwością. Niezależnie od tego, co nas dzieli, musimy też umieć słuchać. Trzeba nad tym stale pracować i warto to robić, aby dla nikogo z nas okres spędzony w społeczności akademickiej nie okazał się czasem straconym. O tym jest ta inicjatywa. Serdecznie zachęcam wszystkich Państwa do wzięcia w niej osobistego udziału.

TOMASZ SMIATACZ,
MD, PHD, DSc.
Vice-Rector for Students' Affairs

The University is not only a school that provides higher education. By definition, it is a place where we can meet people at different stages of their professional careers and personal lives, and they encounter each other in various ways. The University is a unique place where we can talk openly, freely and honestly. We can discuss all important, interesting, rare or surprising matters – and as a result of the confrontation of different points of view, such encounters can cause progress in both science and the personal development of the participants.

Each of us is different and unique. Nobody is perfect. We differ in the obvious ways (age, skin color, achievements and experiences) and non-obvious, invisible at first glance (religion, sexual orientation, sensitivity, health ...). In order for our meetings to be beneficial and enriching for everyone, we should treat each other with respect, not false kindness. Regardless of whatever distinguishes us, we must also be able to listen. We have to work on it constantly and it is worth doing, so that the period spent in the academic community turns not to be a waste of time or source of harm for any of us. This is what this initiative is about. I sincerely encourage all of you to take part in it personally.

Wraz z rozpoczęciem nowego roku akademickiego 2020/2021 pragniemy zainicjować w GUMed działania poprawiające jakość relacji międzyludzkich, propagujące atmosferę wzajemnego zrozumienia, szacunku i empatii, zarówno w przestrzeni uczelnianej, jak i poza nią, przeciwdziałające i zapobiegające jakimkolwiek przejawom dyskryminacji. Inicjatorami kampanii informacyjno-edukacyjnej pod nazwą *Kultura szacunku/ Culture of Respect* jest zespół pod przewodnictwem prorektora ds. studenckich dr. hab. Tomasza Smiatacza w składzie: mgr Ewa Kiszka – kierownik Działu ds. Umiędzynarodowienia Uczelni, dr Joanna Śliwińska – kierująca zespołem Sekcji ds. Komunikacji oraz dr Jacek Kaczmarek – specjalista ds. relacji z absolwentami zagranicznymi. Do współpracy zostali zaproszeni również członkowie uczelnianej Komisji ds. Przeciwdziałania Problemom Mobbingu, Molestowania Seksualnego i Dyskryminacji Studentów i Doktorantów, Komisji ds. Przeciwdziałania Mobbingowi oraz przedstawiciele środowiska studenckiego – Uczelnianego Samorządu Studenckiego oraz organizacji studenckich działających

→

With the beginning of the new academic year 2020/2021, we intendto initiate an action at the MUG to improve the quality of interpersonal relations, promote the milieu of mutual understanding, respect and empathy, and prevent any forms of discrimination, both inside and outside the university space. The initiators of the information and education campaign called *Culture of Respect* is a team led by the Vice-Rector for Student Affairs Tomasz Smiatacz, MD, PhD, DSc., and including: Ewa Kiszka, MA – Head of the Department of Internationalization, Joanna Śliwińska, MA, PhD – Head of the Communication Unit and Jacek Kaczmarek, MD, PhD – MUG's representative for international alumni relations. Members of the University Committee for Counteracting Mobbing Problems, Sexual Harassment and Discrimination of Students and Doctoral Students, the Committee for Counteracting Mobbing and representatives of the student community – the University Student Council and student organizations operating at the MUG have also been invited to cooperate. The logo of

→

w naszym Uniwersytecie. Logo kampanii przygotowała Magda Boguska z Sekcji ds. Komunikacji GUMed.

W ramach inicjatywy m.in. utworzyliśmy sieciowy formularz służący do bezpiecznego zgłaszania przypadków dyskryminacji bądź niestosownego traktowania. Przez kolejne miesiące w uczelnianych mediach społecznościowych będziemy prezentować ważne dla społeczności GUMed wartości, zapisane m.in. w Kodeksie Etyki Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, oraz dobre praktyki w zakresie współpracy, z poszanowaniem różnorodności i inności. Zamierzamy również zrealizować krótkie materiały wideo z udziałem studentów, doktorantów i pracowników różnego szczebla, propagujące równe traktowanie, jak również uzmysławiające odbiorcy dyskryminujący charakter pewnych zachowań. Twarzami kampanii będą m.in. pracownicy i nauczyciele akademiccy cieszący się największym zaufaniem i uznaniem studentów (wybrani m.in. na podstawie ocen zawartych w ankietach dydaktycznych) oraz studenci i doktoranci różnych kierunków, reprezentujący odmienne grupy etniczne, językowe, wyznaniowe. We współpracy z ekspertami zewnętrznymi (m.in. z Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego oraz Gdańskiej Rady ds. Równego Traktowania) przeprowadzimy cykl warsztatów edukacyjnych online pod nazwą *Oblicza dyskryminacji/Faces of Discrimitation*, poświęcony poszczególnym kategoriom i formom dyskryminacji.

W zakresie promowania medycyny wrażliwej kulturowo w swoje działania angażujemy również podmioty lecznicze GUMed. Zależy nam bowiem na tym, by tego rodzaju edukacją objąć także pacjentów, zwiększyć ich otwartość oraz tolerancję dla kontaktowania się i np. poddawania się badaniu lekarskiemu przeprowadzanemu m.in. przez studentów obcokrajowców, a tym samym łagodzić i eliminować postawy ksenofobiczne w przestrzeni szpitalnej.

Nasze działania planujemy kontynuować przez kolejne 12 miesięcy. Pozyskane w tym czasie wiedza oraz doświadczenie pozwolą nam przygotować w sposób możliwie rzetelny i kompletny uczelniany standard postępowania antydyskryminacyjnego. ■

Drodzy Członkowie społeczności GUMed,

jeżeli macie pomysły, sugestie bądź uwagi dotyczące działań antydyskryminacyjnych, czy to dotyczące problemów w tym zakresie wewnątrz naszej Uczelni, czy też odnoszące się do zjawisk o charakterze dyskryminacji w przestrzeni publicznej, prosimy – podzielcie się nimi z nami. Swoje pomysły, komentarze lub pytania przesyłajcie na adres adteam@gumed.edu.pl.

Opracowali:
EWA KISZKA, JOANNA ŚLIWIŃSKA, JACEK KACZMAREK

the campaign was prepared by Magda Boguska from the MUG's Communication Unit.

As part of the campaign we have set up a web-based form to report incidents of discrimination or inappropriate treatment or behaviour. Over the next few months we will present values important for the MUG's community, which are included in the Code of Ethics of the Medical University of Gdańsk, and good practices in the field of cooperation, inclusion and respect for diversity. We also intend to produce short videos with our students, PhD students and employees of various levels to promote equal treatment, as well as to make the recipients aware of the discriminatory nature of certain behaviors. The faces of the campaign will include faculty staff and teachers (selected, among others, on the basis of their rating in didactic questionnaires), as well as students and doctoral students of various fields of study, representing different ethnic, linguistic and religious groups. In cooperation with external experts Polish Society of Anti-Discrimination Law (PSAL) and the Gdańsk Equal Treatment Council, we will conduct a series of online educational workshops called *Faces of Discrimitation*, devoted to individual categories and forms of discrimination.

In terms of promoting culturally sensitive medicine, we will also involve MUG's medical departments in our activities. We would like to extend this type of education to our patients, to increase their tolerance to contact with foreign students or to be examined by them. The goal is to eliminate xenophobic attitudes in the hospital space.

Our plan is to continue our activities for the next 12 months. The knowledge and experience gained during this time will allow us to prepare the university's standard of anti-discrimination proceedings in the most reliable and complete way possible. ■

Dear Members of the MUG's community,

if you have any ideas or comments concerning the anti-discrimination campaign, whether they are related to problems in this area within our University or related to incidents of discrimination in public space, please share them with us. Send your ideas, comments or questions to the address adteam@gumed.edu.pl.

Prepared by:
EWA KISZKA, JOANNA ŚLIWIŃSKA, JACEK KACZMAREK

Najlepsi studiują w GUMed

DR HAB. SŁAWOMIR WÓJCIK
Kierownik Działu Rekrutacji

W tegorocznej rekrutacji na studia prowadzone w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w języku polskim wpłynęło aż 12680 aplikacji, złożonych przez niemal 9000 kandydatów. To 1500 więcej kandydatów i 2500 aplikacji więcej niż w roku ubiegłym. Tak dobry wynik związany jest z wysokimi pozycjami Uczelni w rankingach edukacyjnych, plasujących Gdański Uniwersytet Medyczny w gronie wiodących polskich ośrodków akademickich.

Rekordowa jest w tym roku także liczba laureatów konkursów i olimpiad krajowych oraz międzynarodowych, którzy zadeklarowali chęć studiowania w naszej Uczelni. W tym roku to aż 50 osób, wśród których 49 to kandydaci na kierunek lekarski, jedna osoba na psychologię zdrowia. Proces rekrutacji jest w toku – nie wszyscy jeszcze dopełnili formalności.

Tab.1. Studia jednolite magisterskie w formie stacjonarnej	Liczba kandydatów		Limit	Na 1 miejsce	
	2019	2020	2020	2019	2020
Lekarski	2888	3896	316	9.1	12.3
Lekarsko-dentystyczny	830	1400	47	17.7	29.8
Farmacja	544	649	142	3.9	4.6
Analityka medyczna	241	351	55	4.4	6.4
Psychologia zdrowia	245	311	45	5.4	6.9
Fizjoterapia	157	474	60	2.6	7.9

Tab. 2. Studia I stopnia w formie stacjonarnej	Liczba kandydatów		Limit	Na 1 miejsce	
	2019	2020	2020	2019	2020
Dietetyka	2888	3896	316	9.1	12.3
Pielęgniarstwo	830	1400	47	17.7	29.8
Elektrokardiologia	544	649	142	3.9	4.6
Położnictwo	241	351	55	4.4	6.4
Zdrowie publiczne – zarządzanie w systemie zdrowia	245	311	45	5.4	6.9
Ratownictwo medyczne	157	474	60	2.6	7.9
Techniki dentystyczne	157	474	60	2.6	7.9

Tab. 3. Studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne	Liczba kandydatów		Limit	Na 1 miejsce	
	2019	2020	2020	2019	2020
Fizjoterapia (stacj.)	104	30	35	2,1	0,9
Fizjoterapia (niestacj.)	90	51	35	2,0	1,5
Przemysł farm. i kosm. (stacj.)	41	38	24	1,1	1,6
Pielęgniarsto (stacj.)	76	74	60	1,3	1,2
Pielęgniarsto (niestacj.)	47	43	40	1,2	1,1
Dietetyka (stacj.)	22	29	20	1,1	1,5
Zdrowie publiczne (stacj.)	61	72	35	1,7	2,1
Zdrowie środowiskowe i BHP (stacj.)	29	23	24	1,4	1,0

Tab. 3. Studia magisterskie i I stopnia w formie niestacjonarnej	Liczba kandydatów		Limit	Na 1 miejsce	
	2019	2020	2020	2019	2020
Lekarski	397	442	60	6	7.4
Lekarsko-dentystyczny	117	195	22	5.3	8.9
Techniki dentystyczne	-	20	12	-	1.7
Farmacja	24	21	21	2.4	2.1
Dietetyka	56	48	48	1.6	1.4

Najwyższa w historii rekrutacji jest również liczba cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia prowadzone w języku polskim – aż 170 osób. Piętnaścioro z nich spełniło wszystkie kryteria i zostało przyjętych na studia.

Tegoroczna rekrutacja potrwa dłużej z uwagi na sytuację epidemiczną (do 30.10.2020 r.) i po raz pierwszy planowana jest II tura naboru na niektóre kierunki (rejestracja w dniach 1-04.10.2020 r.).

Aktualne listy rankingowe są dostępne na stronie https://rekrutacja2020.gumed.edu.pl/wyniki ■

DR HAB. SŁAWOMIR WÓJCIK

Naukowcy GUMed współautorami patentu

Naukowcy z GUMed opatentowali kolejny wynalazek. Jego przedmiotem jest *Nowy peptyd do zastosowania jako stymulator chondrogenezy i lek w terapii uszkodzeń chrząstki*. Współautorami wynalazku ze strony naszego Uniwersytetu są: **prof. Michał Pikuła; prof. Arkadiusz Piotrowski; dr hab. Mirosława Cichorek, profesor uczelni; dr Adriana Schumacher; dr Anna Wardowska; dr Milena Deptuła; dr Natalia Filipowicz; dr Piotr Madanecki** oraz **mgr Alina Mieczkowska**. Prace nad wynalazkiem zostały sfinansowane przez NCBR w ramach grantu zrealizowanego przez konsorcjum naukowe REGENNOVA (projekt STRATEGMED1/235077/9/NCBR/2014).

Tkanka chrzęstna człowieka posiada znikome właściwości regeneracyjne, stąd odbudowa jej uszkodzeń jest niezwykle trudna. Z uwagi na wciąż wzrastającą liczbę pacjentów z chorobą zwyrodnieniową i chorobami zapalnymi, problem odbudowy i regeneracji chrząstki (szczególnie stawowej) jest niezwykle ważny klinicznie. Stworzony i opatentowany nowy związek po pomyślnych próbach klinicznych mógłby stać się lekiem wspomagającym odbudowę chrząstki stawowej. Badania nad metodami wspomagania regeneracji tkanek są nadal kontynuowane przez naukowców GUMed. Przyznany grant NCBR programu TECHMATSTRATEG realizowany aktualnie przez konsorcjum Bionanova skupia się na tworzeniu nowych bionanomateriałów służących w przyszłości m.in. do rekonstrukcji i regeneracji tkanek. Projekt ten jest realizowany w naszej Uczelni przez Zespoły prof. Michała Pikuły (zadanie WP9) oraz prof. Arkadiusza Piotrowskiego (zadanie WP10).

Wspólnie z naukowcami z GUMed nad patentem pracowali naukowcy z Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Gdańskiego, Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie przy wsparciu firm Medventures oraz Pro Science. ■

Spotkanie reprezentantów Uczelni z przedstawicielami NAWA

Gdański Uniwersytet Medyczny jest pierwszą uczelnią w Polsce, którą odwiedziło nowo wybrane kierownictwo Pionu Komunikacji i Promocji Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). Spotkanie dotyczące m.in. wymiany dotychczasowych doświadczeń, omówienia przyszłych działań oraz możliwości wsparcia umiędzynarodowienia uczelni wyższych odbyło się 26 sierpnia 2020 r.

Ze strony Agencji w rozmowach udział wzięli: kierownik Pionu **mgr Radosław Wojnowski** oraz główni specjaliści – **dr Joanna Jancz** i **mgr Michał Kaczmarek**, natomiast naszą Uczelnię reprezentowali: **dr hab. Sławomir Wójcik** – kierownik Działu Rekrutacji, **mgr Ewa Kiszka** – kierownik Działu ds. Umiędzynarodowienia Uczelni wraz zastępcą **mgr. Dawidem Spychałą**, **dr Jacek Kaczmarek** – specjalista ds. relacji z absolwentami zagranicznymi, **mgr Marzena Kołtoniak** z Centrum Wsparcia Studentów Zagranicznych – Welcome Point oraz kierująca Sekcją ds. Komunikacji **dr Joanna Śliwińska**.

Dzięki otrzymanemu w 2018 r. dofinansowaniu NAWA w ramach programu *Welcome to Poland* GUMed realizuje 2 projekty:

- ***Welcome Center*** – jego głównym celem jest podniesienie poziomu umiędzynarodowienia Uczelni (tzw. *Internationalization at home*) m.in. poprzez rozwijanie umiejętności interpersonalnych, kulturowych, językowych i zawodowych pracowników GUMed oraz utworzenie miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej jako centralnego punktu informacyjno-kontaktowego – Welcome Point; kierownikiem projektu jest mgr Dawid Spychała;

- ***Hand in Hand into the Future*** – projekt realizowany w ramach Programu NAWA pt. ***International Alumni*** – obejmuje działania mające na celu rozwijanie i umacnianie relacji z absolwentami zagranicznymi GUMed, m.in. poprzez zagraniczne spotkania integracyjno-promocyjne, przygotowanie dedykowanych narzędzi internetowych służących poprawie komunikacji z absolwentami, wydanie anglojęzycznych publikacji elektronicznych dla obecnych i przyszłych studentów oraz prowadzenie webinariów z udziałem zagranicznych absolwentów; kierownikiem projektu jest dr Jacek Kaczmarek.

Ponadto dr hab. Sławomir Wójcik i Ewa Kiszka współpracują z NAWA w obszarze marketingu międzynarodowego, w tym badania potencjału i pozyskiwania nowych rynków, głównie w zakresie rekrutacji studentów zagranicznych, współpracy z placówkami dyplomatycznymi, agencjami rekruterskimi, uczelniami zagranicznymi. Ewa Kiszka pełni również rolę eksperta oceniającego wnioski w ramach konkursów ogłaszanych przez NAWA.

Współpraca GUMed z NAWA umożliwia wymianę wiedzy, wdrażania dobrych praktyk, wpływa na wzrost poziomu umiędzynarodowienia naszej Uczelni. Realizowane zadania wpisują się w realizację Strategii rozwoju Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na lata 2019-2025. ■

JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzecznik prasowy

fot. Zbigniew Wszeborowski / GUMed

75 LAT GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

Kalendarium 75-lecia Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

ORGANIZACJA I INWESTYCJE		DYDAKTYKA, LECZNICTWO I NAGRODY
Godło USB w Wilnie Gdański Uniwersytet Medyczny korzeniami sięga do wskrzeszonego 100 lat temu Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie	**1919-1939**	Wydział Lekarski
powołanie Akademii Lekarskiej w Gdańsku	**8.10.1945**	utworzenie Wydziału Lekarskiego Wydział Farmaceutyczny
pierwsza inauguracja	**2.02.1946**	
	4.02.1946	pierwsza immatrykulacja
założenie Chóru Akademii Lekarskiej	**1946**	utworzenie Wydziału Farmaceutycznego
pierwsza siedziba Biblioteki – pawilon nr 30 na terenie PSK nr 1	**1947**	utworzenie Wydziału Stomatologii
	1948	otwarcie Ogrodu Botanicznego Roślin Leczniczych ALG
Ówczesne logo Akademii Medycznej w Gdańsku zmiana nazwy na Akademia Medyczna w Gdańsku	**1950**	
	1953	początki radioterapii w Katedrze i Klinice Radiologii i Radioterapii
	1963	pierwsze wszczepienie rozrusznika serca w Polsce powstanie Pracowni Biochemii Klinicznej
	1965	pierwszy doktor *honoris causa* prof. Ignacy Abramowicz prof. Ignacy Abramowicz źródło zdjęcia – gedanopedia
nowy budynek dla Wydziału Farmaceutycznego	**1966**	
nowy budynek Biblioteki przy ul. Dębinki 1	**1968**	
	1970	gabinet telegammaterapii utworzenie instytutów

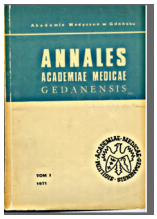

Annales Academiae Medicae Gedanensis

1971
- zorganizowanie Zespołu Nauczania Klinicznego Wydziału Lekarskiego AMG w Bydgoszczy
- rozpoczęcie wydawania *Annales Academiae Medicae Gedanensis*

1975
- otwarcie Instytutu Biologii Medycznej (IBM), dziś filii Collegium Biomedicum (CBM)

1980
- utworzenie filii AMG w Bydgoszczy
- pierwszy przeszczep nerki w Gdańsku

1984
- przekształcenie ww. filii w samodzielną uczelnię
- Glipolamid – oryginalny polski lek na cukrzycę

1990
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Stefana Angielskiego

1991
- rozpoczęcie wydawania *Gazety AMG*

1992
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Macieja Żylicza

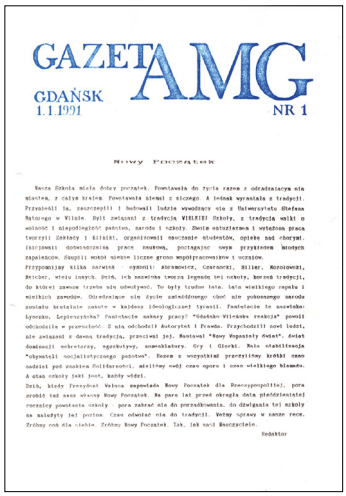
GAZETA AMG
GDAŃSK 1.1.1991
NR 1

Nowy Początek

Gazeta AMG, 1991 r.

1993
- utworzenie Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i AMG

1994
- pierwszy w Polsce północnej przeszczep allogeniczny szpiku kostnego
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Olgierda Narkiewicza

1998
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Mariusza Żydowo

1999
- Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla prof. Macieja Żylicza (MWB UG i AMG)
- nowe kierunki kształcenia: pielęgniarstwo i położnictwo, analityka medyczna, fizjoterapia, zdrowie publiczne

2000
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Romana Kaliszana

2001
- utworzenie *English Division*

2003
- włączenie Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej w strukturę Uczelni
- utworzenie Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej
- Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla prof. Romana Kaliszana

2004
- powstanie siedziby dla Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii dzięki wsparciu Fundacji Jolanty Kwaśniewskiej budynek Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej
- Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla prof. Janusza Limona
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Bolesława Rutkowskiego

2005
- powstaje Trójmiejska Akademicka Zwierzętarnia Doświadczalna – Centrum Badawczo-Usługowe
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Janusza Limona

2006
- utworzenie Muzeum GUMed
- pierwszy przeszczep serca

2007
- modernizacja Atheneum Gedanense Novum
- utworzenie Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa

2008
- rozpoczęcie przebudowy Szpitala

2009
- zmiana nazwy na Gdański Uniwersytet Medyczny
- utworzenie Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Jacka Jassema

Ówczesne logo Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Wydział Nauk o Zdrowiu

2011
- otwarcie Centrum Medycyny Inwazyjnej
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Andrzeja Szutowicza

Centrum Medycyny Inwazyjnej

2012
- współpraca z biznesem (Centrum Transferu Technologii)

2012-2017
- Wydział Farmaceutyczny uznany za Krajowy Naukowy Ośrodek Wiodący

2013
- wprowadzenie do nauczania technik symulacji medycznej

2014
- utworzenie Zakładu Toksykologii Środowiska
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Krzysztofa Narkiewicza

2015
- wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę Centrum Medycyny Nieinwazyjnej
- opracowanie metody leczenia cukrzycy typu 1 u dzieci
- opracowanie adhezyjnego opatrunku do terapii blizn

2016
- utworzenie Centrum Symulacji Medycznej
- sztuczne ścięgno opracowane przez prof. Tomasza Mazurka
- utworzenie Katedry Mikrobiologii

2017
- zakończenie modernizacji Biblioteki Głównej
- Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla prof. Piotra Trzonkowskiego
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Michała Woźniaka
- powstaje derotator Pankowskiego – nowatorskie narzędzie chirurgiczne do operacyjnego leczenia skolioz
- Nagroda im. Heine H. Hansena dla prof. Rafała Dziadziuszki
- pierwszy ambasador Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego dr Wojciech Kuźmierkiewicz, absolwent Wydziału Farmaceutycznego AMG z 1968 r., powołany na prezesa zarządu Naukowej Fundacji Polpharmy

Zmodenizowany budynek Biblioteki Głównej GUMed

2017 i 2018
- wyróżnienie dla GUMed *ELSEVIER Research Impact Leaders Award*

Centrum Medycyny Nieinwazyjnej

2018
- powstaje Centrum Sportu
- ukończenie budowy Centrum Medycyny Nieinwazyjnej, budynki: B, C i D
- utworzenie Międzynarodowej Agendy Badawczej
- Uniwersyteckie Centrum Kliniczne *Liderem Medycyny*
- pierwsze przeszczepienie wątroby i płuc oraz pierwsze przeszczepienie wysp trzustkowych w Gdańsku
- pierwszy tytuł profesora honorowego dla prof. Wiesława Makarewicza

2019
- nowy system identyfikacji wizualnej Uczelni
- Senat przyjmuje Strategię GUMed na lata 2019-2025
- powstaje Centrum Medycyny Translacyjnej
- powstaje Ośrodek Badań Klinicznych Wczesnych Faz
- Nagroda Naukowa im. Jana Heweliusza dla prof. Małgorzaty Myśliwiec
- Gdański Uniwersytet Medyczny otrzymuje status uczelni badawczej

2020
- utworzenie Centrum Wsparcia Badań Klinicznych

Aktualne logo Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

UCZELNIA BADAWCZA
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI

75 LAT GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

Świętujemy trzecie ćwierćwiecze

Cz. 1 | Inauguracja

DR N. HUM. BARTŁOMIEJ SIEK
Zakład Historii i Filozofii
Nauk Medycznych

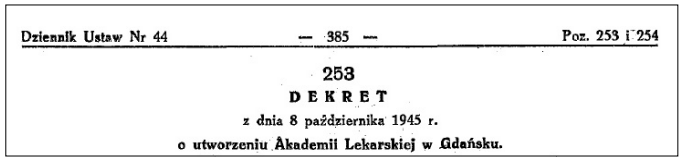

Dziennik Ustaw Nr 44 — 385 — Poz. 253 i 254

253
DEKRET
z dnia 8 października 1945 r.
o utworzeniu Akademii Lekarskiej w Gdańsku.

Pierwsze uniwersytety, a co za tym idzie tradycje akademickie, ukształtowały się już w średniowieczu. Wraz z upływem czasu zmieniał się ceremoniał i symbole uczelniane, zwłaszcza że każdy uniwersytet ma swobodę w kształtowaniu zwyczajów akademickich, zgodnie ze swoją historią i specyfiką. Przykładem tej swobody jest zwyczaj inaugurowania roku akademickiego w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym 8 października dla upamiętnienia daty opublikowania w 1945 r. dekretu Krajowej Rady Narodowej, powołującego do istnienia Akademię Lekarską w Gdańsku. Inauguracja pierwszego roku akademickiego nowej polskiej uczelni medycznej w Gdańsku odbyła się 2 lutego 1946 r.

IMMATRYKULACJA

Uczelnia jest przede wszystkim wspólnotą – dowodzi tego znaczenie łacińskiego słowa *universitas* i znaczenie immatrykulacji, która jest ważną częścią inauguracji, a niekiedy nawet ją wyprzedza. Immatrykulacja jest nie tylko prostym wpisaniem na listę (jak można by przetłumaczyć łaciński termin *immatriculatio*), ale przede wszystkim jest wejściem do wspólnoty akademickiej, kultywującej określone w tekście ślubowania ideały. Miarą znaczenia immatrykulacji jest fakt dołączenia tekstu ślubowania studentów do Statutu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. W trakcie inauguracji najlepsi kandydaci, reprezentujący ogół studentów przyjętych na Uczelnię, są pasowani na studentów – rektor dotyka berłem ich lewego ramienia i wygłasza formułę przyjęcia do wspólnoty uczelnianej.

Pierwsza inauguracja roku akademickiego 1945/1946; 2 lutego 1946 r.

→

Wstępując do społeczności akademickiej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, ślubuję:

zdobywać wiedzę i umiejętności, przygotowując się do pracy w służbie ludziom i Ojczyźnie,

postępować zgodnie z zasadami etyki i zachować w tajemnicy wszystko to, czego się dowiem o pacjencie w związku z odbywanymi studiami medycznymi,

w całym życiu osobistym, zawodowym i publicznym zachować wierność ideałom humanizmu, prawość postępowania, odwagę, dociekliwość i pracowitość w dążeniu do prawdy,

uznając prawa zwierzchności akademickiej i obyczaje społeczności studenckiej – z wolą sprostania moim obowiązkom, wpisuję się do wspólnoty budujących godność tej Uczelni i godność stanu akademickiego.

Aktualny tekst ślubowania studentów

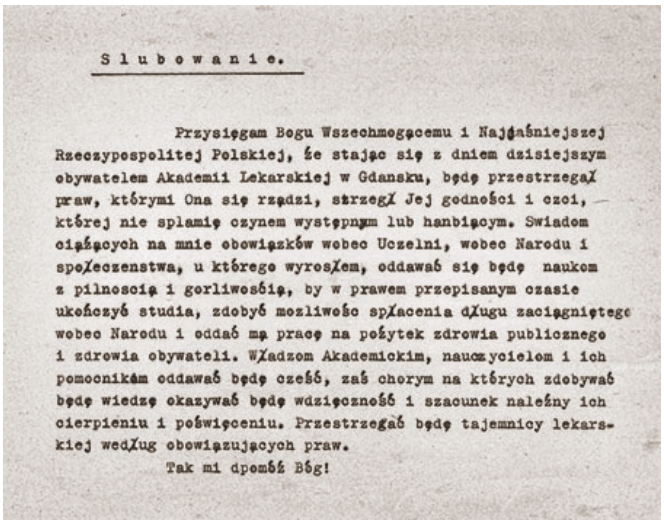

Slubowanie.

Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, że stając się z dniem dzisiejszym obywatelem Akademii Lekarskiej w Gdansku, będę przestrzegał praw, którymi Ona się rządzi, strzegł Jej godności i czci, której nie splamię czynem występnym lub hanbiącym. Swiadom ciążących na mnie obowiązków wobec Uczelni, wobec Narodu i społeczenstwa, u którego wyrosłem, oddawać się będę naukom z pilnością i gorliwością, by w prawem przepisanym czasie ukończyć studia, zdobyć możliwość spłacenia długu zaciągniętego wobec Narodu i oddać mą pracę na pożytek zdrowia publicznego i zdrowia obywateli. Władzom Akademickim, nauczycielom i ich pomocnikom oddawać będę cześć, zaś chorym na których zdobywać będę wiedzę okazywać będę wdzięczność i szacunek należny ich cierpieniu i poświęceniu. Przestrzegać będę tajemnicy lekarskiej według obowiązujących praw.

Tak mi dopomóż Bóg!

Tekst ślubowania zmieniał się przez dziesięciolecia. Treść ślubowania z pierwszej inauguracji roku akademickiego 1945/1946

Związek z uczelnią także w warstwie symbolicznej jest związkiem na całe życie – z uniwersytetem-matką. Immatrykulacja jako słowo jest etymologicznie powiązana z rzeczownikiem *mater* (matka, macierz), zawartym także w zwrocie *Alma Mater* (*Matka Żywicielka*), którym zwykło się określać uczelnie wyższe.

POCZET, POCHÓD, PIEŚŃ

Widocznym znakiem średniowiecznego rodowodu Uczelni jest ceremoniał akademicki związany z inauguracją: poczet, pochód, pieśni. Poczet sztandarowy otwiera uroczysty pochód senatu Uczelni i jej władz. Jego obecność w trakcie inauguracji jest zapisana w statucie GUMed. Sztandar jest najważniejszym symbolem Uczelni, opisanym w statucie. Pochód najczęściej nawiązuje do porządku kanonicznego, czyli kolejności wedle starszeństwa od najmłodszych wydziałów począwszy, a kończąc na prorektorach i rektorze. Historyczne stroje i insygnia władzy rektorskiej również bezpośrednio nawiązują do zwyczajów średniowiecznych. Kolory strojów (władz uczelnianych) lub obwódek czarnych tóg (członków senatu), które mogą różnić się między uczelniami, oznaczają wydziały Kolor bordowy to Wydział Lekarski GUMed, kolor zielony – Wydział Farmaceutyczny, kolor niebieski – Wydział Nauk o Zdrowiu, a kolor czerwony to Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed.

W trakcie uroczystości inauguracyjnych wykonuje się dwie łacińskie pieśni o średniowiecznym rodowodzie. Pierwszą z nich jest *Gaude Mater Polonia* (*Ciesz się, Matko Polsko*), czyli hymn ku czci św. Stanisława ze Szczepanowa, ułożony w XIII w., a tradycyjnie uważany za hymn Uniwersytetu Jagiellońskiego, ze względu zaś na znaczenie tego najstarszego polskiego uniwersytetu przejęty do ogólnej tradycji akademickiej. Pierwszą zwrotkę wykonywano podczas inauguracji zawsze – niezależnie od sytuacji politycznej w Polsce.

Gaude, Mater Polonia,
Prole fecunda nobili,
Summi Regis magnalia
Laude frequenta vigili.

O ciesz się, Matko Polsko,
W sławne potomstwo płodna,
Króla królów i najwyższego Pana wielkość
Uwielbiaj chwałą przynależną.

(przekład Leopold Staff, cyt. za J. Sondel, *Słownik historii i tradycji Uniwersytetu Jagiellońskiego,* Kraków 2012, s. 424)

Inaugurację roku akademickiego w GUMed zamyka tradycyjnie pieśń *Gaudeamus igitur* (*Radujmy się więc*), a właściwie jej pierwsza i trzecia zwrotka. Podstawą stworzenia tej popularnej pieśni studenckiej był trzynastowieczny hymn pokutny, zaś obecna wersja (tekst i melodia) pochodzą z XVIII w.

Gaudeamus igitur,
iuvenes dum sumus,
gaudeamus igitur,
iuvenes dum sumus!
Post iucundam iuventutem,
post molestam senectutem
nos habebit humus,
nos habebit humus.

Vivat Academia,
vivant professores,
vivat Academia,
vivant professores,
vivat membrum quodlibet,
vivant membra quaelibet,
semper sint in flore,
semper sint in flore!

Radujmy się więc,
dopókiśmy młodzi,
radujmy się więc,
dopókiśmy młodzi!
Po przyjemnej młodości,
po uciążliwej starości
posiądzie nas ziemia,
posiądzie nas ziemia.

Niechaj żyje Akademia,
niech żyją profesorowie,
niechaj żyje Akademia,
niech żyją profesorowie,
niech żyje każdy członek,
niechaj żyją wszyscy członkowie,
niechaj kwitną zawsze,
niechaj kwitną zawsze!

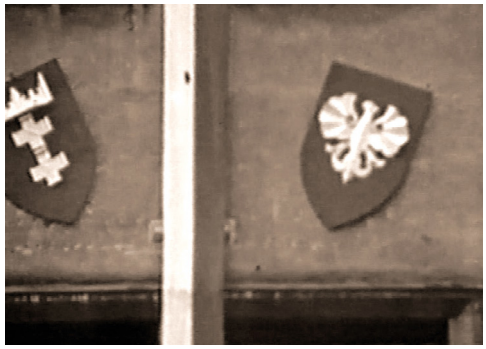

(tekst i tłumaczenie za J. Sondel, *Słownik historii i tradycji Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków 2012, s. 423) ■

DR N. HUM. BARTŁOMIEJ SIEK

Mianowanie berłem przez Rektora GUMed

rys. Alina Boguszewicz

Gdański Uniwersytet Medyczny to ludzie

Rozpoczynamy wyjątkowy rok akademicki, w którym nasza Uczelnia świętuje 75-lecie powstania. Z uwagi na szczególny czas, ten jubileusz będziemy świętować nieco inaczej niż planowaliśmy. Okazji do spotkań w szerokim gronie będzie wprawdzie mniej niż byśmy chcieli, jednak mamy nadzieję, że publikacja i film, który z tej okazji przygotowaliśmy, choć w części to wynagrodzą.

Historia w publikacji jest rozumiana nie jako zbiór dat i wydarzeń, a ludzkich decyzji i działań. Dlatego jej współautorami są pracownicy, studenci, absolwenci i partnerzy Uczelni. Gdyby nie oni, nie byłoby Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Dzięki temu lektura będzie okazją do spotkania – choć nie wprost – z wieloma ciekawymi ludźmi i ich opowieściami, z którymi, jak wierzymy, wielu czytelników będzie się mogło utożsamić.

Kilka miesięcy temu zaprosiliśmy Państwa do wspólnego tworzenia tej opowieści. Wszystkim osobom, które zgodziły się wziąć w nim udział serdecznie dziękujemy.

Staraliśmy się dobrać je tak, aby wspólnie stworzyły barwny kalejdoskop wspomnień i przemyśleń, który zainteresuje nie tylko społeczność akademicką naszej Uczelni, ale da możliwość bliższego jej poznania gdańszczankom i gdańszczanom, przedstawicielom innych uczelni, naszym obecnym i przyszłym studentom oraz wszystkim zainteresowanym czytelnikom.

Publikacja będzie dostępna w wersji tradycyjnej, jak i online (również w języku angielskim). ■

SEKCJA PROMOCJI

AGNIESZKA ANIELSKA
Sekcja Promocji

Z perspektywy kogoś, kto poznaje Uczelnię zaledwie od roku było to doświadczenie naprawdę niezwykłe, którego efekty przerosły moje oczekiwania. Ze swojej strony dziękuję za poruszające wspomnienia o Nauczycielach i Mistrzach, za inspirujące historie o początkach naukowej i klinicznej pasji, o dalekich podróżach i konsekwentnych powrotach do Gdańska, o dawnych marzeniach, które z czasem stały się rzeczywistością, o kolejnych planach i odwadze w ich realizacji, o dumie z sukcesów i pracy wielu ludzi, która się za nimi kryje. Jednocześnie bardzo żałuję, że na łamach jubileuszowej publikacji znalazły się tylko wybrane fragmenty naszych rozmów.

Wierzę, że wspólnie udało nam się napisać ciekawą opowieść. Każdą rozmowę i każdą usłyszaną historię zapamiętam na długo. Niecierpliwie będę czekać na kolejne. Z nadzieją, że nie będę musiała czekać do kolejnego jubileuszu.

FILM Z OKAZJI 75-LECIA UCZELNI

BARTOSZ STACHOWSKI
Sekcja Promocji

Gdański Uniwersytet Medyczny to nauka, a nauka to ludzie – ten fragment jubileuszowego filmu, który przygotowaliśmy z okazji 75-lecia Uczelni najtrafniej oddaje jego ideę. Chcieliśmy w nim podkreślić, że żadne miejsce ani wydarzenie nie przeszłoby do historii bez ludzi nadającym im znaczenie i treść. Gdy mówimy o historii to najczęściej pamiętamy daty i miejsca. A to przecież ludzie, ich praca, nauka, podejmowane decyzje i dokonywane wybory decydują o historii.

Dlatego zdecydowaliśmy się pokazać naszych studentów, pracowników naukowych i administracyjnych – wszystkich tych, którzy swoją codzienną pracą tworzą Gdański Uniwersytet Medyczny. Dwadzieścia pięć osób, nasz symboliczny wspólny portret.

To dzięki nim możemy dziś mówić, że jesteśmy najlepszą uczelnią medyczną w Polsce i jedyną medyczną uczelnią badawczą. To dzięki nim w przyszłości usłyszymy o naszych kolejnych sukcesach.

Film będzie dostępny na kanale YouTube Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Kadry z filmu jubileuszowego

75 LAT GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

Początki administracji polskiej na terenie obecnej Akademii Lekarskiej w Gdańsku

fragmenty publikacji z 1946 r.

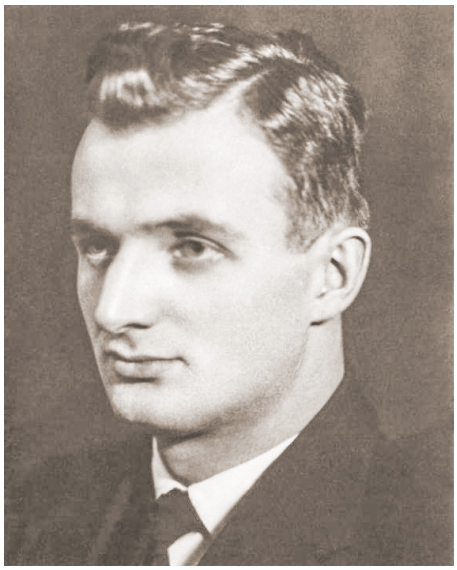

Dr Stefan Stanisław Michalak – organizator i pierwszy dyrektor Szpitala ALG w latach 1945-1947 | źródło zdjęcia – gedanopedia.pl

75 lat temu – 6 kwietnia 1945 r. na terenie obecnego Szpitala Klinicznego nr 1 rozpoczęła pionierską pracę grupa polskich lekarzy. Jednym z nich był dr Stefan Stanisław Michalak, organizator Szpitala i administracji.

Dnia 6 kwietnia 1945 roku przyjechali samochodem osobowym z Gdyni do Gdańska doktorzy: Teisseyre, Przyborowski i Michalak, celem przekonania się o stanie urządzeń sanitarnych miasta i portu gdańskiego. Po zwiedzeniu kilku nadających się do przejazdu ulic płonącego jeszcze miasta i części Nowego Portu, gdzie znajdowała się wielka liczba zwłok ludzkich i zabitych koni, przyjechaliśmy do Państwowego Zakładu Higieny. Budynek zachował się w całości, całe urządzenie jednak było zupełnie zdemolowane. W suterenach znalazło schronienie po ucieczce z miasta kilka Niemek z dziećmi. Przy tej okazji poszliśmy ulicą Curie-Skłodowskiej, by przekonać się, co się dzieje na terenie ówczesnego Szpitala Miejskiego Akademii Medycznej.

Teren Szpitala robił wrażenie jarmarku. Poza wielką liczbą kręcących się żołnierzy i osób cywilnych, znajdowały się tam różnorodne wehikuły, przeważnie z rannymi osobami cywilnymi, które zamierzano ulokować w szpitalu lub też przywożono do zmiany opatrunków. Na parterze kliniki chirurgicznej spotkaliśmy majora gwardii Kaczana – lekarza pełniącego obowiązki komendanta szpitala. Ten przyjął nas bardzo serdecznie, twierdząc, że czeka na lekarzy polskich już od kilku dni, aby móc przekazać Szpital i Akademię dlatego, że jemu „spieszno" podążyć za swoją jednostką, która oddaliła się znacznie na zachód – na front. Uzgodniliśmy, że nazajutrz przejmiemy Szpital po spisaniu odpowiedniego aktu. Tak też się stało. (…) Po spisaniu aktu w dwóch egzemplarzach i w dwóch językach, dnia 7 kwietnia 1945 roku przyjechaliśmy na teren Szpitala: dr Michalak jako dyrektor, dr Maniszewski – zastępca dyrektora i Maria Sadowska – intendentka. (…)

Jaki był stan Szpitala w chwili przejęcia go przez nas? Wszystkie budynki zdewastowane w sposób niedający się opisać. Tak, jak to bywa w kilka dni po przewaleniu się nawałnicy wojennej. Wiele budynków było uszkodzonych przez pociski artyleryjskie i bomby lotnicze, przy czym najwięcej ucierpiał gmach administracyjny. Wszystkie szyby wybite, wiele drzwi wyrwanych z futrynami, w salach i pokojach jedno rumowisko. Wszyscy chorzy w liczbie 2011, w tym 760 jeńców niemiec-

→

kich, jako też personel, którego liczba oficjalnie wynosiła 400 osób, w rzeczywistości jednak około 630 osób, zakwaterowani byli w bunkrach i suterenach.

Wśród tego personelu niemieckiego było 31 lekarzy, w tym 4 profesorów i jeden docent. Sądzę, że zbyteczne jest mówić o tym, jaki był nastrój tych Niemców i Niemek. Wśród chorych znajdowało się, poza niemieckimi jeńcami i cywilami, około 300 Polaków, Rosjan, Francuzów, Włochów i innych narodowości – wszyscy deportowani przez Niemców.

Jak już wspomniałem, Szpital robił wrażenie jarmarku. Kto chciał wchodził na teren, robił i zabierał, co mu się podobało. Jeszcze przed naszym przybyciem wywieziono 6 samochodów ciężarowych bielizny, cały zapas żywności poniemieckiej i wiele innych wartościowych materiałów. Jeśli dodać do tego, że wśród 760 jeńców niemieckich było wielu SS-manów, że na terenie Szpitala było dużo ukrytej broni, że w odległości 5 kilometrów byt front, który utrzymał się przez pięć tygodni do chwili kapitulacji Niemiec, w związku z tym Niemcy ciągle śnili o odsieczy, którą im obiecywano, to trudno mówić o jakimkolwiek bezpieczeństwie naszego życia na tym terenie. Tym bardziej, że nas było troje. (…) Zaopatrzyliśmy się tylko w karabiny, których po kilka stało na naszych kwaterach.

8 kwietnia zgłosili się do pracy dr Wasilewski i dr Bandych. 9 kwietnia – dr Kochańska, inż. Cetnarowski i p. Makurath. Nazajutrz – p. Zendowa. Ale to wszystko było kroplą w morzu. Pracę naszą w pierwszym okresie porównać można tylko do roli psów podwórzowych, wyganiających z terenu Szpitala niepowołanych intruzów.

Stan sanitarny Szpitala był zły. Na terenie znajdowało się wiele kloak i śmietników. W dole, głębokim na 3 metry, obok Zakładu Radiologii pochowali Niemcy około 150 zabitych i zmarłych w czasie działań wojennych. Zwłoki były przysypane tylko cienką warstwą piasku. Wskutek braku wody rury kanalizacyjne byty pozatykane. Wodę sprowadzaliśmy na teren Szpitala w beczkach za pomocą ręcznych wózków, grupą 68 do 80 woziwodów z basenu betonowego odległego o 400 metrów od Szpitala. Zapasów żywności nie było, tak samo nie było naturalnie światła. Co nam najbardziej utrudniało pracę, to zupełny brak transportu. Nie mieliśmy ani jednego konia, ani jakiegokolwiek pojazdu mechanicznego.

Pieniądze nie przedstawiały żadnej wartości, bo nic za nie kupić nie można było. Myśmy zresztą i pieniędzy nie mieli. Pierwszą i jedyną sumę 200.000 złotych wypłacono nam dopiero w czerwcu. (…)

Od pierwszego dnia przystąpiliśmy do pracy najważniejszej, mianowicie do sprzątania, remontu i organizacji poszczególnych oddziałów i klinik, jak też do wynoszenia chorych z suteren i bunkrów i umieszczania ich na przygotowanych salach. Zaczęliśmy od niektórych oddziałów chirurgii, przede wszystkim tych, które nie wymagały większego remontu. Równocześnie przystąpiono do organizacji kliniki dermatologicznej i laryngologicznej. Stosunkowo szybko rozpoczął swą normalną pracę Zakład Anatomii Patologicznej. Pediatrię umieściliśmy początkowo na dwóch piętrach Domu Sióstr, ponieważ oszklenie kliniki pediatrycznej wymagało większego nakładu pracy i materiału. Na parterze interny umieściliśmy chirurgicznie chorych jeńców niemieckich. (…)

W połowie kwietnia zjawiła się u nas pielęgniarka Maria Dębska z wiadomością, że zorganizowanemu przez nią szpitalikowi na terenie obozu *Narvik* grozi likwidacja przez wojsko. Na jej prośbę przejęliśmy cały ten szpitalik wraz z kilkudziesięciu rannymi – przeważnie Francuzami i Włochami – oraz częścią personelu w osobach lekarza i kilku sanitariuszy Włochów oraz intendenta szpitalika – Władysława Rybickiego. Przejęliśmy przy tej okazji także i majątek szpitalika, składający się z dwóch koni i wozu, około 600 koców i wielkiej ilości porcelany i emaliowanych misek szpitalnych. Pan Rybicki w późniejszym czasie pracując z ramienia naszego Szpitala, oddał nam nieocenione usługi przez zdobywanie wielu dziesiątek ton kartofli, setek ton węgla oraz różnych towarów i leków. Zręczność jego w wykrywaniu tych materiałów i sprowadzaniu ich na teren Szpitala, z drugiej strony uczciwość i zapał, zjednały mu serca wszystkich.

W tym czasie wystaraliśmy się przez Zarząd Miejski o dzielnicę mieszkalną w pobliżu Szpitala dla personelu szpitalnego i przyszłej Akademii, a także uzyskaliśmy na piśmie przyznanie nam majątku Saspe-Weisshof**, znajdującego się w odległości 5 km od Szpitala. Ile pracy w tym czasie wymagał od nas organizujący się Szpital, niech na to posłuży kilka przykładów. Dr Maniszewski, przykuty do szpitala od 6 rano do nocy, załatwiał rzesze interesantów i wypędzał szabrowników. Dr Wasilewski, poza organizującą się kliniką laryngologiczną, zajmował się klinikami oczną i neuropsychiatryczną, biblioteką, zakładem anatomii patologicznej. Był równocześnie drugim wicedyrektorem. Podlegały mu więc także referaty pielęgniarski i pomocy sanitarnej. Dr Bandych z pomocą trzech lekarzy Niemców załatwiał oddział skórno-weneryczny oraz ambulatorium tego oddziału, do którego zgłaszało się dziennie nieraz powyżej tysiąca chorych po porady i zabiegi. Dr Kochańska sama, bez niczyjej pomocy miała pod swoją pieczą oddziały pediatrii, gdzie mieściło się 115 chorych dzieci. Do tego dochodziły oddziały zakaźne szkarlatyny i błonicy oraz ambulatorium dziecięce, gdzie zgłaszało się kilkadziesiąt pacjentów dziennie. Tym trudniejsza była jej praca, że dzieciom nie można było przydzielić podstawowego leku i pokarmu, jakim jest mleko. Nie mogę nie wspomnieć w tym miejscu pracy sekretarki p. Zendowej, która dzięki wyjątkowym zdolnościom obcowania z ludźmi likwidowała codziennie bez reszty wiele sporów, wynikających z tego, że różne władze wtrącały się do spraw Szpitala, z czego rodziły się niesłuszne do nas pretensje.

Nie można w ogóle mówić o normalnej pracy w Szpitalu w tym czasie. Przecież zaczęliśmy wśród zupełnego chaosu.

→

Widok na teren Szpitala (1945 rok) | fot. prof. Jack Adams-Ray

Zaprowadzenie koniecznego porządku, jak na przykład wyniesienie 2000 chorych z bunkrów na przygotowane sale, wymagało niesłychanego wysiłku. A sytuacja w mieście nie pozwalała nam na zużytkowanie wszystkich sił wyłącznie dla Szpitala.

Organizujący się wówczas sanitariat miejski zażądał od nas wydelegowania grupy 6 lekarzy polskich, 8 lekarzy i 50 pielęgniarek niemieckich do sprzątnięcia trupów ludzkich i padłych koni, niezagrzebanych na terenie miasta. Bez przesady możemy powiedzieć, że grupa ta pod przewodnictwem dr. Katkańskiego wykonała gros pracy sanitarnej w tym czasie w mieście. Wyszukali oni, często również w piwnicach wypalonych i grożących zawaleniem domów, 4000 zwłok ludzkich i 50 padłych koni. (…) Pod koniec kwietnia liczba personelu polskiego wynosiła 69 osób, w tym 13 lekarzy. Chorych było 1600. Nie istniała dla nas niedziela czy święto. Pracowaliśmy dosłownie we dnie i w nocy.

W tym czasie, to znaczy w ostatnich dniach kwietnia, przyszły nowe kłopoty. Na zarządzenie władz wojskowych zaczęto ewakuować najpierw jeńców niemieckich, których liczba spadła w międzyczasie do 520. Zobowiązani byliśmy przydzielić każdemu rannemu lub choremu 1 materac i 2 koce. (…) Do każdego z tych transportów dołączyliśmy wymaganą liczbę lekarzy i personelu sanitarnego, przeważnie Niemców. Z innych narodowości, jako personel sanitarny, przydzieleni byli tylko ci, którzy zgłaszali się ochotniczo. W ten sposób w ciągu krótkiego czasu liczba lekarzy niemieckich spadła do kilkunastu.

Dnia 11 maja 1945 r. został podpisany drugi akt przekazania Szpitala władzom polskim. W akcie wymieniono liczbę 18 repatriantów, pozostałych na terenie szpitala, niezdolnych do transportu. Po podpisaniu tego aktu major Agielski ze swoją grupą 6 żołnierzy wycofał się ostatecznie z terenu Szpitala.

Sytuacja pogarszała się z dnia na dzień. Źródła, z których zdobywaliśmy żywność i węgiel, coraz to oddalały się od Szpitala. Niewiele pomagały nam wyszabrowane przez nas konie, bo nie mieliśmy ich czym karmić. Pewien czas mieliśmy 21 koni, z tego 9 zużyliśmy na mięso, reszta wegetowała, bo poza obierkami z kartofli i, od czasu do czasu, garści sieczki nie dostawały nic innego. Po zlikwidowaniu kotła armii niemieckiej na Heubudzie***, zwieźliśmy stamtąd kilka wozów i 4 samochody ciężarowe, które jednak wymagały remontu.

W końcu maja i na początku czerwca kryzys na terenie Szpitala osiągnął punkt kulminacyjny. Personel polski składał się wówczas z 98 osób. Do tego dochodziło 24 strażników.

Na terenie Szpitala zapanował regularny głód. Wśród chorych i personelu coraz częstsze były przypadki obrzęków głodowych. Zaczęły się masowe zachorowania na ostry nieżyt żołądka i jelit na tle nieodpowiedniego wyżywienia i złej wody. Choroba ta nieraz powtarzała się po kilka razy.

Poza kartoflami w niedostatecznej ilości nie mogliśmy zdobyć nic. Kartofle te zwoziliśmy nieraz z odległości 25 km, co przy wyniszczeniu naszych koni zdawało się prawie niewykonalne. Coraz częściej powtarzały się dni, kiedy nie było kolacji lub śniadań. A bywały dni jeszcze tragiczniejsze, gdy bez kolacji, nazajutrz bez śniadania, oczekiwaliśmy z biciem serca na mający nadjechać wóz z kartoflami. W takiej chwili zarekwirowanie nam przez wojsko wozu z kartoflami, który przeszedł 25 km i znajdował się tuż pod szpitalem, pogrążyło nas w rozpacz. Wyczerpały się doły na Heubudzie po armii niemieckiej, z których wybieraliśmy małe woreczki z żywnością, narażając życie wśród zaminowanych pól. Ciągłe starania w Zarządzie Miejskim o przydziały i pieniądze nie dawały wyników.

Drugą klęską, nie mniejszą, był brak wody. Zapasy wody w basenie betonowym zaczęły wyczerpywać się. Wodociągi miejskie obiecywały z dnia na dzień wodę z Pręgowa****, co pogarszało sytuację, bo wprowadzało nas w błąd. Zaczęliśmy wozić wodę cuchnącą ze studni na terenie cmentarza, jednak po kilku dniach urwał się pręt długości 40 metrów, a ponieważ uzbrojenia tej starej studni były zupełnie przerdzewiałe, nie mogliśmy jej wyremontować. Wróciliśmy do basenu betonowego, z którego jednak już nie wiadrami, a tylko garnkami można było czerpać wodę. Zresztą gęstą z powodu wielkiej ilości infuzoriów. Znalazłszy się w tak rozpaczliwej sytuacji zwieźliśmy sprzęt i zaczęliśmy kopać studnię na terenie szpitala między kotłownią a salą operacyjną. (…) Okazuje się, że na naszym terenie woda jest dopiero na głębokości 250 metrów. Na wykopanie takiej studni artezyjskiej nie mieliśmy oczywiście środków technicznych.

→

Tymczasem na teren Szpitala zwożono coraz liczniejsze przypadki zakaźnie chorych. Tuż po rozpoczęciu naszej działalności likwidowano epidemię duru plamistego w obozie w Cyplewie koło Pruszcza. Z braku innych szpitali zwożono chorych do nas. Pod koniec kwietnia, kiedy epidemia w Cyplewie zaczęła wygasać, wybuchła nowa epidemia duru plamistego na terenie obozu pracy na drodze do Nowego Portu. Zaczęto nam zwozić chorych dziesiątkami dziennie. Wszelkie interwencje w Wydziale Zdrowia, by na terenie miasta utworzono nowe szpitale epidemiczne, nie odniosły skutku. Wojsko zwożące zakaźnie chorych na nasze twierdzenie, że nie mamy dla nich miejsca reagowało w ten sposób, że wyrzucało chorych na dziedziniec Szpitala. Zmuszeni byliśmy lokować masowo przybywających chorych na oddziałach interny i chirurgii, wbrew elementarnym wskazaniom epidemiologii.

Wskutek braku wody pralnia była praktycznie nieczynna, a niedostateczna ilość bielizny nie pozwalała opanować wszawicy na oddziałach. Zaczęły pojawiać się przypadki duru plamistego wśród personelu. W tym czasie przyjmowaliśmy na leczenie coraz liczniejsze przypadki duru brzusznego z zaczynającej się na terenie miasta i okolicy epidemii choroby. Oddziałami chorób wewnętrznych i zakaźnych kierował wtedy starszy ordynator dr Śmigielski, mając w pewnej chwili do pomocy jedynie panią dr Belke. Jaki był ich wysiłek, niech posłuży fakt, że każde z nich opiekowało się więcej niż 200 chorymi. W takich warunkach nic dziwnego, że dr Belke, mimo szczepienia ochronnego, nieco później zapadła na dur plamisty. Dr Śmigielski w tym czasie przeszedł długotrwałą czyraczność i ostre napady kamicy nerkowej. Pracy jednak nie przerwał ani na jeden dzień.

Dodajmy do tego takie czynności, jak walka z kwitnącym na terenie Szpitala złodziejstwem, w czym na wyścigi brały udział wszelkie narodowości, a także część naszej straży. Albo nagła chęć komendy milicji odwołania całej straży naszej w liczbie 24 osób. Po wielu targach udało nam się zatrzymać jedenastu strażników. Albo niespodziany wybuch min na terenie boiska sportowego tuż pod Szpitalem, który spowodował wypadnięcie z takim niesłychanym trudem zdobytych pierwszych 1000 m^2 szyb. Trzeba było wówczas naprawdę wielkich sil fizycznych i moralnych, by nie upaść na duchu. Nic też dziwnego, że wielu kolegów i osób z personelu ustąpiło z pola walki i wyjechało z Gdańska. (…) Stopniowo przebyliśmy ten okropny kryzys.

W połowie czerwca sprowadziliśmy wyszabrowanym samochodem transport kilku ton kaszy z Bydgoszczy. 13 czerwca wodociągi podały nam wodę, najpierw na wysokości kranów ulicy Smoluchowskiego, po kilku dniach do naszej kotłowni. 26 czerwca, dzięki wyjątkowej życzliwości i zrozumieniu doniosłości sprawy przez inż. Piaseckiego, dyrektora elektrowni, otrzymaliśmy siłę elektryczną. Z tą chwilą ruszyła pralnia. Nie znaczy to jednak, że nasze kłopoty się skończyły. W dalszym ciągu mieliśmy ogromne trudności aprowizacyjne. Chleb przydzielany nam wówczas przez Zarząd Miejski w ilości 100 g na osobę był często do tego stopnia spleśniały, że nie nadawał się

Budynek nr 1 (1945 rok) | fot. prof. Jack Adams-Ray

do spożycia. Obiecane 60 g mięsa na osobę dziennie pozostały na papierze. Tłuszczu nie przydzielano nam nigdy. Po jednej z gwałtownych rozmów z odnośnymi czynnikami otrzymaliśmy tonę kartofli i 15 kg grochu. A więc w dalszym ciągu głodowanie. Toteż nic dziwnego, że obrzęki głodowe wśród Niemców były nagminne, wyniszczenie personelu polskiego znaczne.

Chorych pod koniec czerwca było powyżej 1000, personelu polskiego 175 osób, niemieckiego 470. Podkreślić tu jeszcze muszę, że chorzy za pobyt w Szpitalu i porady w ambulatorium nie płacili nic, ponieważ nie mieli pieniędzy ani innych środków wymiennych. W międzyczasie okazało się, że przyznany nam majątek Saspe obsiany został przez wojsko radzieckie. Po wielu zachodach i dzięki życzliwości por. Zaleskiego z Urzędu Ziemskiego przydzielono nam, wzorowy majątek 500 ha, Goszyn z wszelkimi zabudowaniami i gorzelnią.

→

Pogrzeb dr. St. S. Michalaka, zmarłego tragicznie 15 sierpnia 1947 r., pierwszego dyrektora administracyjnego Akademii Lekarskiej w Gdańsku, byłego lekarza okrętowego „Daru Pomorza" i „Piłsudskiego", uczestnika pierwszego polskiego rejsu „Daru Pomorza" wokół Przylądka Horn (1936-1937)

(…) I jeszcze o jednej rzeczy wspomnieć należy. W pierwszych miesiącach byliśmy niewątpliwie jedynym i dlatego licznie odwiedzanym hotelem dla lekarzy i tych wszystkich, którzy mają coś wspólnego z medycyną i sanitariatem. Nie sposób zliczyć tych wszystkich, którzy w tym okresie przewinęli się przez nasz szpital. Witaliśmy ich serdecznie, pytając o wieści, bo przecież byliśmy prawie odcięci od kraju i rodzin, bez gazet i wiadomości. W pierwszych dniach naszej tu działalności, kiedy po kilkoro sypialiśmy w pokoikach na piętrze polikliniki chirurgicznej, do wspólnych rozmów między nami dochodziło dopiero późną nocą. Wtedy to często odzywały się wśród nas głosy, że kompleks budynków i urządzenia klinik przedstawiają nieocenioną wartość, że na terenie, na którym pracujemy, powstanie niewątpliwie wyższa uczelnia lekarska. Toteż myśl ta przyświecała nam i dodawała sił przez czas, kiedy byliśmy garstką na tym terenie. 15 lipca teoretycznie, a w praktyce w początkach sierpnia przejęty został Szpital Miejski przez nowo tworzącą się Akademię Lekarską w Gdańsku. (…) ■

** Zaspa (Biały Dwór; przyp. red.)
*** Dzielnica Stogi (uprzednio Sianki)
**** Pręgowo koło Kolbud

Tekst autorstwa dr. Michalaka został opublikowany pod tym samym tytułem w 1946 r. przez Lekarski Instytut Naukowo-Wydawniczy w Warszawie; przedruk ukazał się w *Gazecie AMG* nr 3/95, s. 1, 3-6; pełna publikacja dostępna jest w domenie publicznej https://tinyurl.com/y5wyv353.

Dr Stefan Stanisław Michalak (1909-1947)

Pierwszy dyrektor administracyjny Szpitala ALG, współtwórca Akademii Lekarskiej w Gdańsku, były lekarz okrętowy *Daru Pomorza* i *Piłsudskiego*, uczestnik pierwszego polskiego rejsu *Daru Pomorza* wokół Przylądka Horn (1936-1937). Zmarł tragicznie 15 sierpnia 1947 r. w pobliżu Jastrzębiej Góry ratując tonących w Morzu Bałtyckim. Decyzją Rady Miasta Gdańska Jego imieniem nazwano plac przed budynkiem nr 1 Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, obok bramy głównej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, a w 2001 r. odsłonięto tam Jego pomnik, którego autorem jest Czesław Gajda. ■

75 LAT GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

Wspomnienia studenta pierwszego rocznika Akademii Lekarskiej w Gdańsku

fragmenty publikacji z 1995 r.

Leon Birn, student Akademii Lekarskiej w latach 1945-1959

(…) oczekiwałem terminu wstępnego egzaminu do Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Bardzo szczęśliwy po zdanym egzaminie na Wydział Lekarski, zacząłem w listopadzie 1945 roku wraz z 235 pierwszymi polskimi studentami spóźniony inauguracyjny rok akademicki w Gdańsku.

Latem 1945 r. grupa kilkudziesięciu kandydatów na studentów utworzyła brygadę pracy, która pomagała przy organizowaniu bazy lokalowej przyszłej Akademii Lekarskiej, wykonując szereg czynności rzemieślniczych: szklarskich, hydraulicznych, elektrycznych itp.

Pierwszym mianowanym rektorem ALG był prof. Edward Grzegorzewski, a wielu profesorów pochodziło z Wydziału Lekarskiego USB w Wilnie. Pierwszym dyrektorem administracyjnym był dr S. Michalak, który po bardzo długich i trudnych staraniach przejął od władz radzieckich budynki szpitalne przy ul. Dębinki. Dr Michalak, wspaniały organizator, odznaczający się ogromną pracowitością w stosunkowo krótkim czasie, wraz ze szczupłą grupą osób wspomagających, przygotował bazę lokalową potrzebną do rozpoczęcia roku akademickiego.

Ówcześni studenci pochodzili z różnych regionów kraju. Rozpiętość wieku wahała się w granicach od 18 do 45 lat. Wiele koleżanek i kolegów przybyło z obozów niemieckich oraz łagrów i obozów akowskich w Związku Radzieckim w bardzo złym stanie fizycznym i psychicznym. Doskonale przypominam sobie wieczorek zapoznawczy w auli mieszczącej się wówczas na pierwszym piętrze obecnej Przychodni Specjalistycznej. Wydawało się, że bladzi, słabi, zmęczeni tragicznymi doświadczeniami wojennymi, źle ubrani studenci, długo nie będą w stanie sprostać (po wielu latach przerwy w nauce) trudnym, trwającym cały dzień obowiązkowym zajęciom akademickim. Nie sprzyjały także warunki lokalowe. W ciągu pierwszej zimy 1945/46 wykłady i ćwiczenia odbywały się w nieogrzewanym budynku mieszczącym się przy alei Zwycięstwa 42. Niedostatecznie ciepło ubrani, w kurtkach z amerykańskiego demobilu wojskowego, marnych butach, połatanych rękawiczkach, siedząc w zimnej sali staraliśmy się nadążać za treścią wykładów i wykonywać ćwiczenia w nowo tworzonych laboratoriach i prosektorium.

Gdańsk, a szczególnie jego centralne dzielnice, przedstawiał obraz straszliwego zniszczenia. Jeszcze w lipcu 1945 r. widoczne były tlące się szczątki pięknego niegdyś miasta, szczycącego się swoją bogatą starówką. Na początku roku 1946 uruchomiono pierwszą linię tramwajową przebiegającą od mostu Błędnik przez aleję Zwycięstwa do końca Wrzeszcza.

Na początku roku niemal całkowicie załamani psychicznie, obawialiśmy się, czy sprostamy nałożonym zadaniom. Powoli jednak odzyskiwaliśmy pewność siebie zawdzięczając to także ogromnej pracy i entuzjazmowi naszych drogich profesorów, m.in. prof. Mozołowskiemu, którego wykłady cieszyły się ogromną frekwencją nie tylko medyków, ale także grupy kolegów z Politechniki.

→

Leon Birn, student ALG (pierwszy z prawej)

Skąpe i bardzo prymitywne było odżywianie studentów. Podstawową strawę stanowiły jałowe zupy, a drugim daniem najczęściej była kasza pęczak. Powoli organizowaliśmy nasze codzienne życie studenckie zakładając Bratnią Pomoc Studentów Akademii Lekarskiej, organizację, która zajęła się początkowo utworzeniem stołówki i uruchomieniem domów akademickich. Pierwszą zdobyczą był budynek położony przy obecnym Instytucie Położnictwa i Chorób Kobiecych. Równocześnie strzegliśmy pilnie zabudowań dzisiejszego Wydziału Farmaceutycznego przed zakusami pracowników oświaty, którzy zamierzali zabrać go dla innych celów. Dzięki pomocy władz Uczelni, a szczególnie interwencji kuratora Bratniej Pomocy prof. Stanisława Hillera oraz życzliwości ówczesnego Pełnomocnika Rządu dla Spraw Wybrzeża ministra E. Kwiatkowskiego, otrzymaliśmy zespół budynków na Srebrzysku (obecnie Szpital Chorób Psychicznych), gdzie zorganizowano również domy akademickie, plantację warzyw i owoców, hodowlę świń oraz podstawowe warsztaty rzemieślnicze. Po rozwinięciu gospodarstwa rolno-spożywczego znacznie polepszyła się jakość obiadów w stołówce, która mieściła się przy alei Zwycięstwa, obok Zakładów Teoretycznych.

W ramach Bratniej Pomocy organizowano różnego rodzaju imprezy: odczyty, koncerty, z których dochód był przeznaczony na cele socjalne studentów. Jednym z zadań „Bratniaka" była produkcja i kolportaż skryptów. Najbardziej reprezentacyjnym przedsięwzięciem był doroczny bal medyków organizowany w budynku Wydziału Farmaceutycznego. Doskonale pamiętam trwający do rana bal w karnawale 1946 roku, kiedy to polonez prowadzony przez rektora prof. E. Grzegorzewskiego rozpoczął huczną zabawę urozmaiconą wieloma atrakcjami. Bal ten zgromadził inteligencką elitę Trójmiasta. Bratnia Pomoc zdobyła w 1946 roku domy wczasowe w Szklarskiej Porębie, dokąd w sezonach zimowym i letnim kierowała studentów.

W początkowym okresie studiów wielu kolegów pracowało zarobkowo w późnych godzinach wieczornych i nocnych w różnych lokalach rozrywkowych w charakterze kelnerów, portierów, szatniarzy itp. Studiując na drugim i trzecim roku medycyny pełniłem równocześnie funkcję kontrolera sanitarnego Wydz. Zdrowia Urzędu Miejskiego w Sopocie. (…)

W 1946 roku dołączyło do nas 43 nowych studentów, przeważnie z Torunia. W tymże roku otwarto IV rok studiów Wydz. Lekarskiego oraz pierwszy rok farmacji, przestaliśmy więc być jedynakami.

W miarę upływu lat, życie studenckie stawało się normalniejsze i nieco łatwiejsze, z wyjątkiem narastającej inwigilacji politycznej i bardzo przykrej działalności Urzędu Bezpieczeństwa. Co kilka tygodni aresztowano kolegów, byłych AK-owców, których trudno było odnaleźć i ratować pomimo osobistej interwencji rektora prof. Michała Reichera. (…)

W roku akademickim 1947/48 powstały już wszystkie lata medycyny i zaczęto tworzyć Wydział Stomatologii. W tymże roku, zorganizowano Koło Medyków, którego zasadniczym celem było zainteresowanie studentów podstawami pracy naukowej. Inicjatywa okazała się bardzo pożyteczna. W ramach Koła Medyków studenci starszych lat oraz asystenci klinik i zakładów prowadzili repetytoria z fizyki, chemii dla kolegów z I i II roku medycyny. Członkowie Koła Medyków organizowali odczyty i wykłady prowadzone przez profesorów Akademii Medycznej, Politechniki Gdańskiej oraz naukowców zagranicznych, przeważnie ze Szwecji. Koto Medyków przejęło od Bratniej Pomocy bibliotekę, której zasoby stopniowo powiększano książkami otrzymanymi z różnych instytucji oraz od osób prywatnych. Cenną inicjatywą było nawiązywanie kontaktów z Kołami Medyków innych Akademii, z którymi prowadzono wymianę książek.

Kontynuując funkcje, realizowane dotychczas przez „Bratniak" Koło wydało skrypty: z farmakologii, chemii fizjologicznej, neurologii oraz ftyzjatrii. Sekcja pośrednictwa pracy zajmowała się poszukiwaniem płatnych zajęć dla studentów. W tym celu organizowano kursy szkoleniowe z zakresu deratyzacji, wykonywania odczynu Chediaka oraz uzyskania tytułu higienisty kolonijnego. (…)

Na czwartym roku studiów pracowałem jako laborant analityczny w laboratorium Kliniki Chorób Wewnętrznych kierowanej przez prof. Stanisława Wszelakiego. Moim bezpośrednim przełożonym była studentka Klara Jakusz, która po upływie półtora roku została moją żoną. Na ostatnich latach studiów skojarzyło się kilkanaście małżeństw, urodziły się pierwsze studenckie dzieci i powoli dopłynęliśmy do absolutorium, które otrzymaliśmy w roku 1950.

Świetnie pamiętam ciepły czerwcowy wieczór w studenckiej stołówce, kiedy siedzieliśmy w miłej atmosferze, po raz ostatni obok naszych profesorów i cieszyliśmy się świetnym występem „chińskich cieni". Demonstrowali je koledzy wspaniale imitujący sylwetki, głosy, mimikę i gestykulację naszych nauczycieli. Na zakończenie tego wieczoru odbyło się nadzwyczaj serdeczne pożegnanie każdego profesora z każdym studentem.

→

Dopiero po absolutorium mogliśmy zdawać egzaminy z przedmiotów wykładanych na IV i V roku medycyny, gdyż studiowaliśmy międzywojennym systemem trymestralnym. Wobec tego należało zdać od 12 do 14 egzaminów. Zasadniczą przeszkodą w tym przedsięwzięciu dla zdecydowanej większości kolegów stał się nieoczekiwany pobór do służby wojskowej. Zostaliśmy skierowani do centrum wyszkolenia oficerów służby zdrowia w Łodzi, pomimo reklamacji władz Uczelni, jak i kierowników klinik zatrudniających absolwentów, przy jednoczesnym znacznym braku lekarzy w Trójmieście. Nie zdążyliśmy zdać wszystkich egzaminów dyplomowych, a skoszarowani otrzymaliśmy rozkaz kontynuowania sesji egzaminacyjnej (bez żadnych warunków ku temu) w Akademii Lekarskiej w Łodzi. W momencie powoływania mnie do wojska, żona, wówczas studentka medycyny, była w zaawansowanej ciąży i pozostała bez środków do życia. Ówczesne władze wojskowe nie interesowały się sprawami socjalnorodzinnymi. W Łodzi byliśmy traktowani bardzo brutalnie przez dowództwo radzieckie, pamiętam kilka prób samobójczych, na szczęście udaremnionych przez najbliższych kolegów. (…)

W końcu roku 1950, dzięki energicznym staraniom rektora prof. W. Czarnockiego oraz pomocy wiceministra zdrowia, byłego naszego profesora, K. Rowińskiego zostało zwolnionych ze służby wojskowej kilkunastu kolegów, którzy powrócili do klinik i zakładów. Miałem ogromne szczęście zaliczać się do tych wybranych i wróciłem do Oddziału Chirurgii i Ortopedii Dziecięcej. Po uzyskaniu dyplomu koleżanki i koledzy niepodlegający służbie wojskowej otrzymali wezwania na tak zwaną komisję przydziału pracy. W skład komisji wchodzili: jeden z profesorów (obowiązkowo członek PZPR) oraz student reprezentujący polityczną organizację (ZWM). Przydziały pracy wydane przez komisję zależały od wielu czynników. Niektórzy lekarze mieli szczęście, bo otrzymali pracę, o którą zabiegali, ale zdarzały się decyzje rozdzielające małżeństwa – dla żony w Olsztynie, a dla męża w Elblągu. Po przejściu przez komisję przydziału pracy koleżanki i koledzy rozjechali się po całym kraju. Los przydzielił im różne funkcje, a awanse postępowały powoli od lekarzy rejonowych, zakładowych i lekarzy wiejskich ośrodków zdrowia poprzez lekarzy tak zwanego lecznictwa zamkniętego, ordynatorów oddziału i dyrektorów różnych instytucji, organizatorów służby zdrowia (także ministerialnych) do samodzielnych pracowników nauki różnych szczebli, a nawet rektora uczelni. Losy tych niegdyś pierworodnych wychowanków gdańskiej Akademii ułożyły się bardzo rozmaicie. Niektórzy osiągnęli ogromne sukcesy na polu naukowo-dydaktycznym, inni borykali się przez całe życie lekarskie z kłopotami uniemożliwiającymi im rozwinięcie skrzydeł do wyższego lotu. Niejednokrotnie gubiliśmy się w odległych wspomnieniach, próbując zatrzymać uciekający czas. Prawie połowa koleżanek i kolegów odeszła z tego świata, a pozostali są już przeważnie emerytami lub rencistami, niektórzy borykają się z ciężkimi chorobami i innymi problemami codzienności.

Goście przybywający na uroczystość pierwszej inauguracji; 2 lutego 1946 r.

Ogromny dystans czasu znacznie zminimalizował odczucia przykrych przeżyć, a uwypuklił najmilsze wspomnienia młodości i studiów, okresu niejednokrotnie bardzo burzliwego i bogatego w wydarzenia. ■

Fragmenty wspomnień dr. Leona Birna są przedrukiem z *Gazety AMG* nr 1/95, s. 14-16.

Dr Leon Birn (1921-2019)

Legenda gdańskiej i podkarpackiej ortopedii, jeden z pierwszych pracowników Katedry i Kliniki Ortopedii w Gdańsku, współtwórca pierwszego polskojęzycznego podręcznika *Zarys ortopedii,* twórca ortopedii podkarpackiej. W listopadzie 1945 r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Podczas studiów był wiceprezesem Bratniej Pomocy Studentów, jednocześnie pracując w okresie od grudnia 1949 r. do grudnia 1951 r. jako zastępca asystenta Oddziału Chirurgii i Ortopedii Dziecięcej AMG. Dyplom lekarza uzyskał 31 grudnia 1951 r. Od 1 stycznia 1952 r. do 15 listopada 1959 r. pracował jako starszy asystent w Katedrze i Klinice Ortopedycznej AMG i równocześnie jako chirurg w poradni chirurgicznej Portowej Przychodni Obwodowej w Gdańsku oraz w gabinecie chirurgicznym Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. ■

Prof. dr hab. Edyta Szurowska

Wywiad przeprowadziła Małgorzata Omilian-Mucharska

fot. olimpiagozdziewicz.pl

Prof. dr hab. Edyta Szurowska – prorektor ds. klinicznych w kadencjach 2016-2020 i 2020-2024 oraz kierownik II Zakładu Radiologii. Autorka 177 prac pełnotekstowych. Nauczyciel akademicki, specjalista w zakresie radiologii i radiodiagnostyki.

Gratuluję uzyskania zaszczytnego tytułu naukowego. Jak wyglądała droga naukowa i zawodowa, która doprowadziła Panią do nominacji belwederskiej?

Dziękuję bardzo. To nie jest łatwe pytanie, bo jest to droga od czasów liceum. Najtrudniejsza była decyzja czy wybrać medycynę, prawo, dziennikarstwo czy fizykę. Chciałam także pisać książki (ale niemedyczne) i to nadal pozostaje moim niezrealizowanym marzeniem oraz żeglować po morzach i oceanach. W szkole podstawowej i w liceum ogólnokształcącym pływałam na Omegach. Na przełomie II i III klasy LO zakwalifikowałam się razem z innymi 24 uczennicami z Polski do Szkoły pod Żaglami kapitana Krzysztofa Baranowskiego. Jako załoga popłynęłyśmy na pokładzie żaglowca *Pogoria* z Gdańska do Montrealu trasą północną – pełniłyśmy normalne wachty, stawiałyśmy żagle, wchodziłyśmy na reje, a w międzyczasie miałyśmy zajęcia szkolne. Wszystkie uczestniczki tego rejsu zostały zakwalifikowane w ramach konkursu (wzięło w nim udział około 2 tys. uczniów) – musiałyśmy zdać test sprawnościowy, mieć dobre wyniki w nauce i co najmniej przez rok opiekować się starszymi osobami. Szkoła pod Żaglami była szkołą współdziałania i oknem na świat; myślę, że zawdzięczam jej łatwość w podejmowaniu wszelkich wyzwań. W połowie lat osiemdziesiątych, kiedy w Polsce mogli swobodnie podróżować tylko nieliczni, my z szeroko otwartymi oczami zwiedzałyśmy fiordy norweskie, gejzery i wulkany na Islandii czy spacerowałyśmy ulicami Quebecu, analizując różnice między naszą rzeczywistością i tą zachodnią.

O wyborze medycyny zdecydowała niezależność tego zawodu, chęć prowadzenia badań naukowych i poczucie, że w tej pracy nie będę się nudzić. Moja mama jest stomatologiem, absolwentką naszej Uczelni i wychowałam się w przeświadczeniu, że Akademia Medyczna w Gdańsku jest najlepszą uczelnią w Polsce, co zresztą potwierdzają kolejne rankingi *Perspektyw*. Ja to wiedziałam już 40 lat wcześniej. W trakcie studiów nigdy nie miałam wrażenia, że są one bardzo ciężkie. Być może kiedyś studia medyczne były łatwiejsze – trudno mi to ocenić. Z drugiej strony nie byłam studentką, która uzyskiwała wyróżnienia. Natomiast moje przesłanie podczas rozmów ze studentami jest takie, że studiowanie medycyny trzeba zdecydowanie polubić.

W 1994 r. rozpoczęłam pracę w Zakładzie Radiologii w Specjalistycznym Szpitalu Klinicznym nr 1 (SPSK 1; obecnie

→

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne – UCK) na stanowisku młodszego asystenta, a rok później zostałam także nauczycielem akademickim na naszej Uczelni. Dlaczego zostałam radiologiem? Z jednej strony dlatego, że zawsze byłam dobra z przedmiotów ścisłych, w związku z czym lubiłam radiologię, ale też z bardzo przyziemnego powodu – akurat na radiologii były wolne etaty. W trakcie studiów poszukiwałam swojego miejsca – swojej tożsamości zawodowej. Od II roku studiów wakacje spędzałam za granicą na stażach klinicznych i naukowych w uniwersyteckich szpitalach Katolickiego Uniwersytetu w Leuven w Belgii (*KU Leuven*) i w Luksemburgu (*Clinique Sacre Coeur*) oraz we Francji (Szpital Uniwersytecki Bichat w Paryżu) na oddziałach psychiatrii, chirurgii, gastroenterologii i anestezjologii. Od III roku byłam zaangażowana w działalność studenckich kół naukowych, gdzie rozpoczęłam pracę badawczą w Klinice Onkologii i Radioterapii u prof. J. Jassema oraz w Zakładzie Biochemii Klinicznej u prof. A. Szutowicza.

Co zdecydowało, że wybrała Pani właśnie radiologię?

Wybór radiologii był pewnym kompromisem, pozwalającym na połączenie wielu moich zainteresowań. Wbrew powszechnemu podejściu, radiologia jest bardzo szeroką dziedziną, umożliwiającą holistyczne spojrzenie na chorego, łączącą wszystkie specjalności, w której dane kliniczne odgrywają istotną rolę w postawieniu właściwego rozpoznania. Jestem bardzo szczęśliwa, że los trochę mi pomógł w wyborze specjalizacji, w której nie można się przecież nudzić.

Zawsze interesowały mnie innowacyjne rozwiązania, w tym nowe techniki diagnostyczne w radiologii. Miałam szczęście, że gdańska radiologia szybko się rozwijała i była doposażana w nowoczesną aparaturę TK (tomografia komputerowa) i MRI (rezonans magnetyczny). Od wczesnych etapów drogi zawodowej chciałam poznawać te metody – na początku podpatrywałam je „przez dziurkę od klucza", dlatego, że jako młody lekarz nie miałam do nich dostępu. Teraz jest zupełnie inaczej. Nasi rezydenci mają wgląd w zaawansowane techniki od pierwszych dni rezydentury. Jestem zachwycona możliwościami dostępu do wiedzy, jakimi dzisiaj dysponujemy. Radiologia jest bardzo zdigitalizowaną specjalnością. Używając jedynie smartfona mogę obejrzeć mnóstwo badań z międzynarodowych baz, którymi dzielą się inne instytucje, pogłębić wiedzę na temat danej jednostki chorobowej czy porównać nasze algorytmy postępowania z algorytmami wykorzystywanymi przez inne ośrodki/zespoły. I to jest kolejny powód, który napędza nas do pracy naukowej – wiedzę możemy nie tylko bez trudności eksplorować, ale i ją tworzyć.

W radiologii w pracy naukowej bardzo odpowiada mi praktyczny aspekt naszych badań, możliwość zastosowania ich w pracy klinicznej. Nigdy nie byłam naukowcem oderwanym od kliniki. Nasze badania są oparte na danych zebranych od pacjentów i generalnie mają służyć dokładniejszemu oraz wcześniejszemu postawieniu rozpoznania choroby, ocenie efektów leczenia czy planowaniu postępowania terapeutycznego. Zazwyczaj są to prace prowadzone wspólnie z innymi specjalnościami, gdyż jak już wcześniej wspominałam, wywiadu chorobowego, analizy objawów klinicznych i badań dodatkowych nie można przecenić. Lubię wielodyscyplinarną pracę zespołową i wyznaję zasadę otwartych drzwi – zawsze można, a wręcz trzeba dyskutować o pomysłach naukowych, a tym bardziej o problemach diagnostycznych u chorych. Pandemia nieco nam ogranicza tę otwartość, ale nie poddajemy się, stosując inne niebezpośrednie środki komunikacji.

Wręczenie nominacji profesorskiej przez Prezydenta RP; grudzień 2019 r. | fot. Krzysztof Sitkowski / KPRP

Mimo wielu lat pracy w tym zawodzie prawie codziennie (jak my wszyscy) stykam się ze skomplikowanym, trudnym diagnostycznie chorym, który stanowi dla nas zagadkę. Wykonujemy więc wysublimowane testy diagnostyczne, badania dodatkowe, gromadzimy więcej danych o tym pacjencie. Myślę, że praca lekarza, w tym radiologa podobna jest do pracy detektywa (lubię też czytać kryminały). Dochodzimy do rozwiązania analizując kolejne obrazy, informacje, poszlaki. I to jest naprawdę fascynujące… Ciekawość i upór są niezbędne zarówno w pracy klinicznej, jak i naukowej.

Jakie są główne obszary Pani pracy i zainteresowań zawodowych?

W okresie przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych szczególnie interesowałam się badaniami spiralnej tomografii komputerowej i tomografii rezonansu magnetycznego. Moja rozprawa doktorska dotyczyła diagnostyki zmian ogniskowych w wątrobie. Zastosowałam wielofazowe badanie tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego do oceny łagodnych i złośliwych nowotworów wątroby. Była to pionierska praca w Polsce, gdyż niewiele ośrodków wykonywało badania dynamiczne wątroby w tomografii komputerowej, a rezonans magnetyczny był wówczas rzadko wykorzystywany do oceny jamy brzusznej. Promotorem mojej pracy był prof. Michał Studniarek. Profesor dawał nam dużo swobody w prowadzeniu działalności naukowej, za co bardzo Go cenię.

→

Jako kierownik Zakładu staram się także inspirować swoje koleżanki i kolegów. Myślę, że niezmiernie ważna jest atmosfera w zespole i „duch nauki", które często wynikają ze współpracy z najlepszymi badaczami i zdecydowanie sprzyjają pracy naukowej.

Moja rozprawa habilitacyjna była w pewnym sensie kontynuacją pracy doktorskiej i dotyczyła wspominanych wcześniej nowoczesnych technik diagnostycznych, a konkretnie zastosowania obrazowania zależnego od dyfuzji w ocenie nowotworów wątroby leczonych ablacją termiczną. Wówczas do oceny skuteczności termoablacji u chorych z nowotworami wątroby stosowano tomografię komputerową. Ja wykorzystałam metodę dyfuzji i badanie rezonansu magnetycznego w planowaniu terapii i w ocenie odpowiedzi na leczenie. To były bardzo ciekawe badania, które nie tylko pozwalały przewidzieć skuteczność leczenia w oparciu o wielkość nowotworu i parametry dyfuzyjności, ale także przybliżały nam zmiany fizykochemiczne, jakie zachodzą w guzie pod wpływem wysokiej temperatury. Praca ta była możliwa do wykonania dzięki finansowaniu uzyskanemu z KBN oraz wprowadzeniu ablacji termicznej jako metody leczniczej w naszym Szpitalu ponad 15 lat temu.

Oprócz badań wątroby i radiologii gastroenterologicznej od początku studiów interesuje mnie również diagnostyka onkologiczna. Obrazowanie w onkologii jest bardzo szeroką dziedziną, ale na co dzień zajmuję się głównie nowotworami centralnego układu nerwowego, przewodu pokarmowego, układu moczowo-płciowego i krwiotwórczego. Prowadzimy w tym zakresie kilka projektów z wykorzystaniem sztucznej inteligencji w diagnostyce raka gruczołu krokowego i raka jelita grubego, nowotworów wątroby oraz raka piersi. Moim konikiem jest także zastosowanie perfuzji, spektroskopii i różnych modeli dyfuzji w nowotworach ślinianek, wątroby, trzustki, nerek, a także korelacje radiologiczno-patomorfologiczne, przecież w ostateczności to patomorfolog i czasem genetyk decydują o ostatecznym rozpoznaniu. Prowadzimy wspólne projekty z zespołem prof. Ewy Iżyckiej-Świeszewskiej, prof. Wojciecha Biernata, prof. Jacka Jassema, dr. hab. Bogusława Mikaszewskiego, prof. Marcina Matuszewskiego, prof. Alicji Dębskiej-Ślizień. Nie ma jednej idealnej metody np. do różnicowania zmian po leczeniu od zmian nowotworowych aktywnych, ale kombinacja kilku technik niesie więcej informacji.

Kolejnym polem, na którym możemy pochwalić się sukcesami, jest diagnostyka raka płuca. Dzięki współpracy z prof. Witoldem Rzymanem i udziałem w projektach z zastosowaniem niskodawkowej tomografii komputerowej we wczesnym wykrywaniu raka płuca jesteśmy liderem w Polsce oraz jednym z wiodących ośrodków w Europie i na świecie w tym zakresie. Mamy doskonałe kontakty naukowe z twórcami pierwszych badań przesiewowych na świecie – prof. Claudią Henschke i prof. Davidem Jankelevitzem z Mount Sinai Hospital w Nowym Jorku. Podobnie jak reszta świata pracujemy m.in. nad zidentyfikowaniem radiomicznej sygnatury raka płuca,

Zespół prowadzący Program Wczesnego Wykrywania Raka Płuca. Od prawej: prof. W. Rzyman (kierownik programu, Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej), dr n. med. M. Jelitto-Górska (II Zakład Radiologii), dr inż. J. Bidzińska (Zakład Radiologii), dr n. med. K. Dziadziuszko (II Zakład Radiologii), prof. E. Szurowska | fot. Sylwia Mierzewska / UCK

ale na podstawie własnych doświadczeń i kolegów z innych krajów widzimy dobitnie, że bez zaangażowania wielu techniczno-matematycznych zespołów, bez wykorzystania sztucznej inteligencji, zaawansowanych modeli matematycznych, zespolenia danych obrazowych z epidemiologicznymi i innymi, nam się to nie uda… Szczęśliwie pracujemy wspólnie z bioinformatykami, biostatystykami, genetykami, ale konkurencja jest ogromna. Z drugiej strony udostępniamy też nasze dane w ramach projektów (np. ELIC) innym zespołom, bo przecież naszym nadrzędnym celem jest dobro chorego.

W pracy radiologa współpraca wydaje się mieć kluczowe znaczenie.

To prawda. Większość prowadzonych przeze mnie badań ma charakter wielodyscyplinarny i opartych jest na ścisłej współpracy kliniczno-radiologicznej z innymi jednostkami Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. W ciągu ostatnich 8 lat wspaniale udało nam się rozwinąć diagnostykę sercowo-naczyniową, zarówno MRI, jak i TK, stworzyliśmy bardzo prężny ośrodek naukowy, współpracujący z 8 innymi uniwersytetami w Europie i Stanach Zjednoczonych. Podobnie ostatnie 5 lat to stały rozwój radiologii inwazyjnej. Gdańska radiologia naczyniowa ma wspaniałe tradycje i cieszę się, że godnie je podtrzymujemy. Jesteśmy liderem w Polsce w liczbie wykonanych trombektomii mechanicznych u chorych z ostrym udarem niedokrwiennym, prowadzimy projekt dotyczący diagnostyki MRI ostrych udarów niedokrwiennych i przewidywania powikłań krwotocznych u chorych poddanych trombolizie dożylnej wspólnie z zespołem prof. Bartosza Karaszewskiego i firmą Siemens oraz kilka mniejszych badań poświęconych kwalifikacji i inwazyjnemu leczeniu udarów niedokrwiennych. W połowie września podsumowaliśmy pierwszy duży etap projektu udarowego.

Mówiąc o neuroradiologii, nie można zapominać o chorobach neurodegeneracyjnych. Są one ważnym obszarem badaw-

→

czym i często stanowią problem diagnostyczny, do którego rozwiązania wykorzystuje się techniki MRI – na tym polu doskonale układa mi się współpraca z prof. J. Sławkiem i jego zespołem. Natomiast w zakresie chorób demielinizacyjnych ściśle współpracujemy z naszą Kliniką Neurologii UCK oraz zespołem prof. P. Trzonkowskiego.

Radiologia jest niezmiernie szeroką dziedziną i ulega coraz większemu profilowaniu. Obecnie trudno być ekspertem w każdej poddziedzinie. Uważam, że tak dobry jest zespół radiologiczny w danym szpitalu, jak dobrzy i chętni do współpracy są klinicyści, z którymi radiolodzy pracują. My się uczymy od chirurgów, internistów, transplantologów itp… – to oni stawiają nam pytania i wyzwania, na które musimy odpowiedzieć.

Kto w pierwszym rzędzie był dla Pani mistrzem inspirującym i wprowadzającym w arkana zawodu?

Moim pierwszym mistrzem był profesor Olgierd Billewicz. To on przyjmował mnie do pracy. Niestety wcześnie zachorował i tylko przez kilka miesięcy mogłam być jego uczennicą. To był mistrz w rozumieniu klasycznym – z olbrzymią wiedzą w zakresie całej radiologii, zasadniczy, opanowany, kulturalny. Jak Profesor postawił rozpoznanie, to nikt nie próbował nawet z nim dyskutować (z rozpoznaniem oczywiście, bo Profesora wszyscy się bali i nikt by się nie ośmielił odezwać!). Codzienne rano o godz. 8:00 odbywał się nasz wewnętrzny „kominek", podczas którego omawialiśmy wszystkie badania wykonane poprzedniego dnia. Było to możliwe, gdyż robiliśmy wielokrotnie mniej badań niż dzisiaj. Mieliśmy czas na codzienny kontakt z mistrzem i mogliśmy poznać jego logiczny, usystematyzowany sposób myślenia. Często staram się analizować badania jak prof. Billewicz. Mam nadzieję, że nauczyłam się tego od swojego pierwszego mistrza.

Drugą osobą, od której dużo się nauczyłam jest doktor Marianna Taraszewska-Czarnowska. Była moim opiekunem specjalizacji i mentorem, dzięki czemu stosunkowo wcześnie, jak na tamte czasy, zajęłam się nowoczesnymi technikami diagnostycznymi i mogłam wykonywać nowatorskie badania angio-TK czy obrazowanie 3D. Poza tym dr Taraszewska zawsze wpajała nam, że jak nie jesteś pewny swojego rozpoznania, skonsultuj badanie z innymi radiologami. Proszę sobie wyobrazić, że wielu lekarzy radiologów z innych ośrodków w ogóle nie analizuje swoich przypadków z kolegami. Nam w UCK nie mieści się to w głowie, my ciągle dyskutujemy o swoich wątpliwościach, co nas bardzo rozwija i kształci.

Kolejną osobą, która mobilizowała nas – asystentów do radzenia sobie z trudnościami, do stosowania nowinek diagnostycznych, układania nowych protokołów, szkolenia oraz wyjeżdżania na staże i kursy zagraniczne był prof. Michał Studniarek. Profesor zachęcał młodych radiologów do pokonywania zastałych barier, do nauki metod TK i MRI i prowadzenia tej diagnostyki, co rozpoczęło transformację naszego Zakładu w nowoczesną placówkę. Uważam, że pewien rodzaj buntu jest niezbędny do rozwoju jednostek i organizacji. Prof. Studniarek rzucał nas na głęboką wodę i dzięki niemu odkryłam różne swoje zdolności m.in. organizacyjne, tworząc pracownię MRI 3T.

Znaczący wpływ na mój rozwój naukowy miała współpraca z prof. Krzysztofem Narkiewiczem, od którego uczyłam się solidnego warsztatu, zasad przygotowania dobrych projektów, mechanizmów działania grup badawczych, a także otwartości i nieprzeciętnego entuzjazmu naukowego. W ramach projektu Maestro, oceniając m.in. zmiany morfologiczne i funkcjonalne w mózgu u chorych z nadciśnieniem tętniczym na podstawie zaawansowanych technik MRI, pozyskaliśmy olbrzymią liczbę danych, która jeszcze długo może być wykorzystywana do analiz. Posiadamy informacje o różnicach mikrostrukturalnych, jakie występują u chorych z nadciśnieniem. Nie obserwujemy natomiast zmian makrostrukturalnych, takich jak częstszego występowania ognisk niedokrwiennych, krwotocznych czy leukoarajozy, ale nasza grupa ponad 200 osób była prawidłowo leczona i miała dobrze kontrolowane ciśnienie, czyli warto dbać o swoje zdrowie. Jesteśmy w trakcie opracowywania danych odnoście *brain connectivity* u osób zdrowych i z leczonym nadciśnieniem – z niecierpliwością na nie czekam. Badania te doskonale wpisują się w moje naukowe i kliniczne zainteresowanie neuroradiologią – diagnostyką udarów mózgu, innych chorób naczyniowych, zapalnych czy demielinizacyjnych.

Jakie jest Pani zaangażowanie w proces dydaktyczny? Czy jest Pani zadowolona z programu i organizacji nauczania prowadzonych przedmiotów i zajęć fakultatywnych?

Bardzo lubię zajęcia ze studentami, zwłaszcza gdy słuchają z zainteresowaniem. Cieszę się, kiedy zadają pytania, dyskutują, bo to znaczy, że potrafiłam ich zaangażować w dane zagadnienie. Edukacja studentów i lekarzy stanowi fundament dla późniejszej pracy klinicznej, dlatego powinna być prowadzona na wysokim poziomie, a to także znaczy w przystępnej formie i bez nadmiernego natłoku informacji. W obliczu pandemii stanęliśmy przed koniecznością przeniesienia znacznej części edukacji do Internetu. To było wyzwanie, z którym sobie dość dobrze poradziliśmy, ale nie możemy spocząć na laurach. Po trzech miesiącach zdalnego nauczania studentów przyszedł czas na podsumowanie. Za chwilę przekonam się, jak sobie radzą nasi tegoroczni absolwenci elektroradiologii, gdyż kilka osób podjęło pracę w Zakładzie i to będzie najlepszym sprawdzianem naszych starań.

Planujemy uatrakcyjnić i upraktycznić nauczanie radiologii, ale także docelowo sprawdzać w sposób powtarzalny i uporządkowany niezbędną wiedzę. We współpracy z prof. Leszkiem Bieniaszewskim zostało wybranych 100 sytuacji klinicznych, które musi rozpoznać student VI roku na podstawie badań obrazowych, objawów klinicznych i danych z wywiadu. Są to podstawowe choroby, z którymi nasi studenci nie powinni mieć problemów, a my będziemy pewni, że w przyszłości sobie poradzą.

→

Zespół Zakładu Radiologii Uniwesyteckiego Centrum Klinicznego; wrzesień 2020 r. | fot. Zbigniew Wszeborowski / GUMed

Pracę dydaktyczną rozpoczęłam już w 1995 r., początkowo prowadziłam ćwiczenia i seminaria dla studentów IV roku Wydziału Lekarskiego oraz III roku Oddziału Stomatologicznego w ramach zajęć z radiologii, następnie doszły wykłady, seminaria i ćwiczenia ze wszystkimi grupami studentów w ramach zajęć w Zakładzie Radiologii GUMed. Od 2005 r. kontynuowałam pracę dydaktyczną jako adiunkt, a następnie profesor. Niezmiennie od 2009 r. prowadzę zajęcia na kierunku lekarskim, lekarsko-dentystycznym, na elektroradiologii i fizjoterapii. Przez wiele lat prowadziłam również wykłady dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa.

Jestem promotorem ponad 30 prac licencjackich i magisterskich na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Angażuję się również w szkolenie podyplomowe. Jestem promotorem doktoratów oraz recenzentem prac doktorskich i habilitacyjnych. Wykładam na kursach doskonalących dla lekarzy oraz przewodniczę Państwowej Komisji Egzaminów Specjalizacyjnych z Radiologii. Zorganizowałam wiele konferencji i warsztatów dla radiologów, rezydentów, jak i lekarzy innych specjalności, zawsze podkreślając istotę wielodyscyplinarnego podejścia do ustalenia ostatecznego rozpoznania. Opracowałam wiele programów nauczania, wprowadziłam nowe fakultety głównie na kierunku elektroradiologii, organizuję i prowadzę kursy specjalizacyjne. W II Zakładzie Radiologii działa Studenckie Koło Naukowe, którego członkowie uczestniczą w pracach badawczych oraz prowadzą współpracę z Politechniką Gdańską. Muszę przyznać, że jestem raczej zadowolona z programów i organizacji nauczania prowadzonych przedmiotów i fakultetów. Jednak z uwagi na ciągły, dynamiczny rozwój nauki i naszego otoczenia podlegają one nieustannemu uaktualnianiu i udoskonalaniu.

Co Pani uważa za swoje najważniejsze osiągnięcie w życiu naukowym i działalności zawodowej? Z czego czerpie Pani największą satysfakcję w codziennej pracy?

Za największe osiągnięcie uważam stworzenie interdyscyplinarnych zespołów działających w ramach II Zakładu Radiologii, które współpracują z prawie wszystkimi naszymi klinikami oraz wieloma zakładami GUMed. W ich skład wchodzą zaangażowani specjaliści wielu dziedzin, m.in. technicy elekroradiologii, fizycy, psycholodzy, neuropsycholodzy, radiolodzy, lekarze klinicyści, inżynierowie i matematycy. Zespoły te skupione są na stałym rozwoju i prezentują światowy poziom, o czym świadczy między innymi współpraca z najlepszymi ośrodkami w USA, takimi jak: MIT, Harvard, University of Chicago czy Mount Sinai Hospital albo w Europie, np. Uniwersytet w Lozannie, w Groningen, Turku i w Mediolanie. Przekłada się to na dużą liczbę wysoce ocenianych publikacji i projektów naukowych oraz na lepsze efekty diagnostyki chorych. II Zakład Radiologii ma wysoką ocenę parametryczną i jest w kategorii A. Jest najwyżej ocenioną jednostką na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

Współpracujemy również z Uniwersytetem Gdańskim, Politechniką Gdańską, Politechniką Śląską, Uniwersytetem Warszawskim, firmami opracowującymi nowe technologie i oprogramowanie przeznaczone dla klinicystów, tym samym mamy możliwość stosowania najnowocześniejszych metod diagnostycznych oraz wpływania na ich kształt i funkcjonalność. Projekty te dotyczą między innymi wykorzystania sztucznej inteligencji w diagnostyce raka prostaty.

→

Wiele satysfakcji czerpię z prowadzenia prac doktorskich (jestem promotorem siedmiu ukończonych doktoratów), kierowania zespołami badawczymi oraz udziału w zespołach naukowych prowadzonych przez prof. Narkiewicza, prof. Rzymana czy innych kolegów. W codziennej pracy bardzo dużo satysfakcji daje mi przekazywanie wiedzy młodym lekarzom i praca z pacjentem – opisywanie i nadzorowanie badań oraz konsultacje kliniczne. Cieszę się bardzo, że mamy mnóstwo chętnych lekarzy na rezydenturę, że jest dobra atmosfera w zespole i że ludzie mają motywację do podejmowania nowych wyzwań. Tak więc ważny jest dla mnie zarówno aspekt dydaktyczny, jak i kliniczny, które w codziennej pracy lekarza naukowca się przeplatają.

Bardzo ważnym doświadczeniem, również dającym mnóstwo satysfakcji, jest pełnienie funkcji prorektora ds. klinicznych. Współpraca z naszymi podmiotami klinicznymi – UCK i UCMMiT, UCS oraz CMR i udział w przemianach tam zachodzących jest zupełnie innym wyzwaniem niż praca lekarza czy naukowca. Stanowisko to uczy otwartości na innowacje, współpracy nawet w odległych dziedzinach oraz mobilizuje do stosowania niestandardowych rozwiązań oraz wzbudzania entuzjazmu wśród współpracowników.

Jakie są Pani marzenia i plany zawodowe na najbliższą przyszłość?

Nie wyobrażam sobie życia bez pracy i chciałabym dalej realizować się w tym co robię. Planuję dalszy rozwój Zakładu Radiologii. Miesiąc temu zakończyliśmy pierwszy etap rozbudowy Pracowni Radiologii Pediatrycznej w budynku nr 3 w UCK. Został tam uruchomiony nowy MRI 1,5T głównie na potrzeby badań dzieci, który jest darowizną od Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Rozwiąże to problem badań MRI przeprowadzanych w znieczuleniu. W drugim etapie chciałabym rozszerzyć działalność radiologii pediatrycznej o nowy aparat TK z maksymalną redukcją dawki promieniowania. W CMN powstanie duży Zakład Radiologii, wyposażony w aparaty TK, MRI, RTG, USG z wydzieloną częścią dedykowaną badaniom piersi. Ze względu na intensywny rozwój radiologii kardiologicznej, planujemy tam uruchomienie wysokiej klasy skanera TK głównie do badań serca i dużych naczyń. U coraz witększej liczby chorych badanie angio-TK jest stosowane w celu oceny tętnic wieńcowych i kwalifikacji do koronarografii. Ponadto, uzyskaliśmy grant tzw. aparaturowy z MNiSW na zakup aparatu MRI do badań naukowych. Po raz pierwszy będziemy mogli wykonywać badania naukowe w „zwykłym" czasie pracy, a nie w soboty i niedziele, jak to było do tej pory, ze względu na ograniczoną dostępność do aparatów.

Planujemy kontynuację badań naukowych z Uniwersytetem w Groningen i w Turku w zakresie neuroradiologii, a w Lozannie w zakresie mapowania serca. Bardzo mnie cieszy współpraca z Uniwersytetem Stanforda odnośnie perfuzji serca oraz udział w projekcie Horyzont 2020 dotyczącym wykorzystania sztucznej inteligencji w obrazowaniu onkologicznym. Mamy plany wspólnie z prof. Rzymanem złożenia projektu do Agencji Badań Medycznych, ale na razie nie zdradzę tytułu.

Wakacje na nartach. Od lewej synowie: Michał i Piotr

Z perspektywy prorektora ds. klinicznych oczekuję na pomyślne zakończenie budowy II etapu CMN, na przeprowadzkę klinik do nowych lokalizacji, rozpoczęcie inwestycji budowy nowej siedziby UCS oraz zaplanowanie i znalezienie środków na rozbudowę Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej (UCMMiT) w Gdyni. Nie wspominam o mniejszych projektach, nad którymi aktualnie pracujemy. Cóż, wiele pozytywnych inicjatyw zostało zapoczątkowanych i raczej w najbliższym czasie nie będziemy się nudzić.

Jakie są Pani zainteresowania pozazawodowe. Jak Pani odpoczywa? Rodzina?

Moje zainteresowania pozazawodowe to literatura, jazz oraz wyprawy piesze i rowerowe. Bardzo lubię nasze polskie morze, szczególnie pas pomiędzy Białogórą a Łebą. Uwielbiam kilkunastokilometrowe wędrówki po szerokich piaszczystych plażach, zwłaszcza w okresie, kiedy jest mniej turystów. Na wycieczki rowerowe głównie wybieram Górki Oliwskie, ale także zapuszczam się w okolice Lubiatowa i na Mazury. Lista odległych miejsc, których nie znam, a które chciałabym zobaczyć jest ciągle długa. Stałym ciepłym uczuciem darzę wyspy greckie.

Odpoczywam też czytając książki, po prostu je pochłaniam – tu repertuar jest szeroki – lubię powieści, biografie, dokumenty, ale jak wspomniałam, nie stronię także od kryminałów. Uwielbiam spotykać się z przyjaciółmi i znajomymi i tu pandemia trochę krzyżuje nam plany. Śmiech i kieliszek czerwonego wina są dobre na każdą chandrę. Konkurencją dla spotkań w gronie przyjaciół jest przyjazd dzieci z Wielkiej Brytanii, gdzie studiują. Mam dwóch synów: Piotr jest w trakcie studiów magisterskich na London Business School, a młodszy Michał studiuje inżynierię mechaniczną na University of Warwick. Żaden z synów nie poszedł w nasze ślady. Mój mąż – Paweł jest lekarzem chirurgiem. Jak dzieci wyjeżdżają, szczęśliwie zostają w domu zwierzęta: bardzo energiczna suczka Wika, foksterier krótkowłosy oraz spokojny żółw żółtolicy – Speedy.

Bardzo dziękuję za rozmowę. Raz jeszcze gratuluję otrzymanego tytułu i życzę dalszych sukcesów naukowych i osobistych. ■

Funkcjonowanie bibliotek Uczelni w I semestrze roku akademickiego 2020/21

MGR MAŁGORZATA FLORIANOWICZ
Oddział Udostępniania Zbiorów,
Biblioteka Główna

DR N. HUM. PIOTR RYSZTOWSKI
Administrator baz danych,
Biblioteka Główna

Współpraca

MGR MAŁGORZATA PAWLAK
Kierownik Biblioteki
Wydziału Farmaceutycznego

W sytuacji zaostrzonego rygoru sanitarno-epidemiologicznego zmienione zostają dotychczasowe zasady korzystania z bibliotek GUMed i ich zasobów. W trakcie przebywania w Bibliotece Głównej i Bibliotece Wydziału Farmaceutycznego czytelnicy są zobowiązani do noszenia maseczek i dezynfekcji rąk. Biblioteki zapewniają dostęp do płynu dezynfekującego. Pracownicy obsługują czytelników w maseczkach/przyłbicach. Zgodnie z zaleceniami Biblioteki Narodowej zwracane książki lub inne materiały biblioteczne są poddane kwarantannie i po 3 dniach zostają zdjęte z konta czytelnika. Pomieszczenia biblioteczne są systematycznie wietrzone.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

OGÓLNE ZASADY OBOWIĄZUJĄCE ODWIEDZAJĄCYCH BIBLIOTEKĘ

- do budynku Biblioteki mogą wejść tylko uprzednio umówieni czytelnicy w celu odbioru zamówionych książek lub skorzystania z zarezerwowanych pokoi nauki,
- w holu z szafkami może przebywać jednocześnie 6 użytkowników,
- Czytelnie, Wypożyczalnia i strefa odpoczynku w holu głównym są niedostępne dla czytelników,
- osoby spoza GUMed będą zapisywane od 15.10.2020 r.

GODZINY PRACY BIBLIOTEKI

DOSTĘP DO SZAFEK
poniedziałek-piątek 11:00-20:00, soboty 9:00-15:00

DOSTĘP DO POKOI NAUKI (PO WCZEŚNIEJSZEJ REZERWACJI)
poniedziałek-piątek 8:30-20:00, soboty 9:00-15:00.

UDOSTĘPNIANIE KSIĄŻEK

ZAMAWIANIE książek do wypożyczenia odbywa się online i nie wymaga obecności w siedzibie Biblioteki,

ODBIÓR zamówionych książek jest możliwy tylko z szafek zamykanych na zamki szyfrowe stojące w holu Biblioteki Głównej. Książki będą do odbioru w określonym przedziale czasowym, podanym w mailu skierowanym do czytelnika. Wiadomość ta, wysłana na adres w domenie @gumed.edu.pl, zawierać będzie także numer szafki i kod, potrzebny do jej otwarcia,

KSIĄŻKI Z CZYTELNI, z których dotychczas można było korzystać na miejscu, są wypożyczane na tydzień, po zamówieniu pocztą mailową na adres biblwyp@gumed.edu.pl. Wiadomość powinna zawierać: tytuł, autora/autorów i sygnaturę książki oraz imię, nazwisko i nr albumu/karty bibliotecznej zamawiającego. 1 egzemplarz z danego tytułu musi pozostać w Czytelni, by można było realizować ewentualne zamówienia na skany fragmentów,

OPŁATY z tytułu przetrzymania książek zostaną przywrócone w dotychczasowym wymiarze (50 gr/1 książka z Wypożyczalni/1 dzień i 10 zł/1 książka z Czytelni/1 dzień), jednak ich naliczanie zostanie opóźnione o dni kwarantanny książek,

ZWROTY wypożyczonych książek odbywają się za pośrednictwem wrzutni samoobsługowych, ustawionych w przedsionku Biblioteki.

→

SKANOWANIE FRAGMENTÓW KSIĄŻEK I ARTYKUŁÓW

Biblioteka digitalizuje na zamówienie fragmenty książek i czasopism do 25 stron i wysyła czytelnikom na maila. Zamówienia można składać na adres biblczaso@gumed.edu.pl.

POKOJE NAUKI

- Biblioteka umożliwia korzystanie z pokoi nauki tylko studentom i pracownikom Uczelni,
- w celu rezerwacji pokoju nauki, należy skontaktować się Biblioteką mailowo, korzystając z adresu: biblioteka.pokoje@gumed.edu.pl,
- pokoje udostępniane są na okresy 2-godzinne z półgodzinną przerwą po każdym użytkowniku, celem wywietrzenia pomieszczenia i dezynfekcji,
- z pokoju nauki może skorzystać jednorazowo tylko 1 os./pokój,
- wymagane jest przebywanie w maseczce oraz zdezynfekowanie rąk,
- w pokojach nauki można korzystać z zasobów Biblioteki, które dostarcza bibliotekarz (brak wolnego dostępu do zbiorów oraz brak możliwości swobodnego przemieszczania się po czytelniach),
- na potrzeby organizacyjne i sanitarno-epidemiologiczne prowadzony jest rejestr użytkowników pokoi.

CZYTELNIA INFORMACJI NAUKOWEJ

- Biblioteka umożliwia umówienie się na indywidualne konsultacje w Czytelni Informacji Naukowej,
- obowiązują zapisy na adres biblinf@gumed.edu.pl,
- pomiędzy kolejnymi spotkaniami następują przerwy w celu dezynfekcji wyposażenia i przewietrzenia pomieszczenia,
- istnieje możliwość skorzystania z komputera z bazami prac magisterskich i licencjackich (po wcześniejszym umówieniu),
- pozostałe usługi informacyjne są świadczone, tak jak dotychczas, drogą elektroniczną.

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO

GODZINY PRACY BIBLIOTEKI

poniedziałek-piątek 9:00-16:00
przerwa na wietrzenie pomieszczeń 11:30-11:45

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW:

- zgodnie z prezencyjnym charakterem Biblioteki Wydziału Farmaceutycznego GUMed czytelnicy będą mogli korzystać ze zbiorów bibliotecznych wyłącznie na miejscu,
- w pomieszczeniach bibliotecznych jednocześnie mogą przebywać maksymalnie 2 osoby,
- należy zachować 1,5 m odległość pomiędzy osobami w Bibliotece,
- istnieje możliwość umówienia się na indywidualne konsultacje; obowiązują zapisy za pośrednictwem maila biblfarm@gumed.edu.pl, przy zachowaniu odpowiednich przerw pomiędzy kolejnymi spotkaniami, celem dezynfekcji wyposażenia i przewietrzenia pomieszczenia,
- istnieje możliwość samodzielnego wykonania odpłatnych kserokopii; kserokopiarka znajduje się na korytarzu bibliotecznym,
- Biblioteka przyjmuje zamówienia na kopie materiałów drukowanych, tj. artykułów naukowych oraz fragmentów książek w postaci skanów do 25 stron i wysyła czytelnikom na maila; osoby zainteresowane otrzymaniem skanu publikacji proszone są o przesłanie odpowiednich informacji bibliograficznych na adres biblfarm@gumed.edu.pl,
- istnieje możliwość skorzystania z komputera z bazami prac magisterskich i licencjackich po wcześniejszym umówieniu się,
- pozostałe usługi informacyjne będą świadczone tak jak dotychczas drogą elektroniczną,
- Biblioteka zachęca do korzystania z zasobów elektronicznych,
- na potrzeby sanitarno-epidemiologiczne prowadzony jest rejestr użytkowników za pośrednictwem bibliotecznej książki odwiedzin.

ZASOBY ELEKTRONICZNE

W związku z tym, że trwająca pandemia COVID-19 spowodowała utrudnienia w dostępie do drukowanych zasobów naukowo-dydaktycznych Biblioteki Głównej GUMed, chcielibyśmy przypomnieć o możliwości korzystania przez studentów i pracowników naukowych Uczelni także z zasobów online – kolekcji czasopism i książek elektronicznych, a także innych narzędzi wspomagających proces edukacji i pracę naukową.

W bieżącym roku Biblioteka udostępnia w wersji elektronicznej ponad 70 tys. książek oraz ponad 27 tys. czasopism w ramach prenumeraty własnej, uczestnictwa w konsorcjach akademickich oraz licencji krajowych finansowanych przez

→

MNiSW, umożliwiając w ten sposób czytelnikom korzystanie z zasobów zarówno głównych wydawców z dziedziny medycyny (Elsevier, Wiley, Springer Nature, Taylor&Francis, BMJ, Oxford University Press, Karger, Wolters Kluwer/LWW), jak również najważniejszych towarzystw naukowych (m.in. American Society of Clinical Oncology, American Association for Cancer Research, American Physiological Society, American Society of Hematology, American Society for Biochemistry and Molecular Biology). Przykładowe czasopisma, które można tu wskazać to m.in.: *European Heart Journal, Journal of Chromatography A, Journal of Biological Chemistry, Journal of Pharmaceutical and Biomedical Analysis, American Journal of Physiology, Journal of Chromatography B, The Lancet, Blood, Annals of Oncology, Journal of Immunology.*

BIBLIOTEKA UDOSTĘPNIA W WERSJI ELEKTRONICZNEJ PONAD 70 TYS. KSIĄŻEK ORAZ PONAD 27 TYS. CZASOPISM

Wśród naszych zasobów rozszerzamy też stale ofertę polskojęzycznych ebooków na platformach Ibuk Libra (aktualnie ponad 350 tytułów wydawnictwa PWN/PZWL) oraz Elibrary (29 tytułów Edra Urban&Partner/Elsevier), gdzie znaleźć można wiele z polecanych w sylabusach podręczników. Najbardziej poczytne pozycje to m.in.: *Atlas anatomii człowieka Nettera. Polskie mianownictwo anatomiczne*; P. Gałecki, A. Szulc *Psychiatria*; O.J. Garden, A.W. Bradbury, J.L.R. Forsythe, R.W. Parks, *Chirurgia; Macleod. Badanie kliniczne,* wyd. II; T. Lissauer, W. Carroll, *Pediatria; Biochemia Harpera; Chemia żywności*, t. 1, red. Z. Sikorski, H. Staroszczyk; W. Sawicki, J. Malejczyk, *Histologia*; W. Kozubski, P. Liberski, *Neurologia*, t. 1 i 2; *Podstawy pielęgniarstwa*, red. B. Ślusarska, D. Zarzycka; M. Sznitowska, *Farmacja stosowana – technologia postaci leku.*

Szczegółowy wykaz udostępnianych przez Bibliotekę baz oraz kolekcji można znaleźć na naszej stronie internetowej www.biblioteka.gumed.edu.pl w zakładce zasoby. Zachęcamy do korzystania!

PROGRAMY OTWARTEGO PUBLIKOWANIA WIRTUALNEJ BIBLIOTEKI NAUKI

Informujemy także, że w tym roku zostały rozszerzone programy otwartego publikowania koordynowane przez ICM UW w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki, z których mogą korzystać naukowcy afiliowani przy Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Oprócz kontynuacji finansowanych przez MNiSW programów publikowania w czasopismach wydawanych przez Elsevier i Springer, w tym roku pracownicy GUMed mogą także wybierać spośród czasopism Oxford University Press. Program OUP został uruchomiony 2 września br. i umożliwia autorom afiliowanym przy instytucjach będących członkami konsorcjum akademickiego OUP opublikowanie bez opłat łącznie 204 artykułów przyjętych do publikacji w 2020 r. (możliwe jest wsteczne przekształcenie na OA artykułów opublikowanych już w tym roku w modelu subskrypcyjnym).

Także w ramach licencji konsorcyjnej LWW, w której uczestniczy Biblioteka GUMed, uruchomiony został 23 czerwca br. program publikowania w systemie Open Access. W tym roku jest to pula 20 artykułów bez opłat, z której mogą korzystać autorzy korespondencyjni afiliowani przy instytucjach biorących udział w konsorcjum.

W przypadku programu Elsevier pula 1000 darmowych artykułów na ten rok została już wyczerpana. Autorzy, którzy jednak chcieliby opublikować artykuł w modelu Open Access, mogą skorzystać z 20% zniżki przeznaczonej dla instytucji biorących udział w programie.

Szczegółowy informator na temat wspomnianych programów publikowania OA wraz z instrukcjami zgłaszania artykułów do programu można znaleźć na stronie Wirtualnej Biblioteki Nauki https://wbn.icm.edu.pl/publikowanie-otwarte/ ■

MGR MAŁGORZATA FLORIANOWICZ, DR N. HUM. PIOTR RYSZTOWSKI

Współpraca
MGR MAŁGORZATA PAWLAK

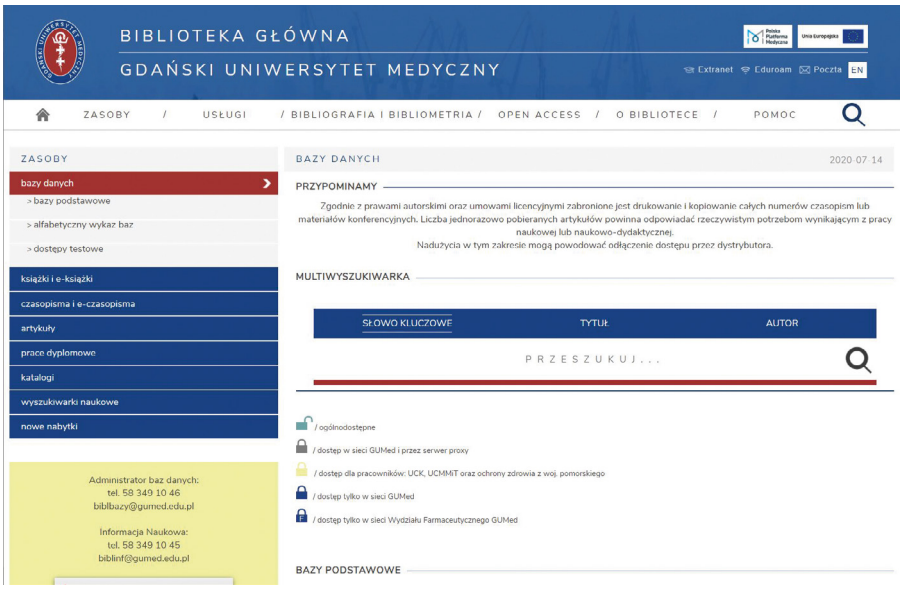

Serwis internetowy BG GUMed; zakładka zasoby bazy danych

Zrozumieć COVID-19

Zrozumieć COVID-19 to dokument, który powstał po 6 tygodniach intensywnej pracy Zespołu ds. COVID-19 pod kierunkiem prezesa PAN **prof. Jerzego Duszyńskiego**. Wśród ekspertów znaleźli się również naukowcy GUMed – **prof. Radosław Owczuk**, kierownik Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz **dr hab. Tomasz Smiatacz**, kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych.

W dokumencie przedstawiono naukowe fakty dotyczące wirusa SARS-CoV-2 i powodowanej przez niego choroby COVID-19. Opisano w przystępny sposób dotychczasowy przebieg epidemii i jej skutki medyczne, psychologiczne, gospodarcze i społeczne. Dodatkowo zaprezentowano prognozy rozwoju epidemii w zbliżającym się sezonie jesienno-zimowym i rekomendacje, jak w jej obliczu powinien postępować: rząd, media i obywatel.

Opracowanie dostępne jest na stronie https://tiny.pl/7jbzk ■

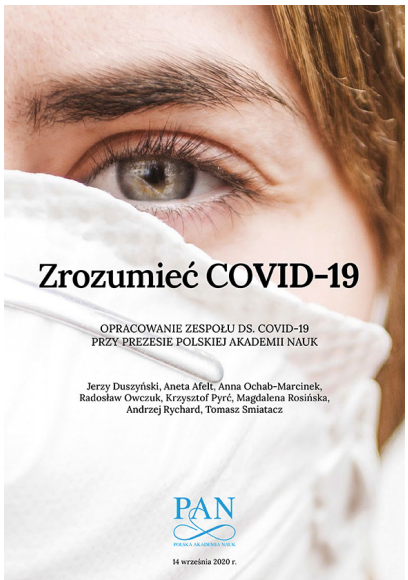

Naukowcy naszej Uczelni współautorami pionierskiej książki

Właśnie ukazało się pierwsze wydanie książki *Biomedycyna – wybrane aspekty* (wydawnictwa Continuo) pod red. prof. Ewy Brzeziańskiej-Lasoty (Uniwersytet Medyczny w Łodzi). Redaktorami naukowymi książki są: **prof. Michał Pikuła** z Pracowni Inżynierii Tkankowej i Medycyny Regeneracyjnej Zakładu Embriologii GUMed; dr hab. Joanna Błaszkowska, prof. UM w Łodzi oraz prof. Maciej Borowiec z UM w Łodzi.

Współautorami książki są także pracownicy naszej Uczelni: **prof. Iwona Inkielewicz-Stępniak, dr hab. Jacek Zieliński,** prof. uczelni; **dr Milena Deptuła** oraz **dr Anna Wardowska**. Pozycja ta przedstawia innowacyjne i dynamicznie rozwijające się dziedziny nauki, takie jak: biomedycyna środowiskowa, biotechnologia medyczna, genetyka i epigenetyka czy inżynieria tkankowa. Może być ciekawą propozycją zarówno dla studentów, jak i doktorantów, a także pracowników naukowych. Powstała dzięki współpracy GUMed z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, Politechniką Łódzką oraz Politechniką Gdańską. Polecamy! ■

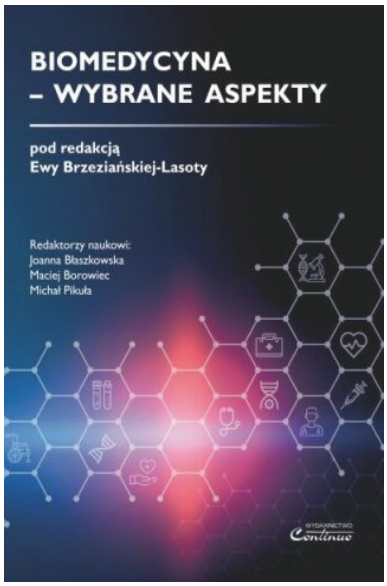

Brzeziańska-Lasota, Ewa (red.) *Biomedycyna – wybrane aspekty*; red. nauk.: Błaszkowska J., Borowiec M., Pikuła M., Continuo, Wrocław 2020; szczegółowy opis publikacji, w tym spis treści na stronie wydawcy – https://www.continuo.wroclaw.pl

Rekrutacja grupy kontrolnej do badań MAB

Jesteś mężczyzną powyżej 65 roku życia bez zdiagnozowanej choroby nowotworowej i choroby Alzheimera? Zgłoś się do grupy kontrolnej badań prowadzonych przez zespół MAB!

Fundusze Europejskie | Rzeczpospolita Polska | FNP Fundacja na rzecz Nauki Polskiej | Unia Europejska

NA CZYM POLEGA UDZIAŁ W BADANIU?

Udział w badaniu polega na jednorazowym pobraniu ok. 35 ml krwi oraz wymazu z jamy ustnej. Badania mogą doprowadzić do znalezienia nowych biomarkerów ryzyka rozwoju raka oraz pozwolić na lepsze poznanie wczesnych etapów rozwoju choroby Alzheimera. Otrzymane wyniki mogą stać się podstawą do opracowania nowych testów diagnostycznych oraz terapii.

CZYM JEST MAB?

MAB (Międzynarodowa Agenda Badawcza) – Laboratorium Medycyny 3P (ang. *Preventive, Personalized, Precision*) to specjalistyczna jednostka badawcza Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu w Uppsali w Szwecji, która w ramach badań nad rozwojem chorób nowotworowych i choroby Alzheimera prowadzi projekt pt. *Mutacje nabywane w trakcie rozwoju i życia człowieka powodujące zwiększone ryzyko chorób, w szczególności nowotworów.* Liderami projektu są naukowcy: prof. Jan Dumański z Wydziału Immunologii, Genetyki i Patologii Uniwersytetu w Uppsali oraz prof. Arkadiusz Piotrowski z Wydziału Farmaceutycznego. ■

KONTAKT

mab@gumed.edu.pl
tel. 58 349 18 53 lub 58 349 18 52
https://mab3p.gumed.edu.pl/52145.html

Kadry GUMed

TYTUŁ NAUKOWY PROFESORA NAUK MEDYCZNYCH I NAUK O ZDROWIU ORAZ STANOWISKO PROFESORA OTRZYMALI:

prof. dr hab. Mariusz Adamek
prof. dr hab. Jacek Sein Anand

NA STANOWISKU ADIUNKTA ZATRUDNIONO

dr Dorotę Pieśniak

ZMIANY NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH W GRUPIE PRACOWNIKÓW NIEBĘDĄCYCH NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI

Z dniem 1.08.2020 r. inż. Mikołajowi Burce powierzono stanowisko zastępcy kierownika Działu Gospodarczego.

Z dniem 1.09.2020 r. prof. dr. hab. n. farm. Tomaszowi Bączkowi powierzono stanowisko kierownika Biura ds. IDUB w Biurze ds. Programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza.

Z dniem 28.08.2020 r. pracę w Uczelni zakończyła mgr Teresa Sawa, kierownik Działu Kadr.

Z dniem 1.09.2020 r. mgr Katarzynie Trun powierzono stanowisko kierownika Działu Kadr.

→

JUBILEUSZ DŁUGOLETNIEJ PRACY
OBCHODZĄ:

20 lat prof. dr hab. Tomasz Bączek
mgr Andrzej Bocian
Barbara Górka
prof. dr hab. Marcin Gruchała
mgr Małgorzata Grzenkowicz-Stupak
mgr filol. Magdalena Kruk-Pedersen
dr n. med. Magdalena Lemska
mgr Dorota Małż
mgr biol. Paweł Musiał
dr hab. Anna Paprocka-Lipińska
dr n. farm. Marcin Płaczek
dr n. med. Maria Porzezińska
dr hab. Iwona Rybakowska
dr hab. Danuta Siluk

25 lat dr farm. Monika Gajewska
dr n. med. Areta Hebanowska
dr hab. Dariusz Jagielak
dr hab. Patrycja Koszałka
mgr Marzena Landowska
dr n. farm. Piotr Migas
dr hab. Ilona Olędzka
dr hab. Ewa Stelmańska
prof. dr hab. Edyta Szurowska
dr hab. Małgorzata Świątkowska-Freund, prof. uczelni
Barbara Tylek

30 lat prof. dr hab. Maria Dębska-Ślizień
dr med. Andrzej Jasiński
prof. dr hab. Ivan Kocić
prof. dr hab. Ewa Król
dr n. med. Małgorzata Lemka
mgr Renata Nowak
mgr filol. Barbara Stus

35 lat dr hab. Zyta Banecka-Majkutewicz
mgr Grażyna Myrda
dr n. med. Izabela Oleszkiewicz
prof. dr hab. Ryszard Smoleński
dr n. med. Tadeusz Wołowski

40 lat dr n. med. Elżbieta Grubska-Suchanek
dr hab. Krystyna Serkies, prof. uczelni

45 lat dr n. med. Grażyna Kotlarz

PRACĘ W UCZELNI
ZAKOŃCZYLI:

Wanda Adamczyk
dr med. Konrad Boblewski
lek. Alan Majeranowski
Jadwiga Pijewska
Ewa Pytel
mgr Teresa Sawa

Z GŁĘBOKIM ŻALEM ZAWIADAMIAMY, ŻE

24 sierpnia 2020 r. zmarła

DR N. FARM. DANUTA ZIMNA

Emerytowany starszy wykładowca Katedry i Zakładu Chemii Analitycznej Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej w Gdańsku. Całe swoje życie zawodowe związała z Wydziałem Farmaceutycznym AMG. Po ukończeniu studiów 20 grudnia 1965 r., w okresie od 1 marca do 30 grudnia 1966 r. uczestniczyła w Asystenckich Studiach Przygotowawczych AMG, po czym 1 stycznia 1967 r. podjęła pracę jako asystent naukowo-techniczny w ówczesnej Katedrze Chemii Nieorganicznej i Analitycznej Wydziału Farmaceutycznego AMG, kierowanej przez prof. Stanisława Ostrowskiego. Awansowała kolejno na stanowiska asystenta (1 październik 1967 r.), starszego asystenta (1 październik 1969 r.), adiunkta (1 wrzesień 1975 r.) i starszego wykładowcy (1 październik 1987 r.). Prowadziła zajęcia dydaktyczne z zakresu analizy jakościowej i ilościowej oraz zajmowała się badaniem wód ujściowych Wisły i przybrzeżnych Bałtyku. Na podstawie rozprawy doktorskiej *Badania nad formami żelaza w wodzie Wisły i w przybrzeżnej wodzie morskiej* uzyskała 20 maja 1975 r. stopień doktora nauk farmaceutycznych. Po doktoracie zajęła się kinetyką ekstrakcji wybranych pierwiastków z roślinnych surowców leczniczych. Dr D. Zimna miała w swoim dorobku 30 pozycji, w tym artykuły naukowe w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych. Do szczególnych osiągnięć dr D. Zimnej należy współautorstwo dwóch skryptów dla studentów, za które została wyróżniona zespołowymi nagrodami Rektora AMG. Jest również współautorką podręcznika akademickiego wydanego w 1997 r. przez Wydawnictwo Naukowo-Techniczne w Warszawie, wyróżnionego nagrodą Ministra Zdrowia. O aktualności treści zawartych w tym podręczniku świadczą jego kolejne wydania, w 2015 r. ukazało się wydanie trzecie. Dr D. Zimną wyróżniono również za działalność na rzecz Uczelni, między innymi Złotym Krzyżem Zasługi (1988 r.) oraz Medalem 50-lecia AMG (1995 r.). Po przejściu na emeryturę 31 stycznia 1999 r., dr D. Zimna nie zerwała kontaktu z Uczelnią. Prowadziła realizowane na Wydziale Farmaceutycznym zajęcia z analizy leków dla słuchaczy Wojewódzkiego Zespołu Szkół Policealnych w Gdańsku. Ostatecznie zakończyła pracę w 2012 r.

Z wielkim smutkiem i żalem żegnamy cenionego nauczyciela akademickiego, wychowawcę wielu pokoleń farmaceutów, wielkiej skromności i życzliwości Człowieka, serdeczną Koleżankę i Przyjaciela. ■

Centrum Medycyny Rodzinnej

LEK. GRAŻYNA DIJAKIEWICZ
Prezes Zarządu Centrum
Medycyny Rodzinnej GUMed

Z powodu związków z Uczelnią oraz Uniwersyteckim Centrum Klinicznym, Centrum Medycyny Rodzinnej jest unikatową przychodnią. Sprawujemy opiekę profilaktyczną nad pracownikami GUMed, którzy w większości, najczęściej wraz z rodzinami, są naszymi pacjentami w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Są nimi także pracownicy UCK oraz studenci kierunków medycznych. Jesteśmy bazą odbywania praktyk wakacyjnych, staży podyplomowych oraz specjalizacyjnych w zakresie medycyny rodzinnej i pediatrii, co zostało potwierdzone uzyskaniem stosownej akredytacji. Bierzemy udział w projektach badawczych GUMed, np. PolSenior, Centrum Geriatrii – współfinansowane przez UE, a obecnie w projekcie Międzynarodowej Agendy Badawczej i Medycyny Translacyjnej GUMed. W najbliższej perspektywie planujemy rozwój e-przychodni, czyli teleporad, e-recept, e-skierowań itp.

Przyszłością jest opieka koordynowana, niestety sytuacja epidemiczna spowodowała wstrzymanie wdrożenia tego systemu. Obecnie, w obliczu trwającej pandemii, uwagę skupiamy

Historyczny budynek główny dawnego Szpitala Miejskiego w Gdańsku jest dziś siedzibą Centrum Medycyny Rodzinnej

na zapewnieniu naszym pacjentom i pracownikom maksymalnego sanitarnego bezpieczeństwa. Oprócz standardowych środków ochrony osobistej zakupiliśmy urządzenia Air Sterile do gabinetów zabiegowego i szczepień oraz 8 zestawów Versaflo dla pracowników mających bezpośredni kontakt z pacjentem. Pracujemy w reżimie sanitarnym, co spotyka się z pełną akceptacją i zrozumieniem ze strony naszych pacjentów.

W naszej opinii sukces CMR, a pamiętajmy, iż powstało i rozwijało się ono *de novo* a nie na bazie rejonowej przychodni, był możliwy dzięki wyjątkowo dobrej współpracy i wsparciu ze strony władz Uczelni i kierownictwa UCK. Liczymy na dalszą, równie owocną współpracę w następnych latach. ■

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne

podsumowanie działalności za rok 2019/2020

JAKUB KRASZEWSKI
Dyrektor naczelny UCK

Minął kolejny rok funkcjonowania Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. To czas intensywnego rozwoju i pierwszy rok działalności w nowym obiekcie. O największych wyzwaniach i sukcesach tego okresu opowiada Jakub Kraszewski, dyrektor naczelny UCK.

Rok 2020 jest dla wielu Klinik pierwszym rokiem naszej działalności w nowym obiekcie, to czas stabilizacji, okrzepnięcia po przeprowadzce. To również czas, w którym stawiamy czoła pandemii koronawirusa, a także obserwujemy intensywny rozwój w wielu dziedzinach, który jest możliwy dzięki wsparciu władz Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

WYZWANIA PANDEMII

Największym wyzwaniem i jednocześnie cieniem, który położył się na naszej działalności, jest oczywiście pandemia COVID-19. Kluczowe w tym okresie było i nadal jest zabezpieczenie naszych pacjentów i personelu przed koronawirusem. Na sytuację epidemiologiczną zareagowaliśmy bardzo szybko: wprowadzeniem punktów pomiaru temperatury, wprowadzeniem obszarów obserwacyjno-izolacyjnych dla KOR-u czy też oddziałów buforowych dla przyjęć planowych. To tylko niektóre z zastosowanych rozwiązań. Wprowadzeniem procedur wyprzedzaliśmy pewne działania, które były zalecane przez konsultantów i administrację medyczną w Polsce.

Przy okazji pandemii rozwinęliśmy działalność laboratorium wirusologicznego, które dzięki determinacji zespołu udało nam się uruchomić w ciągu trzech dni. Pracujemy nad adaptacją innych testów dostępnych na rynku do posiadanych przez nas analizatorów, wykorzystywanych do rutynowej pracy diagnostycznej. Dokonaliśmy również wielu zakupów nowej aparatury oraz materiałów do badań. Pozwoliło nam to zwiększyć liczbę wykonywanych testów na dobę, jak również uniezależniło nas od jednej, konkretnej metodyki oraz dostawców i producentów testów. Nasza Pracownia Diagnostyki Molekularnej Wirusa SARS-CoV-2 wykonuje ok. 20% wszystkich badań na dobę w woj. pomorskim. Wyniki otrzymywane są po kilku godzinach, a w krytycznych sytuacjach nawet po ok. 45 minutach, a wszystko to na najwyższym, światowym poziomie. Oprócz laboratorium UCK zaangażowało się także w koordynacje centrów testowych w kierunku COVID-19 przy Stadionie Energa Gdańsk oraz Uniwersytecie Gdańskim, natomiast nasze *call center* obsługuje również punkty w Gdyni, Słupsku i Chojnicach.

Ze względu na epidemię wiele naszych projektów zostało wstrzymanych, np. wymiana międzynarodowa w Centrum Chorób Rzadkich, planowane konferencje europejskie. Nasz udział w inicjatywach uniwersyteckich także musiał zostać ograniczony. To czas trudny, ponieważ większość placówek ochrony zdrowia częściowo lub całkowicie zawiesiła swoją działalność. W związku z czym notujemy znaczny napływ chorych do oddziału ratunkowego i na nasze oddziały szpitalne. To wyzwanie, z którym się aktualnie mierzymy. Natomiast patrząc na dane statystyczne w okresie, kiedy wprowadzono totalny *lockdown*, Szpital przyjął o prawie 10% więcej pacjentów onkologicznych w porównaniu do tego samego okresu roku poprzedniego. Już w ciągu miesiąca zaczęliśmy wznawiać normalną pracę. UCK nigdy nie zatrzymało swo-

→

Punkt *walk-thru* w Gdańsku

jej działalności, natomiast były pewne ograniczenia, które na przełomie maja i czerwca zaczęliśmy znosić. W tej chwili Szpital działa, stosując wszelkie przeciwcovidowe środki zabezpieczeń.

TRANSPLANTOLOGIA I ONKOLOGIA

Kontynuujemy rozwój naszych programów transplantacyjnych oraz działania dotyczące leczenia nowotworów. To dwa kluczowe obszary strategicznego funkcjonowania Szpitala, jeśli chodzi o dorosłych. Warto podkreślić, że zwiększyła się liczba transplantacji, wzmocnił się program przeszczepów wątroby i płuc. Zdynamizował się program transplantacji serc, mamy także bardzo dobre wyniki w transplantacji szpiku. Jesteśmy liderem w transplantacji nerek. Jako jedyni w Polsce wykonywaliśmy przeszczepy wysp trzustkowych, które zostały wstrzymane na czas epidemii. W poprzednim roku okazało się, że powstały niedawno Bank Tkanek i Komórek już niedługo nie będzie w stanie zabezpieczać naszej działalności transplantacyjnej – to pokazuje, jak dynamicznie rozwijały się te dziedziny w Szpitalu.

Dr hab. M. Bieniaszewska z pacjentem po transplantacji szpiku

Transplantacje w UCK. Dane na dzień 31.08.2020 r.

LATA	serce	szpik	rogówka	nerka	płuca	wątroba	wyspy trzustkowe
2006	1	31	91	87			
2007	1	28	65	76			
2008	2	53	51	67			
2009	6	57	74	97			
2010	5	68	43	84			
2011	4	67	39	94			
2012	5	80	14	110			
2013	5	77	40	116			
2014	4	85	57	96			
2015	10	81	56	112			
2016	3	98	72	101			
2017	2	107	90	125			
2018	7	128	79	95	4	4	1
2019	16	137	72	113	12	11	5
2020	11	87	55	61	9	38	0
SUMA	82	1184	898	1434	25	53	6

UCK z lotu ptaka | źródło zdjęcia – UCK

W 2019 r. zabiegaliśmy, a uzyskaliśmy w roku 2020 tytuł Wojewódzkiego Centrum Onkologicznego w ramach sieci onkologicznej. To bardzo istotny projekt z perspektywy Szpitala, dzięki któremu weszliśmy w pilotaż sieci onkologicznej, co daje nam możliwość zbierania informacji o wszystkich zdarzeniach onkologicznych na Wybrzeżu. Uzyskaliśmy z NFZ dodatkowe środki na prowadzenie tych rejestrów. Pilotaż ten ma na celu wypracowanie rozwiązań usprawniających opiekę nad pacjentami onkologicznymi w Polsce.

SKOORDYNOWANA OPIEKA MEDYCZNA

Chcąc zapewnić naszym pacjentom jak najbardziej kompleksową diagnostykę i leczenie, wdrażamy multidyscyplinarne centra diagnostyczno-terapeutyczne. Aktualnie w UCK funkcjonują już Centrum Leczenia Chorób Piersi, Centrum Leczenia Raka Prostaty, Centrum Leczenia Nowotworów Wątroby. W październiku 2019 r. odbyła się inauguracja Centrum Leczenia Nowotworów Otrzewnej, natomiast od maja 2020 r. działa Centrum Leczenia Raka Tarczycy. Trwają ustalenia odnośnie powołania Centrum Leczenia Czerniaka oraz Centrum Leczenia Jelita Grubego.

Warto także wspomnieć o programie trombektomii mechanicznej, w ramach którego w grudniu 2018 r. przyznano nam pilotaż. Rozpoczęliśmy leczenie udarów niedokrwiennych mózgu metodą trombektomii mechanicznej już w 2015 r., jako jeden z pierwszych ośrodków w kraju. W tym samym roku UCK wypracowało system dostępu do tej metody terapeutycznej 24 h/7 dni w tygodniu potencjalnie dla wszystkich pacjentów regionu (ośrodków z tak funkcjonującym systemem jest w tej chwili w Polsce tylko kilka). To bardzo dynamicznie rozwijające się przedsięwzięcie.

INWESTYCJE

Trwa II etap budowy Centrum Medycyny Nieinwazyjnej. W przyszłym roku wszystkie kliniki dla dorosłych funkcjonujące w starych budynkach zostaną przeniesione do nowej lokalizacji. Tymczasem wykonano remont II piętra bud. nr 4 na potrzeby Kliniki Neurologii Dorosłych, co umożliwiło oddanie Uczelni budynku nr 15. Przenieśliśmy także Klinikę Chorób Wewnętrznych i Geriatrii piętro niżej, poprawiając jej warunki lokalowe. Scentralizowaliśmy jednostki administracyjne zaangażowane w proces przyjęcia pracownika do UCK w budynku nr 6. Poza tym pozyskaliśmy środki i rozpoczęliśmy inwestycję dotyczącą Oddziału Geriatrycznego w budynku nr 4, a także rewitalizację oraz termomodernizację budynku nr 3. Konsekwentnie odnawiamy zabytkową bazę dolnego tarasu. W tej chwili złożyliśmy projekty na modernizację budynków nr 4 i 9. Jeśli pozyskamy te środki, będziemy mieli całą zabytkową strukturę doprowadzoną do standardu współczesnego.

Pod koniec 2019 r. WOŚP sprezentowała Uniwersyteckiemu Centrum Klinicznemu jedyny na Pomorzu, wart 2 mln zł, inkubator do badań obrazowych z wykorzystaniem MR (rezonansu magnetycznego), co wpłynęło na możliwość utworzenia centrum diagnostyki obrazowej dla dzieci w budynku nr 3.

Inkubator od WOŚP do wykonywania badań w warunkach MR

Natomiast początek roku 2020 upłynął pod znakiem zabiegania przez Szpital o środki związane z prowadzonymi przez Uczelnię badaniami naukowymi. Tutaj także wspólnie odnieśliśmy sukces, uzyskując dla badaczy wywodzących się z UCK ponad 80 mln zł w formie różnego rodzaju programów badawczych, które będą wykonywane również na terenie naszej jednostki.

PROCES CYFRYZACJI SZPITALA

Kontynuujemy wdrożenia programów informatycznych i dążymy do pełnej cyfryzacji zapisu procesu medycznego. Kończymy wprowadzać system do elektronicznego obrotu leków w aptece, który również pozwoli nam zamknąć projekt elektronicznego zlecania leków w Szpitalu. Wprowadziliśmy szereg usprawnień, takich jak: nowy system parkingowy, system monitoringu sal bloku operacyjnego CMI, wdrożyliśmy *contact center* – profesjonalny system CRM, który prowadzi bazę dzwoniących pacjentów w powiązaniu z CliniNET. Dzięki tabletom funkcjonującym od niedawna w rejestracji CMN, pacjenci mają możliwość podpisania koniecznych zgód w formie cyfrowej. Wciąż wdrażamy nowe narzędzia do systemu elektronicznego obiegu dokumentów/faktur w administracji, nowe rozwiązania usprawniające pracę Szpitala.

FINANSE

Poprzedni rok był istotny także pod względem finansowej efektywności UCK. Odnotowaliśmy w swoich księgach nowe inwestycje, co wpłynęło na wynik Szpitala, a jednocześnie poprawiliśmy naszą ebitdę, która jest wskaźnikiem efektywności ekonomicznej działalności placówki. W stosunku do roku 2019 zwiększyliśmy ryczałt na realizację świadczeń o ponad 15 mln zł. Łącznie kwota, na którą został podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia, wzrosła – wartość początkowa z 2019 r. zwiększyła się tutaj o ponad 55 mln zł w porównaniu z rokiem obecnym.

Gala Liderzy Medycyny 2019

NAGRODY

Nasi pracownicy uzyskali wiele nagród i wyróżnień w zeszły roku – serdeczne gratulacje! Jesteśmy szczególnie dumni z prof. Małgorzaty Myśliwiec, ordynator Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii UCK, która została wyróżniona nagrodą Heweliusza, tzw. Gdańskim Noblem, w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych za wybitne osiągnięcia naukowe i wkład w rozwój polskiej nauki, a zwłaszcza dokonania w zakresie diagnostyki oraz terapii komórkowej dzieci z cukrzycą typu 1 we wczesnej fazie choroby.

Na początku tego roku jako dyrektor naczelny UCK zostałem wyróżniony nagrodą dla Menedżera Roku w konkursie Sukces Roku 2019 w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny. Nie byłoby to możliwe bez zaangażowania całego zespołu, z którym współpracuję, za co bardzo dziękuję. W tym miejscu chciałbym również podziękować wszystkim pracownikom UCK za cały poprzedni rok pracy, szczególnie tym zaangażowanym w budowanie bezpieczeństwa naszej placówki w czasie epidemii COVID-19. Wiem, że praca zwłaszcza w początkowym okresie pandemii wymagała szczególnego wysiłku. ■

fot. Sylwia Mierzewska / UCK

JAKUB KRASZEWSKI

Nagrody jubileuszowe UCK

JUBILEUSZ DŁUGOLETNIEJ PRACY OBCHODZĄ:

20 lat
Dorota Grabowska
Michał Makowiecki
Beata Skorupska

25 lat
Anna Burdzik
Wioletta Jurkiewicz
Agnieszka Klonowska
Aleksandra Kortas
Marlena Kubach
Sylwia Pać
Agnieszka Rybińska
Joanna Sikorska-Sak

30 lat
Kamila Bułaj
Anna Gacka
Kamila Homenda
Wiesława Kolaska
Jolanta Nowińska
Monika Paszko
Aldona Rogala
Izabela Skoniecka-Landowska
Bożena Skwierawska
Marzena Tecław
Bożena Zaborowska

35 lat
Beata Blok
Adamina Dudek
Jolanta Kryza
Mirosława Łaga
Urszula Nowicka
Grażyna Otta
Lucyna Szumacher-Sharma
Ewa Wesołowska

40 lat
Alicja Czerwińska
Elżbieta Gębska
Jolanta Skalska

Z Rektorem Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o czasach studenckich

Rozmawiają Karolina Hecold i Oliwia Rak

Rektor GUMed prof. Marcin Gruchała z redaktorkami naczelnymi działu studenkiego *Gazety GUMed* (od lewej: Oliwia Rak i Karolina Hecold)

Od początku swojej kariery naukowej jest Pan związany z naszą Uczelnią. Dlaczego wybrał Pan studia medyczne? Co sprawiło, że podjął Pan decyzję o byciu lekarzem?

Osobiście nie miałem żadnych problemów z podjęciem tej decyzji. Od przedszkola wiedziałem, że chcę być lekarzem. W szkole podstawowej interesowałem się biologią, co przełożyło się na wybór klasy biologiczno-chemicznej w I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Jana III Sobieskiego w Wejherowie. Zawsze interesowała mnie biologia i kwestie poznania tajemnic związanych z życiem. To później zadecydowało o tym, że chciałem rozwijać się naukowo. Nie tylko interesowało mnie samo wykonywanie zawodu lekarza, ale też poznawanie prawdy o życiu, jego istocie, czyli prowadzenie badań w zakresie medycyny. Na pewno nie była to decyzja pochopna, nieprzemyślana. Ten zawód zawsze mi się podobał, jednak żyłem jego wyobrażeniem. Nikt z moich bliskich nie był związany z tą branżą, rodzice nie byli lekarzami. Stykałem się z tym środowiskiem wyłącznie w roli pacjenta. Informacji dostarczały także filmy, jak na przykład *Szpital na peryferiach* czy dużo później bardzo popularny serial *Ostry dyżur*.

Co zadecydowało o wyborze specjalizacji?

O tym, że zostałem kardiologiem zadecydowało seminarium, które dotyczyło wad serca. Prowadził je dr Waldemar Ślizień, nefrolog, który wykładał patofizjologię. Doktor przedstawił nam wady serca, logicznie i niezwykle ciekawie. Wytłumaczył, że z samej patofizjologii wynikają wszystkie objawy przedmiotowe, podmiotowe i dalszy sposób leczenia. Pomyślałem, jako osoba nielubiąca uczyć się na pamięć, że jest to coś dla mnie. W kardiologii wystarczy zrozumieć istotę choroby i na tej podstawie będzie można wywnioskować, jakie będzie miała objawy oraz jakie zastosować leczenie. Bardzo mi się to spodobało.

Wielkim przeżyciem dla studenta medycyny są pierwsze zajęcia z anatomii, wokół nich narasta wiele mitów i obaw. Jak wyglądały te zajęcia w czasach Pana studiów? Jak były prowadzone?

Myślę, że to się nie zmieniło na przestrzeni lat. Niewątpliwie jest to przedmiot, który wzbudza duże emocje. Studenci szczególnie przeżywają pierwszy kontakt z ciałem zmarłego

→

Prof. Olgierd Narkiewicz, jeden z ówczesnych nauczycieli akademickich prof. Gruchały | fot. z zasobów www.capk.pl

– to nowe doświadczenie; z reguły nikt nie ma wcześniej z tym do czynienia. Jednak system, który obowiązywał, stopniowo wprowadzał nas oraz oswajał z kontaktem z prosektorium. Pierwsze zajęcia omawiały osteologię, czyli uczyliśmy się całego kośćca, a pierwsze kolokwium dotyczyło szkieletu. Wszyscy baliśmy się anatomii, gdyż należała do najtrudniejszych przedmiotów na studiach. Sposób nauczania przez profesora Olgierda Narkiewicza był logiczny, jednak liczba nazw polskich oraz łacińskich była przytłaczająca. Zresztą już sama nauka łaciny była wyzwaniem. Na szczęście większość z nas poradziła sobie z tym przedmiotem. Natomiast system oceniania był podobny do dzisiejszego. Kolokwia praktyczne, to szpilki powbijane w struktury, przejście z ograniczonym czasem, a do tego teoretyczna część, czyli zadania typu wymień od lewej do prawej, przeprowadź krew, impuls itp.

Studia medyczne to wiele lat trudnej nauki. Mnogość zajęć, godziny spędzone w aulach wykładowych. O części z nich szybko zapominamy, jednak niektóre łączą się z niezwykłymi wspomnieniami. Które zajęcia szczególnie zapadły Panu w pamięć? Którzy wykładowcy byli charyzmatyczni oraz dlaczego pozostali w Pana pamięci?

Bardzo pozytywnie wspominam patofizjologię, choroby wewnętrzne, w szczególności kardiologię. W pamięć zapadła mi immunologia na pierwszym roku prowadzona przez profesor Jolantę Myśliwską. Był to przedmiot, który jako pierwszy miał coś wspólnego z prawdziwą medycyną, uczyliśmy się o chorobach i odporności. To był ogromny kontrast w stosunku do chemii, anatomii czy histologii. Immunologia była niejako objawieniem dla nas, bo wiązała się bezpośrednio z medycyną. Inspirowała mnie również patofizjologia prowadzona przez profesora Juliana Stolarczyka. Profesor miał niesamowitą charyzmę, przeprowadzał ciekawe wykłady, na które przez cały rok chodziliśmy, pomimo że za moich czasów już istniało ksero.

Z perspektywy lat widzimy wielki postęp technologiczny, trudno wyobrazić nam sobie zajęcia bez prezentacji czy Internetu. Jakich materiałów dydaktycznych używali prowadzący? Czy różnią się one w znaczny sposób od tych wykorzystywanych obecnie?

Używaliśmy prezentacji, jednak narzędzia techniczne były inne. Slajdy, czyli wyświetlane obrazki przy pomocy rzutnika, przygotowywała specjalna pracownia fotograficzna, do której zanosiło się wydrukowane materiały. Były to materiały dydaktyczne, preparaty mikroskopowe, schematy, które przenoszono na slajdy. Bardzo dużo wykładów było prowadzonych właśnie w tej formie. Dzisiaj tę funkcję spełniają prezentacje wykonane w programach, takich jak PowerPoint. Specyficzne były wykłady z biochemii, ponieważ w trakcie zajęć wykładowca pisał reakcje na tablicy – syntezy cholesterolu, hormonów sterydowych. W ten sposób powstawał wykład. Dzisiaj rzadziej to tak wygląda. Istniał też epidiaskop. Wykładowca pisał mazakiem na folii, a treści układem optycznym były wyświetlane na ekranie. Zdarzały się też wykłady, na które przyprowadzano pacjentów, żeby zademonstrować pewne widoczne objawy, takie jak zmiany skórne. Dzisiaj nie jest to możliwe ze względu na prawa pacjenta.

Czy dzisiejsze Centrum Symulacji Medycznej spełnia właśnie taką rolę? Oswaja i przygotowuje przyszłych lekarzy na kontakt z pacjentem, objawami choroby?

Symulacja to nauka o umiejętności. W tym celu używaliśmy manekinów, które służyły do ćwiczeń resuscytacji, ale bez możliwości intubacji. Gdy pojawił się Internet, ale to było dużo, dużo później, gdy byłem doktorantem, to można było korzystać z materiałów odsłuchowych.

Jak wyglądał kontakt z wykładowcami, gdy był Pan studentem? Dzisiaj, szczególnie w czasach pandemii nie wyobrażamy sobie uczelni bez kontaktu mailowego. Wielu wykładowców zwyczajnie nie ma czasu, żeby odpowiedzieć na wszystkie pytania w czasie wykładu.

Wykładowcy byli dostępni, jednak ta dostępność odbywała się na poziomie, który wtedy był możliwy. Wiele kwestii zarówno studenckich, jak i naukowych omawialiśmy bezpośrednio po wykładzie. Chodziło się do gabinetów, rozmawiało, nigdy

→

nie spotkałem się z tym, żeby profesor mnie nie przyjął. Z racji tego, że świat działał wolniej, nauczyciele mieli więcej czasu, żeby przyjmować studentów.

Jak wyglądała relacja profesor – student? Czy zmieniła się znacząco na przestrzeni lat?

Mieliśmy ogromny szacunek dla profesorów, uważaliśmy, że są to niedoścignione w swojej mądrości osoby, jednak wydaje mi się, że dzisiaj też istnieje duże poważanie wykładowców. Faktycznie obecnie rozmowy są prowadzone bardziej bezpośrednio. Pamiętam egzamin u profesora Mariusza Żydowo z biochemii. Był to bardzo przyjemny egzamin, który odbywał się w przyjaznej atmosferze. Profesor potrafił bardzo szybko rozładować nasze napięcie. Pamiętam też egzaminy, które odbywały się z trzęsącymi rękoma, a profesor krzyczał. W dzisiejszych czasach, zresztą słusznie, takie zachowanie skutkowałoby skargą do dziekana. Relacja profesor – student powinna być partnerska.

Jak wyglądało życie studenckie, gdy Pan studiował? Jak studenci spędzali swój czas wolny? Gdzie się najczęściej spotykali?

Mieliśmy Klub *Medyk*. Co ciekawe, wyglądał zupełnie tak samo, jak teraz. Przynosiliśmy różne rzeczy na imprezy, bo nie było możliwości, żeby coś zamówić. Ktoś zrobił sałatkę, ktoś przyniósł talerze albo napoje. Studenci organizowali też imprezy w akademikach, podobnie jak obecnie. Różniło nas to, że my musieliśmy się umówić odpowiednio wcześniej, żeby zorganizować sobie spotkanie, bo nie mieliśmy telefonów komórkowych ani Internetu. Dzwoniliśmy do domu albo znajomych z automatów telefonicznych. Studenci zawsze wiedzieli, który automat w okolicy jest zepsuty i że jak się włoży do niego kartę lub monetę, to będzie działać bez końca. Ta informacja rozchodziła się błyskawicznie.

Jak wyglądały praktyki wakacyjne? Jaki był zakres obowiązków studenta i jakie możliwości?

Wszystkie praktyki wakacyjne odbywałem w szpitalu w Wejherowie. Wyglądały podobnie jak obecnie. Po pierwszym roku mieliśmy praktykę pielęgniarską, uczyliśmy się wykonywać iniekcje, pobierać krew, zakładać opatrunki. Na praktykach mogliśmy robić dużo, bo nie było możliwości nauki na symulatorach. Uczyliśmy się tylko na pacjentach, oczywiście zawsze pod nadzorem lekarza. Często dostawaliśmy możliwość asystowania do zabiegów chirurgicznych, zaszywania pacjenta, intubacji.

Jakie wówczas działały organizacje studenckie i koła naukowe? Czy należał Pan do któreś z nich? Jakie możliwości oferowały?

Od I roku studiów działałem w studenckim ruchu naukowym, ponieważ interesowałem się immunologią. Dołączyłem do koła naukowego prowadzonego przez prof. Myśliwską i właściwie uczestniczyłem w nim do IV roku studiów. Na IV roku studiów zapisałem się do koła kardiologii – bardzo zaangażowałem się w jego działalność. Organizowaliśmy pierwsze konferencje naukowe STN-u. Mam w domu książkę abstraktów z pierwszej konferencji STN, na której prezentowałem wyniki swoich badań. Koło co roku organizowało Ogólnopolską Konferencję Kardiologiczną – najstarszą konferencję studencką w Polsce. Brałem udział w jej organizacji od 5 edycji, a teraz mamy już 32. Potem jako doktorant byłem wieloletnim opiekunem tego Koła, aż do momentu objęcia stanowiska prorektora do spraw studenckich.

Jakie były możliwości rozwoju studentów medycyny, a jakie są teraz?

Na pewno brakowało nam możliwości wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus. Moim marzeniem było zobaczyć, jak wygląda nowoczesny szpital w rozwiniętym kraju. Jako student VI roku wyjechałem na konferencję do Berlina. Tam pierwszy raz w życiu zobaczyłem nowoczesny, dobrze wyposażony szpital i bibliotekę uniwersytecką, w której były wszystkie książki, jakie chciałem. Wtedy dostęp do fachowej literatury w Polsce był ograniczony, bo biblioteki nie były odpowiednio finansowane. Kiedy zrobiłem listę książek, których potrzebowałem do prac naukowych, to w naszej bibliotece znalazłem tylko kilka pozycji z tej listy. Byłem w szoku, gdy poszedłem do biblioteki w Berlinie i okazało się, że mogę znaleźć każdą książkę, której potrzebuję. Wydałem wtedy majątek na ksero. Teraz studenci mogą bez problemu skorzystać z dobrze wyposażonej biblioteki, Internetu i pojechać na część studiów za granicę.

Co oznacza dla naszej Uczelni uzyskanie tytułu uczelni badawczej?

Przyznanie Gdańskiemu Uniwersytetowi Medycznemu statusu uczelni badawczej to wielki dowód uznania na polu dydaktycznym i badawczym. Dzięki temu pojawią się dodatkowe środki dla Uczelni, z których będą mogli skorzystać studenci, szczególnie ci, którzy zainteresowani są udziałem w projektach badawczych. Przewidziane są konkursy na granty studenckie i udział studentów w projektach naukowych.

Cieszę się, że nasza Uczelnia jest doceniana i od kilku lat wypada bardzo dobrze w rankingach ogólnopolskich oraz międzynarodowych. W tym roku mamy więcej kandydatów na studia niż kiedykolwiek. A to oznacza, że będziemy mieć dużo dobrych studentów, których część będzie w przyszłości naszymi pracownikami, część pójdzie w świat i będzie świadczyć o wysokim poziomie naszej Uczelni.

Dziękujemy za rozmowę, życzymy sukcesów w kolejnej kadencji! ■

A gdyby tak zacząć żeglować...

Z Alicją Bielachowicz, zastępcą kapitana Sekcji Żeglarskiej AZS GUMed rozmawiała Karolina Hecold

Jakie wydarzenia organizowała Sekcja Żeglarska w poprzednim roku akademickim?

Od listopada do stycznia organizowaliśmy comiesięczne spotkania pod hasłem *Żeglarstwo dla Żółtodziobów*, które miały zachęcić do żeglowania początkujące osoby. Nasi prelegenci opowiadali o teorii żeglarstwa, nawigacji, bezpieczeństwie na wodzie i Gdańskiej Szkole pod Żaglami. Zależało nam na przedstawieniu wszystkich form żeglarstwa: sportowego, rejsowego, a także pracy przy naprawie jachtów (w czasie restrykcji spowodowanych koronawirusem, Michał Korzeniowski – członek naszej Sekcji nie przerywał remontu *Chrobaty*).

W styczniu współpracowaliśmy z WOŚP w akcji *Wiatr w żagle*. Naszą działalność po okresie obostrzeń wznowiliśmy udziałem w Regatach Środowych organizowanych przez GCS Yachting w Sopocie oraz organizacją obozów żeglarskich na Mazurach. W sierpniu dwie nasze załogi wzięły udział w Akademickich Mistrzostwach Pomorza w Rewie. Na początku września jedna załoga startowała w Akademickich Mistrzostwach Polski w Wilkasach. W sekcji ciągle się dzieje! Koronawirus nie zatrzymał naszej działalności. Bardzo się z tego cieszę i dziękuję prezesowi KU AZS GUMed Mateuszowi Czajkowskiemu oraz doktorowi Dariuszowi Łyżwińskiemu z Centrum Sportu za wsparcie w organizacji naszych wyjazdów sportowych w okresie pandemii.

Jak wyglądają obozy żeglarskie, które co roku organizujecie? Gdzie odbył się wyjazd na obóz żeglarski w tym roku?

Obóz żeglarski odbył się na Mazurach. Wystartowaliśmy z Giżycka, a potem żeglowaliśmy przez jeziora: Bełdany, Śniardwy i Dargin. Spaliśmy w dobrze wyposażonych marinach, ale też „na dziko", czyli cumowaliśmy łódki przy brzegu, z daleka od jakiejkolwiek cywilizacji. Byli z nami studenci oraz absolwenci z wielu kierunków GUMed i nasi znajomi z innych uczelni. Wymiana doświadczeń (i to nie tylko tych żeglarskich) była niesamowita! Nasze obozy to w dużej części integracyjne rejsy. Oprócz żeglowania, odpoczywamy w gronie znajomych. Zapraszam na kolejny obóz żeglarski za rok! Nie bójcie się wybrać z nami bez znajomych.

Dlaczego warto dołączyć do Sekcji Żeglarskiej GUMed? Czy trzeba mieć zrobiony patent?

Każdy może dołączyć do naszej Sekcji. Nie trzeba mieć patentu żeglarskiego. W naszej Sekcji mamy kilku instruktorów, którzy chętnie pomogą w szkoleniu na patent. Zapraszamy do Sekcji zarówno doświadczonych żeglarzy rejsowych, żeglarzy sportowych, jak i tych, którzy dotąd z żeglarstwem nie mieli nic wspólnego. Zapraszamy osoby ze wszystkich kierunków, roczników oraz studentów English Division.

Gdzie możemy śledzić wasze akcje i wydarzenia?

Nasze poczynania możecie śledzić na grupie na Facebooku – **Sekcja Żeglarska AZS GUMed**. Udostępniamy tam wszystko co robimy, także aktywności niezorganizowane z ramienia Sekcji. Przez tę grupę szukamy załogantów na regaty, osób, które mają ochotę na wspólne pływanie w weekend, pożyczamy sztormiaki, chwalimy się swoimi osiągnięciami. Zebrała się nam duża ekipa, a to wspaniale, bo każdy wnosi coś nowego. Dzięki Sekcji wielu studentów naszej Uczelni po raz pierwszy pojechało na rejs na Mazurach, rejs morski czy wystartowało w regatach. Nikt nie żałuje, że dołączył do naszej Sekcji. Mogę pod tym zdaniem zebrać mnóstwo podpisów. ■

How to Detox from Distraction - A Practical Guide

SHAN ALI
6th year MD student

Effective studying is only possible if you have minimized your distractions. Here is a list of my practical tips regarding your smartphone, computer and wardrobe that can help you to focus on what is important.

SMARTPHONE

- Change your phone settings to black & white display. This way apps cannot use bright and warm colors to tempt you into clicking on their app (think of the Instagram app that looks so visually appealing with all the warm red and orange colors). Every smartphone has this feature and you can easily see how to do this online.
- Turn off all push notifications, except message notifications (e.g. Whatsapp, Messenger).
- Delete all games, Facebook, Instagram, Youtube, Twitter and LinkedIn from your phone as they are time wasters.
- Remove any news apps from your phone. The news is often emotionall-charged and distracts you from studying. Any truly important news you will hear from your friends and local authorities.
- Set a plain black background for your phone wallpaper. This will make your phone less appealing to look at, thus less distracting.

COMPUTER

- YouTube will be helpful for your studies. I suggest downloading the following extensions for the Chrome browser: *YouTube suggestion blocker* (so that YouTube doesn't tempt you into looking at its suggested videos), *comment blocker* (so you don't waste time reading comments), *auto-play stopper* (so that you do not get tempted to watch more videos than you intended) and *YouTube Time* (to limit the amount of time that you are able to spend on the site).
- Unfortunately, Facebook is difficult to delete because of the many school updates and events that are organized on it. However, you can limit the time you spend on this platform by downloading *Newsfeed Eradicator for Facebook* (another Chrome browser extension). This way you will only see messages and events.
- Download an adblocker for your browser so that you do not have to see annoying ads and so that you do not get tempted to make any unnecessary purchases.
- Download *f.lux*, a desktop application and the *dark reader* Chrome plugin to reduce eye strain when you use the laptop in the evening or night.
- If you have a streaming service subscription (e.g. Netflix, HBO, Hulu), cancel it.

WARDROBE

- Having to choose what to wear every day takes your attention away from studies. If you have just a few clothes, you completely remove that task. My suggestion is to have 10 shirts, 4 pairs of trousers and 1 winter jacket. They should all match each other. Donate the rest of your clothes.
- Have 4 pair of shoes: slippers for indoor wear, everyday walking shoes, exercise shoes and dress shoes for special occasions. Donate the rest.
- If there are any clothes that need to be hand-washed or require extra care when watching, donate them since you don't have extra brain space to worry about clothes.
- In today's age of technology, a person's attention and decision making may be nudged and manipulated by software design and computer algorithms. Therefore, I strongly believe that it is crucial for everyone to be cautious and conscious of where your attention goes. I personally follow all of the suggestions outlined above and can confirm that they reduce distractions and allow me to focus more on my academic and personal goals. ■

Stomatologia oczami studenta – *@stomatolook*

NATALIA KEMPA
Studentka III roku kierunku lekarsko-dentystycznego, twórca studygramu *@stomatolook*

Kiedy byłam jeszcze w liceum, potrzebowałam sporo motywacji, aby wziąć się za siebie i przysiąść do nauki. Ponadto w ostatniej klasie coraz silniej kiełkował w mojej głowie pomysł studiowania stomatologii. Na początku chciałam dowiedzieć się, na czym polega praca lekarza-dentysty oraz przede wszystkim, jak wyglądają takie studia, aby nie podejmować żadnej decyzji pochopnie. Pomyślałam, że skoro w Internecie jest prawie wszystko, to znajdę tam również informacje na temat studiowania na kierunku lekarsko-dentystycznym. Znalazłam wiele informacji o kierunku lekarskim, a na temat stomatologii nikt się nie wypowiadał. Postanowiłam to zmienić. Tak narodził się w mojej głowie pomysł na założenie konta *study*.

Od ponad 3 lat prowadzę na Instagramie konto o nazwie *@stomatolook*. Dzielę się na nim codziennością, z którą stykam się podczas studiowania, poradami dla młodszych kolegów i koleżanek, a także staram się od czasu do czasu przemycać wiedzę medyczną wyniesioną z zajęć na Uniwersytecie.

Jest to coś więcej niż posty z życia i piękne zdjęcia. Staram się, aby opis pod każdym zdjęciem był wyjątkowy i zawierał merytoryczne treści. Czasami opisuję dokładnie, jak wygląda dany przedmiot, piszę o tym, jakie przedmioty są w sesji. Znajdziecie tam również posty o praktykach wakacyjnych. W tym roku zaangażowałam się także w akcję *Dni otwartych online*, podczas których każdy, również ja, mógł opowiedzieć o swoim kierunku na koncie *@gumed*. Przeprowadziłam live ze studentami kierunku lekarsko-dentystycznego z całej Polski i koordynowałam wymyślony przez siebie projekt *#postawnastomę* zakładający powstanie foldera w formacie PDF, z którego można dowiedzieć się o różnych aspektach studiowania stomatologii w naszym kraju.

Wybrałam GUMed ze względu na lokalizację – położenie nad morzem. Ważnym aspektem było także sprawdzenie wyników Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego, w którego rankingu nasi absolwenci co roku plasują się na wysokich pozycjach. Szybko zauważyłam, że GUMed to nie tylko wykłady, seminaria i ćwiczenia. Pierwszy rok był trudny ze względu na konieczność przestawienia swojej „licealnej nauki na taką na studiach". Na drugim roku można było bardziej zaangażować się w różne uczelniane przedsięwzięcia. Już w październiku zapisałam się do SKN Chirurgii Stomatologicznej, dzięki któremu miałam okazję nie tylko poznać nowych ludzi, ale także uczestniczyć w kursach i szkoleniach wykraczających swoim zakresem poza program dla drugim roku studiów. Stałam się także aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii i dostałam się do jego lokalnego zarządu. Wspólnie z innymi członkami organizowaliśmy kursy, szkolenia czy akcje profilaktyczne.

W nowy rok akademicki wstępuję jako już nie tylko członek tych dwóch organizacji, o którym wspomniałam. W zarządzie PTSS powierzono mi funkcję wiceprezesa, natomiast w SKN Chirurgii Stomatologicznej zaproponowano mi „posadę" przewodniczącej. Jest to dla mnie ogromne wyróżnienie, kiedy ktoś dostrzega trud, jaki wkładasz w swoją pracę. Mam nadzieję, że w trakcie studiów, jak i po nich będę mogła rozwijać się w tym zakresie, który jest najbliższy mojemu sercu i najbardziej mnie interesuje, a Uczelnia nadal będzie mnie w tym wspierać. ■

https://www.instagram.com/stomatolook/

OHNE – marka modowa okazją do poruszenia ważnych dla świata tematów

JAKUB REDO
Student II roku psychologii zdrowia, właściciel marki OHNE

Jestem studentem psychologii zdrowia, poza moją główną pasją, jaką jest podjęty przeze mnie kierunek studiów, posiadam również inne zainteresowania, dzięki którym skutecznie rozwijam się na wielu płaszczyznach. W wieku 18 lat, razem z moim przyjacielem z liceum – Łukaszem, postanowiliśmy założyć własną markę odzieżową. Na początku temat był dla nas dosyć mocno abstrakcyjny i skomplikowany, jednak wraz z konsekwentnym pogłębianiem wiedzy w tym obszarze, podejmowaliśmy kolejne kroki przybliżające nas do celu. W wieku 20 lat staliśmy się dumnymi właścicielami marki OHNE, której głównym założeniem, oprócz produkowania jakościowych ubrań, było przekazywanie pewnych idei i myśli. Koncept firmy odzieżowej kształtującej umysły młodych ludzi i zwracającej uwagę na najważniejsze problemy współczesnego świata od samego początku był dla mnie ekscytujący. W ten sposób połączyłem moje dwie pasje – psychologię i produkcję ubrań.

Premiera pierwszej kolekcji odbyła się 28 marca 2020 roku. Ten dzień określam jako jeden z najbardziej stresujących w moim życiu – miesiące przygotowań, projektowania grafik, zamawiania i testowania odpowiednich materiałów – wszystkie te elementy przyczyniły się do powstania serii ubrań *GLOBAL WARMING* marki OHNE. Tematyka kolekcji, jak i sama nazwa wskazuje, dotyczyła problemu globalnego ocieplenia i wymierających z tego powodu gatunków, czyli obszar, który był nam bardzo bliski. Po okresie sprzedaży pierwszej kolekcji, jak również wielu lekcji wyciągniętych z tamtego doświadczenia, problematykę drugiej kolekcji postanowiłem oprzeć na temacie znacznie mi bliższym, ze względu na bezpośrednie powiązanie z psychologią.

TAKE RESPONSIBILITY to seria ubrań o tematyce odpowiedzialności, podkreślanej w ostatnich latach przez wielu słynnych psychologów społecznych, takich jak Jordan Peterson. Zainspirowany jego wykładami oraz książką przez niego napisaną, postanowiłem przekazać ideę wzięcia odpowiedzialności za własne życie, co osobiście uważam za fundament zdrowia psychicznego. Wyprodukowałem serię grafik oraz klip pro-

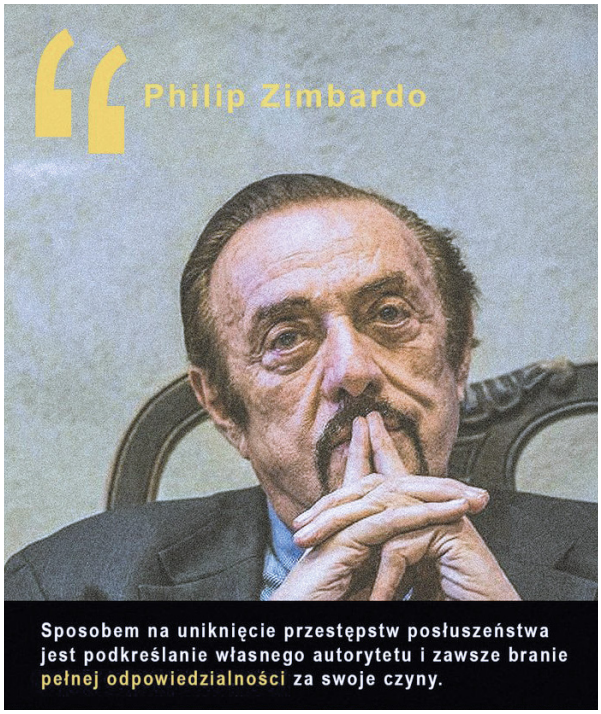

mocyjny, który w przystępny sposób nakreśla tematykę kolekcji, w którym występuje ww. Jordan Peterson oraz prof. Philip Zimbardo. Odpowiedzialność pozwala, w opozycji od uciekania od osobistych problemów, zmierzyć się z wewnętrznymi lękami i słabościami, aby z chaosu, stanowiącego nieodłączną część życia, wyprowadzić porządek. Kolekcja ta, przedstawiona na dwóch rodzajach koszulek oraz bluzie, swoją premierę miała w sierpniu 2020 na stronie internetowej **ohne.pl**.

W zgłębianiu tej oraz innych koncepcji psychologicznych, bezpośrednie źródło wiedzy stanowi kierunek przez mnie studiowany, a mianowicie psychologia zdrowia. Dzięki wykładom, ćwiczeniom oraz wiedzy zdobywanej samodzielnie, stale staram się poszerzać horyzonty myślowe. Mam nadzieję, że w przyszłych kolekcjach również będę miał możliwość łączenia moich dwóch największych pasji, rozwijając tym samym projekt OHNE. ■

Take care of our planet.
We do not have another.

– Kuba

Wydawnictwo Gdańskiego
Uniwersytetu Medycznego

ul. Dębinki 7
Budynek nr 1,
pok. 316, III piętro
80-211 Gdańsk

Zapraszamy wszystkich, którzy chcą podzielić się wiedzą, pasjami, sukcesami indywidualnymi lub swoich jednostek uczelnianych do nadsyłania tekstów. Czekamy także na Państwa sugestie oraz opinie.

gazeta@gumed.edu.pl
gazeta.gumed.edu.pl

Zachęcamy do lektury jubileuszowego wydawnictwa pt. *Gdański Uniwersytet Medyczny to ludzie. 75 lat*